

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 3 DIN BROJ 55



Zlatna planina

LOUIS L'AMOUR

ZLATNA PLANINA

»Laso« Nova serija 1974.

Prevela: Gordana Uršić

•Laso• — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti •Vjesnik•, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković
— Tisak: OOUR novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG •Vjesnik•,
Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1974.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju): VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA,
Zagreb

Cijena 3 d Za inozemstvo: DM 1,40; ASCH 8; SFRS 1,60; HFL 1,30

Ispruoditi: placanje poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu i kulturu. Misljaka: kulturu SRH broj 2935/2 — 1973 od 26 XI 1973

I

— Draga moja, ubiti čovjeka ne znači i uništiti ga zauvijek — izjavi Andre Baston.

— Zar nakon punih dvadeset godina? — zapita žena.

— Za tebe je to vječnost, Fanny. Za čovjeka poput tvog ujaka Philipa, nedavna prošlost.

— Ali, tko se još sjeća? To se desilo tako davno i tako daleko!

— Usprkos tomu, čovjek je ovdje, u New Orleansu i postavlja bezbroj pitanja. Zove se Sackett.

— Kako?

— Orrin Sackett. Po zanimanju je odvjetnik a zove se isto kao i čovjek koji je s Pierrom pošao u Zlatne planine.

Fanny Baston bijaše nježna, vitka i zamamno lijepa žena. Imala je čudesno meka i bijela ramena, velike oči i pune, tople usne.

Ona sliježe ramenima.

— Što to mijenja na stvari? Neka se raspituje. Tko bi još danas mogao o tome nešto znati? Mi, naprosto, ništa ne znamo.

Andre se namršti.

— Možda imaš pravo... Svejedno mi nije drago što se toliko raspituje naokolo. Ako Philip sazna...

— ... bit će to kraj — zaključio Paul. — Neće nam ostaviti ni centa.

— To se tebe tiče — obrati se Andreu. — Meni je tada bilo nepunih pet godina a Paulu dvanaest. Bili smo suviše mladi da bi znali što se dešava.

— Misliš li da je to važno? — zapita Paul.

— Ujak Philip će iskoristiti najmanji povod da nas razbaštini... tebe ta-

koder. Ne može se reći da mu služiš na ponos i veselje.

— Ako je tako... ubijte ga. — Nagne se nad stol i ugasi cigaretu u pepeljari. — Ubijte tog Orrina Sacketta i bacite ga u močvaru prije nego nas potraži. Učinite to odmah.

Andre se davno prestao čuditi izjavama svoje nećakinje.

— Imaš li neku zamisao?

— To je tvoj posao, Andre. Neće ti biti prvi put. — Ona ga pogleda i nasmije se. — Zašto ne? Pronađi izgovor da ga izazoveš na dvoboj. U New Orleansu nema boljeg strijelca... a što se tiče rukovanja rapirom... koliko si ih njime ubio, Andre? Naravno, u dvoboju.

— Dvanaestoricu — odvrati on. — Imaš pravo, to je jedino rješenje.

— Suviše ste krvoločni — predbaci Paul. — Ako želite njegovu smrt postoji drugi način. Možemo ga namamiti u jedan od šaluna... na primjer, Buffalo Bill House. Williams bi se pobrinuo za njega.

— Ne — reče oštro Fanny. — Ne, Paul. Što je manje ljudi umijesano, tim bolje... i nitko izvan porodice!

— U pravu je — reče Andre. — No, sve je to preuranjeno. Otkud Orrin Sackett može nešto doznati? Poznato je samo da je Francuz, po imenu Pierre, stigao ovamo sa Sackettom da nabave opremu. Zatim smo krenuli na zapad. Sackett, međutim, nije dospio dalje od riječne granice. Ne znam što je uzvitlalo toliku prašinu, ali bit će najbolje da se pritajimo i sačekamo smirenje. Ako nam se Sackett suviše približi, prelazimo u akciju.

Sliježe ramenima i zagleda se u vrh cigarete.

— Uostalom možda se New Orleans pobrine za njega i bez naše pomoći. Ne bi bio prvi.

— Jesi li ga vidio? — zapita Fanny.

— Da. Visok i snažan poput mene. Privlačan momak, lijepo obučen i uglađena ponašanja. Izgleda kao da se svugdje dobro snalazi.

Paul podiže pogled.

— Andre, zar pred nekoliko godina nije došlo do nereda, dolje na granici? Cini mi se da je bio umiješan neki Sackett.

— Mislim da si u pravu, Paule. Sjećam se. Pokušali su ga orobiti. Izbila je tučnjava... završila se prilično krvavo.

— To bi moglo biti rješenje, ujače — predloži Fanny.

— Sackettov povratak... ubojstvo iz osвете!

Naravno, bila je u pravu. Postupak je bio jasan, logičan i koristan u slučaju potrebe. Andre odlučio da se raspita. Ukoliko je ostao netko iz stare družine, ubacit će tu i tamo koju riječ. Uostalom, sve je to bilo nepotrebno. Taj Sackett, vjerojatno, neće ništa saznati.

Odjednom se sjeti plana kojeg je posjedovao i za kojeg je vjerovao da će ga odvesti do sakrivenog zlata.

Nitko od njih nije za njega znao. Pažljivo je od svih skrivao tajnu. Najzad, kad čovjek ima plan do mjesta gdje je sakriveno trideset milijuna u zlatu, nije lud da to objavi na velika zvona. Roba je još uvijek bila tamo. Potrudio se da pregleda sve izvještaje podnesene u ono vrijeme. Pronašao je jedan koji govori o zlatnom rudniku na koji je naišla francuska vojska... trideset milijuna dolara u zlatu!

Razmišljao je o mogućnosti da sam potraži zlato. Sada je uvidjeo priliku za to. Imao je četrdeset godina i bio snažniji i sposobniji no ikad. Morao je misliti na budućnost. Malo je vjerovao da će od Philipa nešto naslijediti. Starač je imao dovoljno razloga da ne voli ni jedno od njih.

Andre odlučio saznati koliko je toga Sackettu poznato.

Orrin Sackett je stajao pred ogledalom u sobi Saint Charles Hotela. Pažljivo se počeo ogledati, namjestio kravatu i

izišao. Zastao je na tren na vrhu stubišta i lako opipao lijevi bok. Smith i Wesson, pištolj od kojeg se nikada nije odvajao, bio je na mjestu. Nije očekivao nepravilike, radilo se o navici.

Otkad je doputovao, nije se pomakao s početne točke. Već od prvog dana sumnjao je u uspjeh. New Orleans je bio veliki grad. Prošlo je dvadeset godina, a podaci koje je posjedovao bili su šturi. No, za majku je bio spreman učiniti sve.

Najzad, koliko je znao? Prije dvadeset godina, čovjek s izrazitim francuskim naglaskom, želio je otići na izvjesno mjesto u zapadnim planinama. Po svemu sudeći, Francuz je već prije prevalio taj put, ili je poznavao nekog tko je tamo bio.

Zamolio je oca da mu bude vodič. Put je bio dug. Nekoliko mjeseci bilo je potrebno da se prevali put tamo i natrag.

Što je tog čovjeka navelo da pođe u divljinu i riskira da ga ubiju Indijanci? Krzno? Za lov na krzna bilo je potrebno ostati čitavu zimu. Možda je čuo za nalazište zlata i htio procijeniti vrijednost. Ipak... zar nije bilo vjerojatnije da je tragao za već iskopanim zlatom?

Kad je sakupio sve podatke, Orrin je jedino znao da traži Francuza, vjerojatno iz Louisiane, koji je iz nepoznatog izvora saznao o blagu, sakrivenom negdje u zapadnim planinama.

Mada nepotpun, ovaj je podatak koristio. Nije mnogo Francuza iz Louisiane krenulo na zapad, dok su iz Kanade masovno odlazili. Dakako, Francuska je neko vrijeme upravljala čitavom Louisianom i tokom nemirnog perioda u Mississippiju i perioda Johna Lowa bjesomučno se tragalo za srebrom i zlatom. Law je obećavao veliko bogatstvo svima koji ulože novac u tu svrhu i poduzeo velike napore da ga pronađe.

Francuz nije želio veliku pratnju, no bilo je malo vjerojatno da su on i otac otišli sami.

Orrin je vjerovao da se netko od učesnika vratio i još živi. Možda će pronaći nekog prijatelja ili rođaka koji nešto znaju o pothvatu. No, odakle početi? Često je najjednostavniji put bio najbolji a to je značilo pretraži-

ti arhive i pregledati podatke o zlatnim nalazištima i istraživačkim ekspedicijama.

Drugi, također jednostavan izvor informacija bili su stariji stanovnici. Trebao je upoznati nekolicinu i navesti ih da se prisjete mlađih dana. To je zahtijevalo mnogo strpljenja, a Orrin je imao dovoljno vremena.

Tokom večere Orrin je sjedio sam. Slušao je žamor glasova oko sebe, uživao u sjaju i tihoj muzici. Oduvijek je volio večerati sam, jer je tada mogao razmišljati i upijati atmosferu koja ga je okruživala. Večeras je u sali bilo mnogo elegantnih žena i dobro odjevenih muškaraca.

Dva su susjedna stola bila zauzeta. Za jednim je sjedilo veće društvo, mlađi ljudi Orrinove dobi. Za drugim, stariji bračni par; muškarac je imao profinjeni izgled, a žena, nekada veoma lijepa, imala je posve sjedu kosu i mladenački sjaj u očima.

Konobar se pojavi i Orrin naruči jelo.

— Koje vino želite, gospodine?

— Chateaufort — reče Orrin.

Stari gospodin sa susjednog stola okrene glavu. Njihovi se pogledi susretoše i Orrin se nasmiješi.

— Izvrsno vino, gospodine — reče čovjek.

— Hvala. Nijedno drugo ne bi bilo dostojno okoline.

— Stranac ste?

— Bio sam ovdje već nekoliko puta ali tek sada imam priliku da svoj boravak iskoristim za odmor.

Orrin je promatrao kako konobar otvara bocu, kad je, otpio gutljaj iz čaše obrati se starijem čovjeku:

— Zna li što o nalazištima zlata u San Juanu, planinama u Koloradu. Čuo sam da su kopači iz New Orleansa tamo otkrili neke rudnike.

Starac se nasmije.

— Sumnjam u to, gospodine. Naravno, bilo je mnogo govora o zlatu, kružile su priče o nalazištima na Dalekom zapadu, ali malo je toga istinito.

— Ipak, masovno su tamo odlazili.

— Pustolovi ili budale. Da, sjećam se da je francuska vlada jednom tamo poslala vojni odred, no to je bilo davno.

— Da li ste poznavali nekog od tih ljudi?

— Ne. Mislim da nisam. U to smo vrijeme uzgajali šećernu trsku i bili suviše zaposleni da obraćamo pažnju na ostala zbivanja. Uostalom, otišla je samo nekolicina.

— Zar nije jedan od njih bio Pierre? — podsjeti ga žena.

— Pierre? — namršti se. — Ah, da. Ali to je bilo kasnije. Međutim, nismo saznali što je tražio, jer se više nikada nije vratio. Bio je to neki jalov posao. Bastonovi su bili čudni i nepouzdati ljudi. Nikada nisu završavali započeti posao i još uvijek su takvi.

— Charles!

— Istina je i ti to znaš! Na primjer Andre. On je najobičniji...

Pored stola se stvorio nepoznati muškarac.

— Nešto si rekao, LaCroix?

Orrin podiže pogled. Muškarac je bio visok, snažno građen s licem kao isklesanim iz kamena. Imao je plave oči tanke brkove.

— Govorio si o meni, LaCroix?

Pogledavši starca, Orrin se zaprepasti. Bio je ukočen i blijed. Vidjelo se da je uplašen ali zadržao je svoj ponos i mirno ustao.

Orrin brzo skoči na noge.

— Mislim da je to nesporazum, gospodine. Razgovarali smo o mojim susjedima Andiju i Bertu Mastersu. Da li ih poznajete?

— Ne razumijem.

Andre Baston ih oštro odmjeri.

— Ako ih poznajete — nastavi Orrin smiješeći se — razumjet ćete o čemu smo govorili. Andy je bio kriumčar alkohola. Došao je iz Tennesija i nastanio se ovdje u močvari. Počeo je proizvoditi viski... uzgred rečeno, kako vam je ime? Ja sam Sackett, Orrin Sackett.

— Zovem se Andre Baston. Ne razumijem vas, gospodine — odvrati Andre hladnim glasom. — LaCroix je spome-
nuo...

— Svakako, Mastersovi su bili propali. Mislim da im to nije bilo pravo prezime. Čak i viski koji su pravili nije bio ni zašto. Ali, moram priznati, stari Andy je imao dva najbolja lovačka psa koja sam ikad...

— Po srijedi je zabuna — prekine ga Andre hladno i pogleda Orrina u oči.

— Gospodine, uopće mi se ne sviđa-te.

Orrin se zahihće.

— Koje li slučajnosti. Upravo sam vam to isto želio reći. I vi se meni ne svidate. No, dok ste još ovdje, recite mi što se desilo Pierru?

Andre od zaprepaštenja najprije problijedi a zatim jarko pocrveni. Prije no što uspije odgovoriti, Orrin reče:

— Nije mi naročito stalo da saznam, ali ljudi počinju zapitkivati kad netko nestane bez traga. Naročito čovjek poput Pierra. Naravno, pitanje je i što je bilo s njegovom pratnjom. Da li se itko vratio?

Orrin naglo ispruži ruku.

— S vama je ugodno razgovarati, gospodine Bastone. Mogli bismo se jednom sastati u četiri oka?

Orrin ponovo sjedne a Andre Baston se okrene i ode bez riječi.

Starac je pogureno sjedio za stolom, pepeljasta lica. Njegova žena se obrati Orrinu.

— Ne znam kako da vam zahvalim. Spasili ste mu život. Bastonovi nas nikad nisu voljeli. Andre Baston ima za sobom bezbroj dvoboja.

— Zaista? — Orrin je pogledom pratio muškarca koji je zauzeo mjesto za obližnjim stolom.

— Da li je bio jedan od Pierrovih pratilaca?

Čovjek ne odgovori odmah i njegova žena brzo primijeti:

— Moramo ići, gospodine. Kasno je a moj muž je umoran.

LaCroix polako ustane. Orrinu se na trenutak učini da će se starac srušiti. Polako se uspravi i pogleda ga.

— Nisam siguran, ali mislim da je bio.

Orrin također ustane.

— Bilo je zadovoljstvo razgovarati s vama. Ukoliko vam je potrebna pomoć...

— Hvala.

Gledao ih je kako odlaze. Dvoje plemenitih, ponosnih ljudi.

Zatim je čuo glas.

— Gospodine Sackette? Ja sam Fanny Baston. Mom ujaku je žao što se tako ponio prema vama. Pomislio je da ste razgovarali o njemu.

Orrin se okrene i pogleda u oči jednoj od najljepših djevojaka koju je ikad vidio.

— Takve zabune su vrlo česte — reče prijazno i ustane.

— Dopustite nam da to ispravimo. Ne bismo željeli da napustite New Orleans u uvjerenju da smo negostoljubivi.

Djevojka blago dotakne njegovu ruku.

— Gospodine Sackette, da li biste htjeli večerati s nama. Odgovora li vam četvrtak?

— Odlično — odvrati on. — Prihvaćam sa zadovoljstvom.

Kad je ponovo sjela za svoj stol, pogleda brata i ujaka pa zatim reče:

— Učinjeno! Ostalo je vaš posao... a sad hajdemo odavde.

II

Mi, Sackettovi, posjećujemo New Orleans otkako grad postoji. Ovog puta nisam došao da vidim svijetleće reklame i plešem fandango, već da pomognem Orrinu riješiti dvadeset godina staru zagonetku vezanu uz nestanak našeg oca.

Tata je bio nepopravljivi pustolov i litalica. U kasnijim godinama postao je planinski čovjek koji se razumio u

lov na krzna i umio sa crvenokošcima.

Bio je dva puta u zlatnim planinama. S posljednjeg se putovanja nije nikada vratio. To nije bilo toliko neuobičajeno. Vremena su bila opasna. Od mnogih koji su otišli ostao je samo skalp o pasu nekog Indijanca.

Mi smo dobro poznavali divlje predjele. Moglo se reći da smo tamo odrasli. Predpostavljali smo da je oca

negdje na visoravni konj zbacio iz sedla. Onako bespomoćan, bez vode, namirnica i municije, postao je plijen Indijanaca. Pravo je čudo što sve čovjeka može zadesiti na zapadu. Svaki je od nas prošao taj ispit i znao kakve su ga teškoće mogle zadesiti.

U posljednje smo vrijeme bili zabrinuti zbog majke. Bila je već stara i kako su godine odmicala sve je više razmišljala o tati, pičajući se što ga je zadesilo. Plašila se da ne luta bespomoćan i sam, ili da ga Indijanci ne drže kao taoca. Više nije ni spavala, već bi do kasno u noć sjedila u staroj stolici za ljuljanje i brinula o tati.

Međutim, bio je to snalažljiv čovjek. Mogao je preživjeti u najtežim uvjetima i bio sposoban da se izvuče iz svakog škripca. Mi, momci predpostavljali smo da bi se prije ili kasnije vratio, da je ostao živ.

Sada smo živjeli u Novom Meksiku. Tyrel je namjeravao prodati imanje i krenuti na zapad u novoosnovani grad Shalako. Orrin se pripremao za odvetnika. Nije mu se previše žurilo. Jedino sam ja bio slobodan kao ptica na grani. Mogao sam lutati od mjesta do mjesta, jer osim majke nije za me marila ni jedna žena.

— Odlazim u New Orleans, Telle — reče mi Orrin jednog dana. — Pokušat ću pronaći neki trag. Kad mi se pridružiš, nadam se da ću već imati neke podatke.

Dugo smo razgovarali s majkom o danima uoči očeva odlaska. Pokušavali smo otkriti barem neki detalj koji bi nam pomogao da saznamo kuda se otac uputio.

Stjenovite planine su jedno od najljepših, ali i najrasprostranjenijih gorja. Ovakle započeti potragu za jednim čovjekom? Zar je moguće pronaći jednog čovjeka u tom labirintu, gdje bi se veoma lako mogao zamesti trag čitavo vojsci?

New Orleans je smješten daleko od planinskih brzaca gdje dabrovi grade svoje nastambe. Ipak, trag je tamo započinjao. Kada je napustio Cumberland Hills u Tennesiju, otac je najprije krenuo u New Orleans po opremu.

U gradovima sam se oduvijek osjećao neprijatno. Tamo čovjek veoma

teško sazna što želi, jer su ljudi drugačiji od onih iz provincije. Svojski se trude da nikada ne kažu ono što misle.

Orrin se dobro snalazio u gradu i čitao znakove civilizacije istom umješnošću kojom sam ja slijedio trag mustanga po stjenovitom tlu. Uz to je izvrstan strijelac i tragač i ne zaostaje u tome za mnom i Tyrelom. On se rano počeo zanimati za pravo. Uvijek je u sedlu nosio knjigu i čitao kad god mu se za to pružila prilika. Bio je naočit i umio se izražavati. U nama je tekla engleska i velška krv. Orrin je svakako više naslijedio od Velšana i poput njih, govorio je pjevušćim naglaskom.

Kao što sam rekao poznajem New Orleans. Mi, Sackettovi, zajedno s ostalom družinom iz Tennesija bavimo se splavarenjem balvana, ni sam ne znam otkad. Mjesta koja smo posjećivali nisu baš bila po Orrinovom ukusu. Kad bolje promislím, bile su to najobičnije jazbine u koje sam ulazio samo da momke potjeram kući. Mjesta poput Ranča Billija Phillipa, Slatke Lulu ili Murphijevog plesnjaka, mogli su probaviti samo oni sa izdržljivim želucima. Nikada nisam mario za tu vrst zabave, ali za volju družine, upoznao sam nekoliko priljavih rupetina. Lumpanje je obično završavalo time da sam šakama morao prokrčiti put do izlaza, a to nije nježan posao. Mlatneš gdje stigneš!

Saint Charles Hotel je prva klasa. Još nikada nisam vidio takvu raskoš. U prašnjavom crnom odijelu i čizama nisam bio poželjan gost.

Zalizani pisar me pogleda kao da sam nešto što je mačka dovukla pred vrata.

— Da? — izusti mlako.

— Tražim Orrina Sacketta — rekoh. — Odsjeo je ovdje.

Pisar izvadi veliku knjigu gostiju i stane listati.

— Da, gospodin Sackett. Nije više ovdje. Otišao je... da razmislim... otišao je dvadesetog, gospodine. Tome ima dva dana.

Naslutio sam da nešto nije u redu. Orrin je obećao da će me danas čekati u Saint Charlesu. Da je otputovao, on bi se već vratio.

— Sigurni ste? Trebali smo se ovdje sastati.

— Zao mi je, gospodine. Gospodin Sackett je otišao i nije ostavio adresu.

— Ponio je odjeću, putne torbe i sve ostalo?

— Naravno. On... — naglo zastane kao da se nečeg sjetio.

— Čini mi se da je ostavio sedlo i pušku.

Sad sam već bio ozbiljno zabrinut. Nijedan Sackett ne ostavlja sedlo i vinčesterku. Zašto bi to Orrin učinio?

— Nema druge već da uzmem sobu — rekoh. — Onu istu koju je imao moj brat, ukoliko je slobodna.

Oklijevao je, očito ocijenjujući moje financijske mogućnosti. Izvadio sam kesu i istresao na težu nekoliko žutih od dvadeset dolara.

— Samo vi pripremite sobu — rekoh. — Kad bude spremna, zazviždite. Još nešto. Pošaljite mi krojača, želim naručiti nekoliko pristojnih odijela.

Soba je bila raskošna. U njoj se nalazio veliki umivaonik a pored njega je stajao vrč s vodom. Kupaonica se nalazila na kraju hodnika. Odložih opremu i stadoh zavirivati po svim kutevima. Soba je bila očišćena, no poznajući Orrinove navike, znao sam gdje treba tražiti.

Pod otiračem ugledam jasno kao na dlanu, dva zlatnika. Bila je to Orrinova dosjetka... zlatna rezerva, ukoliko ga opljačkaju. Sada sam bio posve siguran da nešto nije u redu. Mogao sam pronaći razlog zašto nije ponio sedlo i pušku, ali bez novca svakako ne bi otišao.

Sjedoh i stadoh razmišljati. Tih godina, u New Orleansu su pljačke i ubojstva bili svakodnevnici događaji. Čovjek se za tren mogao naći u neprilici. Ali Orrin, nije bio žutokljunac bio je iskusan i promoćuran.

Erzo sam se dosjetio jadu. Orrin se umio obraniti od muškaraca, međutim kad su u pitanju žene, bio je izgubljen slučaj. Tyrel i ja smo bili obazriviji, jer nas žene nisu toliko salijetale kao Orrina. Posjedovao je urođen šarm i ljubeznost. Bio sam stoga uvjeren da je u nevolji radi neke žene. Dakako, to se dešava većini muškaraca.

Kad mi je krojač uzeo mjeru za odijelo, porazgovarao sam s dječakom koji ga je uveo.

— U ovoj je sobi prije nekoliko dana odsjeo lijep i snažan gospodin, privlačna osmijeha. Sjećaš li ga se?

— Da.

— Ja sam njegov brat. Možeš otvoreno govoriti. Da li je dovodio neku ženu?

— Nije. Rijetko je bio u sobi. Sjećam ga se, gospodine. Bio je veoma pažljiv.

— S kime se družio? Moram ga pronaći. — Dadoh dječaku srebrni dolar. — Raspitaj se i čim nešto saznaš, javi mi i dobit ćeš još.

Nije baš lako nestati ako se čovjek imalo kreće u društvu. Svatko ima svoje navike. Ako ih naglo prekine, ljudi će to primijetiti.

Orrin je bio upečatljiv pa ga ljudi nisu lako zaboravljali. Nikada se nije trudio da bude ljubezan... dolazilo je samo od sebe. Uvijek uljudan i miran, izbjegavao je svađe i neprilike. Mogao je u tren oka smesti nekog napasnika i skrenuti opasan razgovor u bezazleno čavrljanje.

Usprkos tome, dobro je boksao i nepogrešivo pucao s obje ruke. Mada miroljubiv, uživao je u dobroj tučnjavi. Ukoliko ste naumili izazvati ga, bilo je to gore no da ste dirnuli u osinjak.

Lutao sam naokolo, razgovarajući s ljudima koji su zapamtili mog brata ali nisam saznao ništa korisnog. Osoblje hotela dobro ga se sjećalo. Također i dječak koji je na uglu prodavao novine. Bio je tu i vlasnik male knjižare te konobarica iz obližnjeg restorana koja ga je nekoliko puta poslužila kavom. Restoran se nalazio u blizini hotela. Bio je malen i intiman. Ugledah stol pored velikog prozora što je gledao na ulicu.

Moram priznati da sam oduvijek bio veliki kafedžija. Naročito mi je prijala kava pržena u Louisiani. Izabrah stol pored prozora. Uskoro me usluži sasvim zgodna djevojka, tamne kose i očiju. Upitao sam je za Orrina.

— Ah, da! Dobro ga se sjećam. Ne dolazi već nekoliko dana.

— Navraćao je često?

— Da. Uvijek je sjedio upravo ovdje. Rekao je da voli promatrati ljude na ulici.

— Uvijek je bio sam?

— Nisam primijetila da s nekim razgovara. Jedino je posljednji put razgovarao s damom koja često dolazi.

— Mlada?

— Oh, ne! Rekla bih da je gospođa LaCroix prešla šezdesetu.

— Pili su kavu?

— Ne, samo su razgovarali. Zahvaljivala mu je na nečem. ...znate, ja ne prisluškujem, ali sam čula o čemu je bila riječ. Radilo se o nekom događaju u Saint Charlesu. Ne znam što se desilo, no gospodin Sackett ih je izvukao iz neke neprilike.

To je već bilo nešto.

Orrin nije bio čovjek koji gubi vrijeme sjedeći po restoranima i ispijajući kavu. Ako je nekoliko puta bio tamo imao je dobar razlog. Volio je promatrati ljude. Koje ljude? Tamo, vani, bilo je mnogo ljudi i svakog je časa netko prolazio. Bio sam siguran da Orrin nije sjedio tek onako, promatrajući ljude kako prolaze. Morao je uočiti nekog tko je često prolazio... ili je s tog mjesta mogao promatrati i pratiti izvjesnu osobu.

Nakon pola sata konobarica se vratila k mom stolu. Bijaše mirnije jer je većina ljudi otišla.

— Sjednite na tren — predložim djevojci. — Moje ime je Tell, skraćeno od William Tell, ako ste čuli za njega. Moj otac ga je visoko cijenio zbog njegove mudrosti i vještine gađanja strelicom. Baš je zabavno sjediti ovdje i promatrati ljude. U ovih pola sata vidio sam više ljudi nego u posljednja dva mjeseca što sam ih proveo u ovoj divljini. Sve sami pješaci.

Čini se da ju je razgovor zabavljao. — Zar vi nikada ne silazite s konja?

— Gospođice, pravi čovjek ni ne umire bez svog konja. Slušajte, kad su u mom kraju trebali pokopati Eba Farleya, znate li što se desilo? Ustao je iz mrtvačkog kovčega, uzjašio konja i odjahao pravo do groblja a onda se uvukao u kovčeg i tek tada su ga mogli mirno sahraniti.

U taj tren iz saluna, preko puta, izašao je čovjek i uputio se niz ulicu. Bio je veoma spažan, širokih ramena.

Imao je ogromne ruke i široko spljošteno lice. Nosio je čizme crveni pojas, te ogrtač i hlače sivkaste boje.

— Tko je onaj čovjek?

Djevojka pogleda i brzo okrene glavu. — Nemojte ga tako podozrivo promatrati, on to ne voli. Zove se Hippo Swan. Poznati je razbijač i grubijan. Nekad je bio poslovođa na Bastonovoj plantaži, u doba kad su još držali robove. Sada se vucara naokolo.

* * *

Nakon povratka u hotel, obratio sam se u recepciji.

— Zar je moguće da moj brat nije ostavio nikakvu poruku prije odlaska?

— Zaista, gospodine Sackette. Toga dana uopće nisam vidio vašeg brata. Poslao je nekog čovjeka po prtljagu.

— Samo to? Bez ikakvog pisma?

— Naravno. Ne bismo izručili prtljagu vašeg brata neznancu bez pismenog odobrenja. Evo, ovdje je.

Pogledam pismo. Bilo je napisano na običnom komadu papira i rukopis uopće nije sličio bratovom.

Zatražio sam prijavnicu koju je moj brat ispunio po dolasku u hotel i usporedio je s dobivenim papirićem. Naravno, rukopisi su bili posve različiti.

Činovnik pogleda i pocrveni.

— Oprostite, gospodine. Mora da se radi o zabuni. Bit će najbolje da pozovem direktora.

* * *

Sjedio sam u svojoj sobi i pokušavao razmišljati o proteklim događajima. Sudeći po svemu, Orrin je bio u veoma nezgodnoj situaciji. Što mu se moglo desiti? Netko je falsificirao njegov rukopis i pokupio njegov prtljag, ne znajući da je Orrin u hotelu pohranio pušku i sedlo, ljudi koji posjećuju New Orleans rijetko dolaze sa puškom i sedlom.

Jedini trag bila je gospođa LaCroix, sa kojom je Orrin razgovarao u restoranu. Ime mi je od nekud bilo poznato. Dakle, tu damu je Orrin izbio iz neke nezgode. To je nalikovalo na njega. Uostalom, ni jedan Sackett ne bi tek tako prošao pored neke žene kojoj je potrebna pomoć. Po svemu je izgledalo da je blagovaonica bila prvo mjesto za traženje informacija.

Orrin je nestao pred dva dana... bio sam pomalo uplašen. Netko ga je mogao opljačkati i ubiti. Ako i saznam nešto, to me još uvijek neće dovesti daleko. Istina, pred nekoliko smo godina upali u tučnjavu na obali rijeke kad smo dovezli splav sa drvima, no tko se toga još sjeća? Možda bi ipak trebalo malo zaviriti u salun.

Razmišljajući o tome sjetih se žene koju sam onomad poznao. Kasnije sam čuo da nije uživala najbolji glas, ali nekoliko puta sam joj pomogao da se izvuče iz neprilike. Neustrašiva Jackson bila je prekrasna žena, tijela kao u božice, no znala se potući i galamiti poput običnog lučkog radnika. Pripisivali su joj mnoge krađe pa čak i ubojstva. Ona će sigurno znati što se dešava u podzemlju grada. Možda preko nje nađem na Orrinov trag.

Lako kucanje na vrata prekine me iz razmišljanja. Dohvatio sam revolver i oprezno otvorio vrata.

Bio je to crnac kojemu sam dao dolar.

— Gospodine Sackette? — Polako je ušao u sobu i zatvorio za sobom vrata. — Imam za vas neke novosti.

Zavukao sam ruku u džep i izvadio dolar. Nije se polakomio.

— Saznao sam da se vaš brat porječkao sa gospodinom Bastonom. — reče.

— Baston? — Gdje li sam čuo to ime?

— Andre Baston, gospodine.

Izgovorio je to ime kao da je posve razumljivo da ga poznajem. Pošto sam ga i dalje začuđeno gledao, nastavi:

— Andre Baston je poznat kao jedan od najopasnijih ljudi u New Orleansu. Ubio je dvanaesticu u dvobojima. U rukovanju revolverom, nožem i rapirrom nema mu premca, gospodine.

Na nekom drugom mjestu to ne bi bila takova senzacija, ali New Orleans nije bio obično mjesto.

— Što se desilo?

Ukratko mi ispriča što se desilo u blagovaonici hotela no nije mi mnogo pomoglo. Ipak me navelo na razmišljanje. Da je bilo tko drugi bio umiješan u tu svađu, umjesto Bastona, ne bih tome pridavao nikakvu važnost.

— Da li se Orrin nalazio u društvu ljudi po imenu Lacroix?

— Da, gospodine. To su vrlo fini ljudi.

— A Baston?

Crnac je imao pošten izgled. Mogao je imati pedeset godina i držao se ponosno. Na licu mu se vidjelo da ne voli ogovarati, no uočio sam još nešto. Bilo je jasno da poštuje obitelj LaCroix, ali o Bastonu je imao posve drugo mišljenje.

— Bastonovih je mnogo, gospodine. Neki od njih su bili izvanredni ljudi, na primjer stari Philip, vrlo pošten čovjek. Bio sam jedan od njegovih ljudi.

— A Andre?

Malo je oklijevao — Gospodine Sackette ne bih s njim htio imati posla.

— Rekli ste da je ubio dvanaest osoba?

— Da. U dvobojima. No bilo ih je i više, u dosta sumnjivim okolnostima.

Nisam vidio u kakvoj je to vezli sa Orrinom. On i Baston su izmijenili nekoliko riječi i rastali se. Kad bih mogao razgovarati sa LaCroixovima, možda bih saznao o čemu su razgovarali. Po svemu sudeći, Orrin je nestao s ovog svijeta na vrlo tajanstven način.

III

Prodoše još dva dana a da se nisam maknuo s početka. Četiri dana od Orrinova nestanka. Najzad sam uspio pronaći obitelj LaCroix.

Kad me sluga uveo u kuću oboje su izgledali vrlo iznenađeni. Gospodin

LaCroix mi priđe, pomalo izbezumljena pogleda. Bio je to stariji čovjek ugladana penjašnja.

— Gospodin Sackette? Oprostite, očekivao sam...

— Mog brata, predpostavljam. Zacijelo primjećujete da je Orrin nešto ljepši od mene.

— Vi ste...?

— William Tell Sackett, gospodine. U stvari, došao sam da upitam jeste li vidjeli mog brata.

— Naravno. Sjedio je neku večer za stolom pored našeg. Moja žena ga je također vidjela u kavani.

— Bio je to slučajna susret, no meni je bilo veoma drago što sam mu se ponovno mogla zahvaliti.

— Gospodine, što se desilo tog dana? Oprostite na tako izravnom pitanju. Morate shvatiti da Orrina nema već četiri dana i nitko ne zna gdje je.

Pogled koji su izmijenili bio je pun straha.

— Kad bi mi ispričali što se u stvari desilo, mnogo biste mi pomogli. Čuo sam da ste razgovarali s nekim Bastonom. O čemu je bila riječ?

Sve su mi ispričali. Počeo sam shvaćati što se dogodilo. Nije mi jedino bilo jasno što se dogodilo s Pierrom. Kad sam ih upitao spomenuli su da se sjećaju kako je Orrin govorio da je zainteresiran za neke rudnike u San Juanu. Odmah mi bi jasno da je Orrin time htio prikriti pravi razlog svog zanimanja za Pierrea. Uostalom to je bio dobar put da uđe u trag nekom tko se uputio na zapad u potrazi za zlatom. Činilo se da je Orrin namumce ubacio pitanje o Pierru. Poslužio se advokatskim trikom i zaista uhvatio Andrea Bastona nespremnog... to je mogao platiti životom! Sa čovjekom poput Bastona nije se smjelo šaliti.

— Da li je Andre Baston bio sam?

— Ne. Za pokrajnjim stolom sjedila je njegova nećakinja Fanny i njen brat.

— Tko je u stvari bio Pierre?

— Pierre Bontemps je bio oženjen Andreovom sestrom. Bio je nemirne i pustolovne naravi. U potrazi za uzbuđenjima uputio se na zapad. Andre je također pošao s njim i jedini se vratio. Rekao je da su Pierrea ubili Indijanci.

Još uvijek je bilo nekoliko pojedinosti koje se nisu uklapale u sliku. Orrin je izmijenio nekoliko riječi s čovjekom koji je bio poznat po dvobojima.

Spomenuo je nešto što je Bastona očito uzrujalo.

Nakon kratkog razmišljanja zaključih da je otac posve sigurno otišao na zapad zajedno s Pierrom Bontempsom, Andreom Bastonom i s još nekolici- nom o kojima nisam znao ništa.

Još sam neko vrijeme razgovarao s prijaznim bračnim parom, a potom se vratilo u Saint Charles. Upravo kad sam izlazio iz kočije, opazim Hippo Swana kako stoji na pločniku nasuprot hotela. Istog se trena sjetih da mi je djevojka u kavani spomenula kako je Hippo radio za Bastonove.

Prije ulaska u hotel još jednom sam se okrenuo i pogledao Swana. Palio je cigaru, odsutno držeći šibicu u zraku kao da očima budno prati što se oko njega dešava.

Da li je to bio signal? Kome?

Možda sam počeo uobražavati stvari koje nisu postojale, no nije bilo na odmet udvostručiti oprez. Ne našavši nikakvu poruku na recepciji uputio sam se u svoju sobu. Sjetio sam se da moj prozor gleda pravo na ulicu i da je s njega netko lako mogao vidjeti Hippa kako pali šibicu.

Vratih se na recepciju ali tamo više nije bilo činovnika. Zatekoh samo crnca s kojim sam ranije razgovarao.

— Da li se netko nalazi u sobi koja je vratima povezana s mojom?

Pogledao je prijavnice. — Za sada nitko, gospodine. Stavio sam pred njega dolar. — Mogu li na par minuta dobiti ključ te sobe?

Pogleda me rano u oči. — Imate li neprimlika, gospodine Sackette?

— Za sada ne, ali sam po prirodi oprezan. Mislim da je nestanak jednog Sacketta posve dovoljan. Ako se netko nalazi u mojoj sobi, zacijelo čeka iza ulaznih vratiju.

— Vjerojatno. — Dohvati ključ i pruži mi ga. Dolar spremi u džep. — Želite li da pozovem šefa?

— Ne, hvala.

Okrenem se i uputim prema stepeni- cama.

— Sretno, gospodine.

Sasvim tiho, došuljao sam se do susjedne sobe i lagano stavio ključ u bravu. Zatim sam brzo pritrčao vratima svoje sobe, dodirnuo kvaku, glasno

opsovao i promrmljao nešto u vezi sa ključem.

Vratio sam se do susjedne sobe i naglo otvorio vrata.

Kroz prozor je s ulice dopiralo malo svjetla. Opazio sam čovjeka pokraj vratiju. U isti čas zamijetih sjenku... čovjek nije bio sam.

Obojica su navalili u isti tren. Bili su snažni momci. Imao sam uza se nož i revolver. Ovo drugo nisam želio upotrijebiti jer to nisam smatrao poštenim. Uostalom, probudio bih pola hotela. Zakoraknuo sam prema napadačima, dohvatio obližnji stolac nogom i gurnuo ga prema onom što je dolazio s desne strane. Dospio sam vidjeti kako se spotiče i pada. Već slijedećeg trenutka snažno sam odalazio pesnicom napadača s lijeve strane.

Jadan momak, svom snagom je naletio na moju šaku i udvostručio jačinu udara. Zateturao je i pao pored mene. Sredio sam ga do kraja udarcem noge u glavu. Ostao je ležati u nesvjestici.

Kad se oporavio prvi napadač, meni više nije bilo do tučnjave. Izvukao sam nož i uperio ga ravno momku u grlo. — Ako se makneš, prerezat ću ti grkljan. Bolje za tebe ako u to povjeruješ.

Znao je da se ne šalim ako se pomakne, mrtav je.

— Milost, gospodine... nemojte me ubiti!

— Tko te šalje?

— Ne znam...

Oštrica mog noža dotakne njegovu kožu. Još milimetar i poteći će krv.

— Govori. Tko te šalje... što ste trebali učiniti sa mnom?

— Hippo Swan. Trebali smo vas savladati i odnijeti kroz stražnja vrata u močvaru.

— Diži se! — Ustuknuo sam korak i dopustio mu da ustane. Tanak mlaz krvi potekao je iz njegova vrata i to ga silno uplašilo. Gotovo je zaplakao. Bila je to obična ogrebotina, no on to nije znao.

— Nosi se odavde! — Pokazao sam nogom na bijednika što se sklupčao na podu.

— Gubite se obojica. Slijedeći put promislite prije no što napadnete jednog od Sackettovih.

Povlačio se prema vratima. — Nisam ništa kriv. Bila je to njegova zamisao. — rukom pokaza na čovjeka na podu.

— Hippo i on su to zamislili.

Oštro sam ga pogledao i ponovno mu zaprijetio nožem.

— Kuda su odveli mog brata?

Odgovorio je šapatom: — U močvaru. U jednu od baraka za čamce ali ne znam koju.

— Napolje!

Žurno se sagnuo, podigao ornamljenog druga i oteturao van. Upalio sam svjetlo a zatim zaključao vrata susjedne sobe. Obrisao sam oštricu noža i spremio ga u korice.

Netko je lagano, pokucao na vrata. Bio je to onaj crnac.

— Ključ, gospodine. Nadam se da ste završili posao.

— Hvala, jesam. Samo, čini mi se da sam ošteti jedan stolac.

Crnac se ogleda po sobi. — Vjerojatno to nije sve — reče tiho. — Stolac će se već popraviti.

— Kako se zoveš? — zapitao sam spontano.

— Judas, gospodine. Judas Priest.

— Hvala ti, Judase.

Pošao je prema vratima. — Bila su dvojica, zar ne? Držali ste se sjajno.

— Vidio si ih?

— Naravno! — Zavuče ruku u džep i izvadi veliku rukavicu za boks. — Hotel Saint Charles brine o svojim gostima. Ne bismo dopustili da im se što dogodi.

— Zahvaljujem. Zaista izvanredne usluge. Predložiti ću te vlasniku za unapređenje.

— Dozvolite gospodine. Moje zalaganje je bilo na vlastitu ruku.

Tiho je za sobom zatvorio vrata. Legao sam na krevet. Orrin se dakle nalazio u baraki za čamce. Podatak nije mnogo koristio. Na obali je bilo na stotine takovih baraka. Uostalom, Orrin je već mogao biti mrtav ili traži očajnički pomoć.

A ja sam bio nemoćan...

Sjedio sam na rubu kreveta i razmatrao težinu situacije. Nije bilo razloga da ga poštede. Tješila me samo činjenica da je Orrin vraški okretan na jeziku i jedino ga je vlastita snalažljivost mogla spasiti.

Zašto im je smetao? Doduše, u ono vrijeme većina ubojstava potekla je iz obične svade. Činilo mi se da je u ovom slučaju ipak po srijedi nešto ozbiljnije. Morao sam potražiti Orrina što prije... ali gdje? Vrijeme je prolazilo a ja sam bio još uvijek na početku. Uostalom, nikada mi nitko nije pripisivao inteligenciju veću od prosječne. Kad se radi o oružju tu se dobro snalazim. Izdržljiv sam i jak poput bika, ali ne volim mutne situacije. Eto, takav sam; iskren i jasan.

Orrin je stigao u grad sumnjajući u uspjeh potrage. Činilo se da je ipak naišao na neki trag. Za večerom je upoznao bračni par LaCroix i tokom razgovora kao slučajno spomenuo Pierra. Pun pogodak.

Andre Baston pratio je Pierra na putovanju i jedini se vratio. Nije mu se dopalo Orrinovo njuškanje. Što se moglo iz toga zaključiti? Vjerojatno je Andre pobjegao i ostavio Pierra u nevolji, ili mu nešto ukradio... možda ga čak i ubio?

Sve same pretpostavke i nagađanja. To može lako navesti na krivi put. Čovjek često izgradi teoriju koja mu se čini posve logičnom i prihvatljivom, zatim gomila činjenice, pronalazi riješenja... a kad tamo, stvar je od početka krivo postavljena. Samo što malo tko to uviđa.

Međutim bilo je nekoliko činjenica koje su se podudarale. Tata je napustio New Orleans kad i Francuz. Andre Baston se uznemirio začuvši ime Sackett. Tek što mu se Orrin približio i stao ga ispitivati... netragom je nestao.

Nije mi preostalo drugo nego da između onih stotinu baraka pronađem pravu. Odlučio sam pokušati. Prilično sam dobro govorio španjolski i nekoliko riječi francuskog koje sam pokupio u Louisiani i duž kanadske granice. To će mi znanje itekako koristiti. New Orleans je pripadao Francuzima i Španjolcima gotovo stotinu godina prije no što je postao američki grad. Mnogi stanovnici močvara još uvijek su govorili samo francuski.

Najprije sam trebao pronaći nekog tko poznaje močvare. Bilo je krajnje vrijeme da sklopim nova poznanstva.

Rekoše mi da Brick-Top više nije ovdje.

Brick-Top Jackson je bila opasnija od grizlija sa trnom u šapi, i vječitro razdražljiva. Motala se naokolo s nekim tipom po imenu Miller. Imao je željeznu kuglu umjesto šake. Jednog je dana došao kući s bičem i htio ga isprobati na njoj. Istrgla mu je bič i pošteno ga premlatila. Pokušao je s nožem. To mu je također oduzela i bocnula ga pet, šest puta. To ga je koštalo života. Tukli su se i prije, no ovog je puta prevršila mjeru. Kad su njega pronašli Brick-Top odvedoše u zatvor.

Jednom sam je izvukao iz škripca ne znajući tko je. Nije se mnogo iznenadila, kasnije je govorila da sam jedini muškarac za kojega bi otišla u sam pakao. Mislim da je to za mnoge govorila.

Splavareći niz rijeku čovjek susreće različite ljude. Poznavao sam nekolicinu, tu i tamo i nikada nisam bio suviše izbirljiv. Predpostavljao sam da će se i ovdje zateći koje poznato lice.

Ljudi koji su na čistu s time što je grijeh, nikada nisu stupili nogom u Gallatin Street u vrijeme kada je tamo raskalašenost dosegala vrhunac. Da su to učinili, njihovo znanje o zlu osjetno bi se proširilo te bismo imali sto zapovijedi umjesto deset. Tamo je vrvjelo od lopova, svadljivaca i ubojica. Sretali ste ih na mjestima kao »Plavo sidro«, »Baltimore« ili »Jazbina mame Burke«. U svakoj od ovih jazbina mogli ste se veoma lako otarasiti suvišnog novca.

Najjeftinije piće bilo je tarantula; dvije litre čista alkohola, malo čistog duhana i pola tuceta pečenih bresaka, uz dodatak vode. Da se dobije potrebna količina tog divnog napitka, često su dodavali sve što im se našlo pri ruci.

Tumarao sam od bara do bara tražeći poznata lica. Svi su nalikovali jedan na drugoga. Činilo mi se da su u svim lukama svijeta ljudi potpuno isti, uvijek spremni na tučnjavu i nož. U Murphijevom salonu naletjeh na nešto posebno. Naručio sam pivo znajući da je to najjeftinije piće. Dok sam lagano pijuckao, približi mi se visok i suhonjav čovjek. Na uhu je

nosio zlatnu naušnicu. Imao je dugoljasto lice, gotovo žute oči a na glavi plantažerski šešir s vrpcom. Smeđi kaput, ispod kojeg se vidio ožiljak na vratu. Mada mršav, izgledao je snažan.

— Sackette, pivi možeš vjerovati kao i Murphiju. Samo do izvjesne granice.

— Hvala na savjetu — odvratim. — Još manje vjerujem strancu sa naušnicom u uhu.

— Zovu me Tinker — doda.

Bilo je to posve dovoljno da prepoznam čovjeka iz naših krajeva.

Tinker je mešetar, čovjek koji luta planinama i trguje svim i svačim. To je čovjek koji nikuda ne pripada a svi ga znaju. Izgledao je kao da ima trideset, a moglo mu je biti osamdeset. Tumarao je osamljenim putevima Cumberlanda i Blue Ridgea. Poznavali su ga na svim visoravnima i u svim dolinama. Izrađivao je specijalne noževe kakvi se rijetko viđaju. Nikome ih nije poklanjao, a samo izabranima prodavao.

— U tom slučaju, drago mi je što smo se upoznali. Upravo tražim nekog tko poznaje sve puteve svijeta.

— Znam neke od njih — odgovori — ali znam neke koji poznaju više. Sa mnom je nekoliko mojih ljudi.

Tinker je bio veoma poštovan u svom klanu. Nikada nisam uspio saznati da li je bio njihov kralj, vrač, ili naprosto onaj koji je najokretnije rukovao oružjem.

— Oteli su Orrina — rekoh. — Rukovodio je Andre Baston a izvršilac je bio Hippo Swan.

— Kad jedan Sackett otkrije svog neprijatelja progoni ga bez milosti. Tvoj neprijatelj je zao, Williamu Telle.

— Zar me poznaješ?

— Bio sam sa Sackettovima kada su jašili u Mogollon. Tvoj bratić Landon bio mi je dobar prijatelj. Gdje te mogu naći ako nešto saznam?

— Hotel Saint Charles. Ako me nema saopći poruku onom crncu. Zove se Judas Priest.

— Znam ga.

— I njega poznaješ?

— To je dobar prijatelj koji će ti uvijek pomoći.

Tinker se okrene i pokretom glave pozove čovjeka koji je stajao pokraj bara.

— Ovo je Tell Sackett, moj prijatelj — reče i stavi mi ruku na rame.

— Svakako — odvrati čovjek i dobro me pogleda.

Tinker nasmijano doda:

— Sada te nitko neće smetati u New Orleansu, ali za močvare ne mogu ti jamčiti.

Zrak je bio težak. Osjećao sam miris duhana, znoja i pića. Ponovno sam ostao sam.

Umoran i omamljen dimom, vraćao sam se u hotel. Odjednom se ispred mene pojavi Hippo Swan.

— Odmah pusti mog brata, Hippo. Ako ne poslušаш, tvoj život neće vrijediti ni cente.

Prezirno se naceri i okrene se da pozove nekog od svojih ljudi. Svi su već otišli. Stajali smo u mračnoj ulici. Spoznavši da je sam, obuze ga nelagodnost. Nije shvaćao kuda su drugi otišli. Bolje sam ga osmotrio. Bio je blijed, debelih usana i malih podmuklih očiju gotovo sakrivenih kesicama. Izgledao je mnogo viši no kad sam ga prvi puta ugledao, širokih ramena i dugačkih debelih ručeta.

— Sam ću obračunati s tobom. Bit će to pravi užitak — reče mi.

Nije mi se svidao. Takovi ljudi izazivaju u meni gađenje. Ipak, bio sam krajnje oprezan. Tipovi poput njega uživaju u okrutnosti.

— Ako si mu nešto učinio našao, Hippo, ono što ostane od tebe bacit ću ribama.

Ponovno se nasmijao. Nisam ga uspio uplašiti.

— Zar još da brinem zbog jednog Sacketta — promrmlja.

— Ima nas više.

— Vidim samo jednog.

Nasmijao sam se. — Ima nas dovoljno, Hippo. Upravo onoliko koliko je potrebno. Nisam nikada vidio manje od šestorice na jednom mjestu kad su baka i djed slavili godišnjicu, bilo je na okupu stotinu. Nisam ih sve mogao izbrojati.

Nije mi vjerovao. Također mu nije bilo drago što su se njegovi ljudi izgubili.

— Slomit ću ti vrat drugom prilikom. — Žurno se udaljio a ja sam pošao u hotel da promijenim odijelo i odem na večeru.

Moje novo odijelo mi je dobro pristajalo. Ne sjećam se da sam ikada obukao nešto tako lijepo. Odijela koja sam nosio šivala je moja majka i većinom su bila od kože.

Pogledao sam se u zrcalo i pomalo začudio. Za kauboja koji je većinu vremena provodio u sedlu, izgledao sam sasvim pristojno.

Uostalom, što sam radio ovdje, u tom skupom hotelu i elegantnom odijelu? Nisam smio zaboraviti da sam seljak, vičan sedlu i lasu. Kako sam se uspio toliko izmijeniti?

Orrinu je ova okolina bolje pristajala nego meni. Imao je ugađeno ponašanje, nogu stvorenu za ples i osjećaj za ritam.

Nisam imao ni jedno od tih svojstava. Bio sam prilično nezgrapnan, širokih pleća, volio svoj dom i nerado se kretao u društvu. Imao sam široko, koščato lice i nekoliko ožiljaka koji su me podsjećali na mjesta gdje nisam trebao biti. Na srcu sam također nosio ožiljak. Ostavile su ga žene koje sam uspio pridobiti, ali ne na dugo.

Meki sagovi, srebrni poslužavnici i bijelo rublje nisu pristajali čovjeku mog kova. Volio sam više miris borova, pucketanje logorske vatre i noćne nje pod zvijezdama.

Ipak, očistio sam čizme dok nisu postale sjajne poput zrcala, nataknuo šešir kako sam najbolje umio. Bacio sam posljednji pogled u zrcalo i uputio se u prizemlje na večeru.

Čovjeku ne prijeti uvijek opasnost da će mu neko zariti nož ili pucati u leđa. Postoje opasnosti druge vrste, neočekivane i mnogo složenije.

Otvorio sam vrata blagovaone i odmah je ugledao. Sjedila je sama za stolom. Pogledala me je velikim sanjivim očima i razdvojila usne u privlačan osmijeh.

Bila je prekrasna, tako lijepa da mi je srce počelo snažno lupati. Odjednom sam se uplašio i osjetio želju da pobjegnem. Bila je brža. Sustigla me u par koraka.

— Gospodin Sackette, Telle Sackette?

— Da, gospodo. — Skinuo sam šešir i nezgrapno ga okretao u rukama. — Htio sam samo nešto večerati. Da li ste vi već jeli?

— Čekala sam vas — odgovori i oborila pogled.

— Oprostite, nemojte misliti da sam nepristojna, ali ja...

— Ni govora — promucuo sam.

Vratili smo se za njen stol i ponudio joj da sjedne.

— Ne volim večerati sam. Čini mi se da sam jedini koji je ovdje uvijek sam.

— Često ste osamljeni, gospodine Sackette?

Kad me je pogledala prekrasnim velikim očima, izgubio sam moć govora. — Da, gospodo. Prešao sam mnoge divlje predjele i uglavnom sam bio sam. Ponekad sam susreo razbojнике ili kojote.

— Sigurno ste neobično hrabri.

— Ne naročito. Navikao sam na takav život i više se ne plašim.

Postalo mi je vruće. Imao sam živu želju da raskopčam okovratnik. Nikada nisam volio te uštrkane košulje. Revolver mi je pritiskao želudac, osjećao sam kaplje znoja na licu.

— Vaše je lice grubo, a ipak ima u njemu nježnosti. Pitam se da li je vrijeme ostavilo trag...

Ušpio sam se sabrati. Nisam znao kako da se ponašam prema tako dražesnoj djevojci. Odjednom ispruži ruku i dodirne moje lice.

— Dozvoljavate? Moram se uvjeriti da li ste doista tako tvrdi kako izgledate.

Njena ruka je bila meka. Osjetio sam da mi krv navire u žile. Plašio sam se da će čuti kako mi srce snažno lupa. Prošlo je mnogo vremena odkako me neka žena oduševila.

Odjednom osjetim da netko stoji iza mene.

— Gospodine Sackette. Imam za vas poruku. — Prepoznao sam glas Judasa Priesta. Vidio sam kako se naklonio i rekao: — Dobar večer, gospodice Bastom. Kako ste?

Ime je na mene učinilo snažan dojam. Judas ga je svakako zbog toga spomenuo. Odmah sam se vratio s oblaka na zemlju. Mojih je iluzija nestalo za tren. To je ionako bilo bolje za mene. Ljepotica poput ove ne bi se sa mnom upuštala bez određenih razloga.

Iako se ljubezno smiješila, oči su joj bijesno sjale. Da pogledi ubijaju, Judas Priest bi bio mrtav čovjek.

Zaboravio sam tren na poruku koju sam držao u ruci. Fanny Baston me podsjetiti na nju.

Judas je nestao isto tako brzo kao što se pojavio. Poruka dakle nije tražila odgovor. Gospođica Baston baci pogled na poruku.

— Eto. Kadgod sretnem čovjeka koji mi se sviđa, desi se neka nepravilnost. Izvolite pročitati, nemojte se na mene obazirati.

Mirno sam se nasmiješio bio sam potpuno trezven.

— Možda je važno.

Otvorio sam papir i pročitao: Absinthe House. Noćas u 11 sati. Potpisao je Tinker.

Savio sam pismo i spremio u gornji džep. Osjećao sam da bi Fanny vrlo rado saznala sadržaj poruke. Samo preko mene mrtvog. Nešto mi je govorilo da se ne bi mnogo skanjivala da to učini.

— Baš sam vas želio upoznati — rekao. Zatim hrabro slažem: — Orrin se trebao sastati s vama.

Nervozno je zatreptala očima. Nije očekivala takav ishod razgovora.

— Mislim da ste pogrešno obavijestili. Vašeg sam brata vidjela na par trenutaka i smatram da je veoma privlačan. U stvari, zbog toga sam i došla ovamo. Trebao je doći k nama na večeru ali nije se pojavio. Zatim sam čula da ste vi ovdje i došla sam vas upitati gdje je.

— Ja sam to isto htio vas pitati. Orrin uvijek održi obećanje. Ako nije došao, mora da mu se nešto ozbiljno dogodilo. Mi smo došli ovamo da završimo jedan posao.

— Ukoliko vam je potrebna pomoć, samo recite. Naša obitelj je ovdje poznata i ima mnogo utjecajnih prijatelja. Živimo u New Orleansu od njegova osnutka.

— Mora da je u to doba bilo veoma teško. Žena gotovo uopće nije bilo. Barem ne do vremena kad su stigle one jadnice iz zatvora i popravišta.

U to je vrijeme Bienville bio guverner. Zatražio je od Francuske da pošalje djevojke za njegove ljude koji su osnovali i naselili New Orleans. Francuska vlada poslala je oko stotinu djevojaka, uglavnom iz popravnih domova Pariza. Bile su to kradljivice i prostitutke, no među njima je bilo nekoliko dobrih žena. Svaka je dobila komad zemlje koji su marljivo obrađivale, postale izvanredne žene i majke i dobila nadimak »djevojke iz kutije«.

Nijedna od kasnijih generacija nije željela priznati da su im preci bili prostitutke. Svatko je od njih tvrdio da njegova porodica potječe od »djevojaka iz kutije«. Znao sam čitavu tu priču, no pravio sam se kao da nemam o tome pojma.

— Naravno, bila su takova vremena, no neke od tih djevojaka sigurno su promijenile način života. Uostalom nitko se ne bi smio stidjeti svojih predaka.

Djevojčino lice naglo porumeni.

— Gospođine Sackette. Naša obitelj nema s time nikakve veze. Bastonovi potječu iz vrlo stare i ugledne obitelji...

— Ne sumnjam u to — složim se. — Jedna poslovice kaže da mlin ne okreće vodu koja je protekla. Vaša je obitelj posve sigurno mnogo pridonijela stvaranju New Orleansa i njeni su članovi i danas istaknuti ljudi.

U stvari, čuo sam da Bastonovi više nisu ono što su nekada bili. Philip je jedini uživao ugled poštena čovjeka. Ostali su bili bahati bogataši koji su se razmetali novcem i pravili nered. Jedna grana, bili su poštteni ljudi, plantažeri, činovnici, oficiri. Druga, kojoj su pripadali Andre, Fanny i

njen brat živjeli su od kockanja, trgovine robljem i ostalih nedoličnih djelatnosti.

Fanny Baston me nije voljela što sam jasno vidio na njenom licu. Već je gorko požalila što je došla.

Ipak, bila je ustrajna i u tome joj očajem priznanje.

— Ukoliko nešto tražite rado ćemo vam pomoći. Morate nam reći o čemu se radi.

Ovih nekoliko dana dobro sam razmislio o čitavoj stvari i zaključio da postoje samo dva razloga zbog kojih su Bastonovi toliko uznemireni. Imali su nečistu savjest i plašili se da nešto ne saznam, ili otkrijem. Predpostavljao sam da se iza svega krije novac... možda onaj isti koji je pripadao Pierri i mom ocu.

— Orrin i ja želimo saznati što se dogodilo našem ocu. On je prije dvadeset godina poduzeo ekspediciju sa koje se više nije vratio.

— Možda je umro.

— To je sasvim sigurno, gospođice. Htjeli bismo saznati na koji način. Mislim da je naš otac ubijen. Čim saznamo tko je to učinio, napustit ćemo grad.

— Vraćate se u Tennessee?

— Ne. Sada živimo u New Mexico ali namjeravamo preći u Colorado. Htjeli bismo se naseliti u planinama La Plate. Neki od naših su već tamo. Tyrel je u Santa Feu... ili možda na putu za New Orleans.

— Zar? — uzviknu zabrinuto zacijelo se pitajući s koliko će ih još morati pregovarati.

— Da. Nadam se da će Tyrel uskoro stići. Vrlo je pronicljiv i pravi genije u otkrivanju tajni. Bio je šerif u nekoliko gradića.

Nekoliko trenutaka kasnije poslužili su večeru. Imao sam dovoljno vremena do sastanka s Tinkerom. Sigurno je nešto otkrio, u protivnom me ne bi zvao. Fanny je skrenula razgovor s Orrina. Pričala je o plantažama i uglednim porodicama New Orleansa.

— Željela bih vam pokazati našu kuću. Građena je u starom stilu i okružena prekrasnim parkom.

— Vjerujem da je lijepa. — rekoh iskreno. Da sam mogao rado bih živio u New Orleansu. Bio je to lijep grad

sa širokim ulicama, veoma uzbudljiv i interesantan.

— Spomenuli ste Colorado. Gdje ćete živjeti?

— Rekoh, u La Plati. Neki momci su već tamo. Zemlja je veoma bogata, naročito predjeli jugozapadno od San Juana.

Nije mi promakao izraz njena lica kada sam spomenuo San Juan.

Istini za volju San Juan je predio sa visokim planinama, neke do četiri tisuće metara. Tamo život nije nimalo ružičast. Kad nastupi zima treba pobjeći u pristupačnije krajeve ili ostati nekoliko mjeseci odsječen od svijeta.

— Kakav je to kraj? Nikada nisam vidjela planine.

Premda sam gledao u nju, nisam je vidio. Pred sobom sam vidio rijeku La Plata kako nabujala od silnih pritoka tutnji prema nizini, probijajući se niz stjenovito korito. Zlatne sunčane zrake odražavaju se od površine bistroplave vode, a tišinu prekidaju jedino dabrovi koji se praćakaju u plicaku. Kanjoni okupani suncem poprimaju purpurnu boju u sumrak.

— Gospođice — rekoh — ne znam što želite u životu, ali onaj tko u tim planinama provede samo jednu noć ne želi ih više napustiti. Zaželi zauvijek ostati i opajati se ljepotama koje je stvorila priroda, lutati od vrhunca do vrhunca, gledati kako nebo prekrivaju oblaci koji donose kišu i nevrijeme. Tko nije bio tamo ne zna što je lijepo.

— Zar niste nikada gledali u daljinu, gospođice? Jeste li ikada zaustavili konja na ulasku u kanjon i promatrali sjene čudnovatih oblika? Ili se pope li na kakav vrhunac i uživali u pogledu koji se pružao pred vama? Jeste li ikada vidjeli pastvre u bistrim planinskim potocima? Ja sam sve to vidio i mogu vam reći... to je prava zemlja!

Nijemo me je promatrala.

— Zaista ste neobičan čovjek. Telle Sackette. Mislim da je veoma opasno za mene što sam tako dugo u vašem društvu.

Naglo je ustala. — Vi biste me uništili jer su moje želje posve drugačije a ja bih uništila vas zbog onog što jesam.

— Ne, gospođice, ne bih vas uništio, jer ono što želite ne predstavlja ništa.

Mislite li da će vas novac i lijepa odjeća učiniti boljom u očima drugih? Mislite li da je bogatstvo zid koji vas štiti od svega? Varate se! Odakle dolazim, također postoje ljudi koji imaju želje slične vašim, no svi završavaju nesretno. A što se tiče toga da biste vi uništili mene, vjerujte to vam ne bi lako pošlo za rukom. Ne znam što biste mi mogli pružiti u zamjenu za svega jedno jahanje kroz one planine. Vjerujte, ne šalim se. Tko jednom projaše tim planinama i živi u njima, ne može ih se odreći zbog prolaznih užitaka.

Polako se okrenula i uputila prema izlazu. Ostao sam stajati i gledao sam za njom. Nikada nisam zalio za ženama koje su odlazile, no ovog mi je puta bilo žao. Osjećao sam se osamljen. Angie više nije bila moja djevojka. Dorset je također otišla zauvijek i više se nikada nećemo sresti. A sada sam gledao za tom božanstvenom ženom i nešto me steglo u grlu.

Ostao sam sam sa čašom vina i razmišljao o budućim događajima.

Poznavao sam Absinthe House. Bilo je to popularno mjesto u New Orleansu, sastajalište mnogih mladića i djevojaka. Nalazilo se u centru grada. Tamo je uvijek bio takav promet da je netko posve mirno mogao imati sastanak i ostati neprimijećen.

Platio sam račun i izašao na ulicu. Bilo je veoma bučno, mnoštvo ljudi guralo se u oba smjera, a iz kavane su dopirali zvuci muzike. Krenuo sam niz ulicu ne obazirući se na prolaznike. S vremena na vrijeme provjeravao sam da li me netko slijedi.

Na uglu, kod Absinthe Housea bilo je još življe. Ušao sam u kavanu i pogledao naokolo. Nisam vidio ni jedno poznato lice. Odjednom se pored mene stvori krupan čovjek.

— Ovuda, gospodine. — Slijedio sam ga. Izašao je iz kavane i skrenuo u malu ulicu. U parkiranoj automobilu sjedio je Tinker.

Ušli smo u kola i krenuli.

— Mislim da smo ga pronašli.. bit će gužve.

— U redu — odvratih. — Vodi me tamo.

Vozili smo mračnim ulicama grada. Jedva sam nazirao pokoji natpis. Stali

smo pred neuglednom barakom iz koje je dopiralo tugaljivo pjevanje. Izišli smo iz kola i pošli dalje pješice. Jedna je mačka protrčala pored nas a kroz prozor barake izletjela je boca i uz prasak se razbila na tlu. Sišli smo drvenim stubama i našli se na molu rijeke.

Ispred nas, stajao je privezan čamac i ljuljao se na valovima. Pored brodića stajao je tamnopusi muškarac. Kroz usku košulju nazirao sam snagu njegovih mišića. Po naglasku sam zaključio da je mješanac. Kad smo se popeli na brodić, ugledao sam još trojicu. Povukao sam se na pramac. Malo zatim, podigoše jedra i zaplovismo u tminu.

Toplo sam se nadao da ćemo Orrina zateći živā.

— Tiše — reče Tinker — moramo biti krajnje oprezni. Ima ih dvostruko više nego nas.

— Imaš li nož? — zapitao je mješanac.

— Imam — odgovori čovjek. Bilo je to sve što su prozborili do kraja puta.

Noć je bila tiha i topla. Osjećao sam nemir i usne su mi se potpuno osušile. Koliko sam god bio siguran u sedlu, toliko sam bio nesiguran na brodu. Čvrsto sam stiskao držak noža.

Vjetar je gotovo posve utihnulo i čulo se samo jednolično udaranje vesla o vodu, koja je u noći izgledala crna.

Tiho, poput sablasti, prolazili smo uz obalu. Iz nekih baraka dopiralo je svjetlo. Iz jedne se čulo pijano pjevanje.

Razmišljao sam o Orrinu. Tinker je vjerovao da je još živ, a on je obično o svemu bio dobro obaviješten.

— Još malo... — netko reče. Čvrsto sam stegnuo nož u ruci.

Orrin je vezan ležao na podu barake. S vremena na vrijeme poneki pauk ili kukac prošao je preko njegovog lica. Košulja mu je bila posve mokra od znoja, mjestimice umrljana zgrušanom krvlju. Čeznuo je za čašom hladne vode. Čovjek koji ga je čuvao nije bio uviđavan.

Vjerovali su da Orrin zna gdje je sakriveno zlato. Ni jednog trenutka

nisu pomislili da ga samo zanima kako mu je umro otac. Pustio ih je u tom uvjerenju kako bi što duže ostao na životu.

Nisu znali koliko je izdržljiv i sposoban. Njegova vanjština nije odavala koliko je spretan u rukovanju oružjem. Nije mu bilo ni na kraj pameti da se oda. Pustio ih je u uvjerenju da je čitav život proveo sjedeći uz knjižu.

Fanny Baston ga nije uspjela zvesti. Bila je prekrasna žena, ali i opasna.

Orrin je bio krajnje oprezan. Te večeri, u Bastonovoj kući, pazio je na svaki pokret. Nije dopuštao da mu itko priđe s leđa, međutim, nije se čuvao pića... kad je shvatio bilo je prekasno.

Mada je bio svjestan Andreove nesklonosti prema njemu nije mislio da će mu postaviti zamku. Bio je pripravan da će ga ispitivati. Vjerovao je da će ga lako pustiti kući kad uvide da ništa ne zna.

Znao je od početka da ih ime Pierrea razdražuje. Dakle, nešto se dogodilo za vrijeme one davne ekspedicije što su pod svaku cijenu željeli sakriti. S obzirom da nije postojao ni jedan svjedok nisu se imali čega plašiti. Orrin je kao pravnik znao da bez dokaza ne bi imao nikakvog uspjeha.

Tijekom večere, nekoliko su puta spomenuli Philipa. Orrin je shvatio da je starac ugledan i bogat. Također je zaključio da je bio veoma blizak sa Pierrom. Nije znao da li su bili u srodstvu, no svakako su ih vezali duboki osjećaji.

Sredstvo za spavanje koje su mu sasuli u piće, počelo je djelovati iznenada. Shvatio je da se nalazi u bezizglednoj situaciji. Pokreti su mu postali spori, a čula oslabila. Pokušao je ustati ali Andre ga je lako gurnuo i ponovo se srušio na stolicu. Posljednje čega se sjećao, bila su njihova lica oko stola, zatim je izgubio svijest.

V

Pomno je osluškivao. Vani se nešto događalo. Neki čamac udario je o zid barake i čuo je kako se netko iskrca. Zatim začuje škljocanje brave i vrata se otvore a slabo svjetlo obasja prostoriju. Ponovno škljocanje brave i tišina.

Orrin je već nekoliko sati strpljivo pokušavao osloboditi ruke. Namakao je uže u vodu i ono je omekšalo. Osjetio je kako malo popušta.

Zatim je otkrio čavao u zidu. Radio je polagano, trljajući uže o čavao.

Razmišljao je koliko im je potrebno vremena da ga pronađu. Koliko je ljudi bilo u čamcu? Što čekaju? Znao je da Tell mora biti s njima. Ako će mu itko pomoći, bit će to njegov brat Tell. Tyrel je bio daleko, u New Mexicu.

Podigao se na koljena i ponovno počeo sijeći uže trljajući ga o čavao.

Minute su prolazile. Radio je bez zastoja, povremeno namakajući uže u mokro tlo. Uže je popuštalo. Nekoliko

puta zavrnuo je zglobove i oslobodio ruke. Uže je ostavilo krvave tragove. Micao je rukama da ponovno uspostavi cirkulaciju. Oslobodi noge, ustane i polako se prišulja vratima. Tik do vratiju začuje povik: — Požuri, "Jake! Netko dolazi.

Vrata se otvore i u prostoriju uđe čovjek sa svjetiljkom.

Orrin ga dočeka snažnim udarcem u potiljak. Čovjek tiho jeknu i sruši se na tlo. Svjetiljka tresnu o pod i razbi se. Istog trenutka baraku zahvati plamen.

Vani netko zauria. Odjekne pucanj. Orrin digne onесviještenа čovjeka, pokupi sa poda revolver i nož i brzo izađe. Ostavio je čovjeka na tlu, podalje barake i krenuo prema rijeci. Odjednom mu put prepriječi krupna pojava. Nije oklijevao i jednom rukom zada mu snažan udarac, a drugom mu zarine nož u tijelo. Čovjek zatetura i sruši se bez riječi.

Prosljedio je prema rijeci odakle su dopirali glasovi. U tami je nazirao obrise broda. Uđe u vodu i zapliva prema njemu. Nekoliko metaka prozuji tik pored njega. Zaronio je na trenutak a zatim svom snagom nastavio plivati prema čamcu.

— Telle! — pozove tiho.

U taj tren pramac čamca okrene se u njegovom smjeru. Na pramcu je stajalo nekoliko ljudi. Držali su uperene puške prema obali.

— Telle! — ponovno vikne.

— Orrine! Davo da te nosi! Ulazi u čamac, ali pazi da ne smočiš moje novo odijelo.

Osjetio je kako ga snažne ruke vuku u čamac, a zatim su odveslali u noć.

Orrina je još uvijek boljela glava. Rane na ruci neugodno su pekle.

— Ima li ovdje nešto pića? Od jutra nisam okusio tekućine.

Netko mu doda bocu. — Burgundac. Bila je to slaba godina.

— Što se dogodilo s tobom? — zapištam. — Nema te već danima.

Orrin potegne još malo iz boce. — Eh, vidiš, kao prvo sreo sam djevojku...

— I ja...

— Ne sumnjam. Da li si vidio kuću u kojoj živi? Posve bijela sa stupovima na ulazu a naokolo divna hrastova šuma i travnjak...

— Hoćeš li već jednom reći što se dogodilo?

— Najprije smo popili aperitiv, zatim smo večerali. Nakon toga htio sam se vratiti u hotel. Servirali su kavu... Kad sam se probudio nadoh se u onoj smrdljivoj baraci. Uslijedilo je mučno ispitivanje o Coloradu. Željeli su znati što je tamo sakriveno. Što sam im mogao reći? Nisu mi vjerovali da tražim oca. Malo su me izudarali ali ne tako kao ti kad smo se onomad potukli kod kuće. Slijedeći put su imali namjeru upotrijebiti usijano željezo, pa sam odlučio da je krajnje vrijeme za bijeg.

Ponovo je otpio gutljaj iz boce. — Čuo sam o južnjačkom gostoprimstvu, no ovi su pretjerali.

Vjeta se pojačao i podigosmo jedra. Bio je krajnji tren jer su nas oni s

obale primijetili i osuli mecima. Da je Orrin zakasnio nekoliko sekundi bili bismo u gadnoj gužvi.

— Telle — Orrin se približi. — Ovdje se događa mnogo više no što smo očekivali. Otkako je nestao naš otac, nastalo je zatišje. Izgleda da smo sa sobom donijeli olujne oblake.

— Bit će najbolje da odemo — predložim — ne isplati se izgubiti život zbog nečeg što se desilo pred dvadeset godina.

— Prije odlaska moramo razgovarati s Philipom Bastonom. Možda će nam nešto otkriti.

Pristao sam, mada sam želio što prije napustiti grad. New Orleans sam uvijek smatrao divnim gradom. Ovog puta nas nije gostoljubivo dočekao.

Svejedno me kopkalo da saznam zbog čega su nas toliko napali. Što se krilo iza svega toga? Zašto nam nisu vjerovali da smo došli zbog našeg oca?

Kad smo pristali u luku, vladala je potpuna tišina. Usidrili smo brodić i izišli. Tinker i mješanac pošli su s nama u hotel. Svitalo je a ulice su bile potpuno prazne. Orrin i ja pružali smo otužnu sliku. Sva sreća što nismo nikoga zatekli u predvorju hotela.

Legli smo i istog trena zaspali. Sat kasnije netko pokuca na vrata. Bio je to Judas Priest.

— Požurite. Pripremio sam za vas toplu kupelj. U međuvremenu ću izglacati i očistiti vaša odijela.

— Zašto? Što se dešava?

— Zakon, gospodo — ovraća nedužno. — Imat ćete posla sa zakonom. Preporučam vam da izgledate i govorite što nevinije. Lakše je ući u zatvor nego izići iz njega. Andre Baston još uvijek ima dobre veze u gradu.

Pogleda na sat. — Imate otprilike jedan sat vremena.

Sat kasnije, sjedili smo u predvorju, okupani, obrijani, u ispeglanim odijelima. Zavaljeni u naslonjače, čitali smo novine i očekivali predstavnika zakona.

Čovjek koji nam se približio bijaše niska rasta, podebeo i uredno dotjeran. Kako je kasnije Orrin primijetio, imao je samosvjestan nastup.

Nekoliko trenutaka gledao je u pir koji je držao u rukama.

— Orrin i William Sackett?

— Točno, gospodine — odgovori Orrin — čime vas mogu uslužiti?

— Ja sam policijski službenik.

Orrin se nasmiješi. — Drago mi je, gospodine Barrese. Ugodno je sresti kolegu u poslu.

Barres se iznenadi. — Zar ste i vi policajac?

— Kako se uzme. Ja sam u stvari odvjetnik, međutim, moj brat i ja smo neko vrijeme bili šerifi, dolje na zapadu. To je u neku ruku srodan posao.

— To nisam znao. Da li ste službeno u gradu?

— Ustvari da. — Orrin posegne za šalicom kave na stolu i prinese je uštima.

— Zanima nas kako je umro naš otac. To se desilo pred mnogo godina. Obzirom da je u pitanju vlasništvo nekretnina, želimo doznati neke činjenice.

— Oh, tako? — Činilo se da Barres traži riječi. Pogled mu se zaustavi na ograbotinama koje su krasile Orrinovo lice i ruke.

— Što vam se to desilo?

— Da se razumijemo. Ne želimo nikoga tužiti tako dugo dok netko ne podnese tužbu protiv nas.

Barres se posluži kavom. — Prošle noći došlo je do neke pucnjave dolje na rijeci. Znae li što o tome?

— Samo neslužbene podatke, gospodine Barrese. Mene su oteli, držali u nekom spremištu za čamce, malo premlatili ali uspio sam pobjeći. Dok sam bježao netko je pucao.

— Da li biste mogli prepoznati barem nekoga tko je u to umiješan?

— Naravno. Gotovo sve. Ukoliko dođe do suđenja, mogu pružiti dokaze a imam i svjedoke.

Barres je bio veoma uznemiren. Vjerojatno je došao po nalogu da nas uhapsi. Nekome u gradu, itekako bi odgovaralo da su oba Sacketta iza rešetaka. Barres očito nije volio primati takova naređenja, ali u to je doba u New Orleansu sve bilo moguće. Zacijelo su ga uvjerali da su braća Sackett razbojnici iz Tennesija. Istini za volju, većinu nereda i ubojstava prouzro-

kovali su ladari iz Kentuckija ili Tennesija, pa njihovo hapšenje nije bilo neuobičajeno. Zbog toga je bilo neobično da takvi ljudi odsjedaju u Saint Charles Hotelu, da pristojno izgledaju i da je jedan od njih čak odvjetnik. Barres je imao razloga da bude zbunjnjen, a nije bio budala i zato oprezno nastavi.

— Smijem li vas zapitati odakle dolazite?

— Santa Fe. Do nedavno sam bio član zakonodavne ustanove u New Mexico.

Barresu je bilo sve neprijatnije. Takvi ljudi zacijelo nisu blefirali.

— Gospodine Barrese, došao sam ova-mo da pokušam saznati tko se s mojim ocem uputio na zapad. Već na samom početku naišao sam na probleme koji su mi ukazali da će u moju potragu biti umiješane mnogo veće stvari no što je otkrivanje dana i mjesta smrti mog oca.

— Ukoliko se slučaj iznese pred sud, bit će skandala. Mnoge će se osobe naći u nezgodnoj situaciji. Prije no što napustimo New Orleans, željeli bismo obaviti još jedan razgovor. Dopustite nam da to učinimo kako bi izbjegli nesuglasice. Badio sam se politikom i poznato mi je da nijedan političar ne želi dospjeti u nezgodnu situaciju ili se naći na pogrešnoj strani. Ukoliko se to dogodi on neće imati milosti prema onome tko je sve iznio na vidjelo.

— Predlažete li da napustim slučaj?

— Da. Za četrdesetosam sati napuštamo New Orleans i vjerojatno se nećemo tako skoro vratiti.

— Da li bi mi sasvim neslužbeno htjeli reći nešto više o svemu tome?

— Neslužbeno, da. — Polako ispijajući kavu, Orrin je ispričao sve što mu se dogodilo otkako je stigao u New Orleans.

Spomenuo je, sva imena i ništa nije izostavio. — Vjerujem da shvaćate situaciju, gospodine Barrese. Ti ljudi su kriminalci. Vrlo su opasni jer vjeruju da ih nitko ne može skinuti sa položaja. Usprkos svojoj samosvjesnosti, prilični su amateri. Sve što želimo je nekoliko informacija. Ne sumnjamo ni u koga. Zanima nas samo vrijeme odlaska ekspedicije iz New Orleansa i

smjer kojim su krenuli. Nadao sam se da će mi Bastonovi moći odgovoriti na ta pitanja.

— A da vas ovog trenutka uhapsim?

Orrin se lagano nasmiješi. — Siguran sam da to nećete učiniti, gospodine Barrese. Vjerujem da ste pošten i sposoban čovjek. Dovoljno ste inteligentni. Mogli ste predpostaviti da sam predvidio i tu mogućnost.

— Poslao sam dva pisma, jedno prije no što je došao moj brat, a ugo, prošle noći. Ukoliko se u slijedećih nekoliko dana ne javim svom bratu Tyrelu, on će prema mojim uputstvima pokrenuti istragu na najvišem državnom nivou.

Barres se zamisli. — Sve ste predvidjeli, zar ne?

— Još jedan neslužbeni podatak, gospodine Sackette. Andre Baston je lovac na skalpove i ima krvavu prošlost. Ovdje su dvoboji uvrješteni, no većinom nemaju teže posljedice. To nije slučaj sa Andreom... on ubija. Mislim da u tome uživa.

— Susreo sam već tu vjestu.

— Želim vas samo upozoriti. Zacijelo će vas pokušati izazvati.

Orrin se nasmiješi. — Gospodine Barrese, gotovo sam odrastao s puškom u ruci. Tyrel i ja nekoliko smo puta prešli divlje krajeve. Ako Andre Baston želi dvoboj, obratio se na pravu adresu.

Barres sliježe ramenima. Slušajući njihov razgovor i gledajući njegove reakcije zamijetio sam da ga je poput mnogih zavarao Orrinov ljubazan ton. Orrin je bio ugodan sugovornik i rijetko se razljudio, no kad bi došlo do toga, nastao bi pravi pakao.

— Mogu li saznati ime čovjeka s kojim želite razgovarati?

— Philip Baston. Ukoliko želite, možete poći s nama.

— Zar ja? — začudi se Barres. — Čini mi se da ne razumijete, gospodine Sackette. Jedinj način na koji bih mogao ući u kuću Philipa Bastona je kroz ulaz za poslugu. Kad bi ga policija željela uhapsiti radi ubojstva morao bi to izvesti glavom šef. Philip Baston je vlasnik nekoliko plantaža šećera. Posjeduje četiri broda i vlasnik je nekoliko zgrada. On je milioner ali gospodin od glave do pete. Vrlo rijetko napušta kuću osim u slučaju kad posjećuje prijatelje ili poslovno. Poznat je kao veliki dobrotvor i mnogo je učinio za ovaj grad. Mislim da nećete tako lako doći do njega.

Kad je Barres otišao završili smo s doručkom. Bilo je već gotovo podne. Ne sjećam se kad sam posljednji puta tako dugo sjedio za stolom. Orrin je to običavao raditi ali uvijek sa knjigom u ruci. Za razliku od njega u to sam doba bio već na konju, s lasom u ruci.

— Ukoliko dođe do dvoboja — reče Orrin — imat ću pravo birati oružje kao izazvana strana. Sjećam se slučaja koji se dogodio pred nekoliko godina. Poznati duelist izazvao je na dvoboj nekog kovača, gorostasa. Kovač je bio dobroćudan i nije se htio boriti. Najzad je prihvatio izazov i kao oružje izabrao kovački čekić. Želio je da se borba odigra u vodi dubokoj metar i osamdeset centimetara.

— Kako je dvoboj završio?

— Prijedlog je izazivača toliko udobrovoljio da je odustao i njih dvoje postadoše najbolji prijatelji.

VI

Kola su stala pred ulazom. Kuća je bila dvokatnica, ukrašena dorskim stupovima. Svi su prozori bili zatvoreni željeznim rešetkama. Pred kućom se nalazio prekrasan travnjak, a iza nje, do kud je oko sczalo, prostirala se hrastova šuma. Posvuda je bilo zasađeno cvijeće.

Orrin je predao posjetnicu, a zatim smo sačekali.

Za moj ukus predsoblje je bilo pretrpano namještajem. Bio sam navikao na stil španjolskih rančeva, gdje je uvijek bilo veoma prostrano.

Nakon nekoliko trenutaka pojavi se Philip Baston. Bio je visok i mršav.

Pažljivo nas je pogledao.

— Ja sam Philip Baston. Htjeli ste sa mnom razgovarati?

— Gospodine — progovori mirno Orrin — ne želimo vas dugo zadržavati, mada bismo rado ostali. Ovdje vlada opojni mir.

— Moj brat, William Tell Sackett i ja, pokušavamo pronaći grob našeg oca. Doznali smo da je zajedno sa vašim šogorom, Pierrom Bontempsom poduzeo ekspediciju. Mislimo da biste nam mogli reći kada su otišli i kuda.

Philip Baston se zamisli a zatim kratko reče — Pierre je s vašim ocem upoznao čovjek koji je kasnije ubijen. Znao se da vaš otac poznaje San Juan planine i Pierre ga je zamolio da bude njegov vodič. Trebali su djeteliti dobiti, ukoliko do nje dode. Otišli su točno pred dvadeset godina. Morate znati da smo šogor i ja bili mnogo bliži no što smo moj brat i ja. Javio mi se iz Natcheza i još jednom iz Arkanzasa. Vjerujem da su iz Arkanzasa krenuli prema Webberovim slapovima, no to je samo moja pretpostavka. Što se nakon toga dogodilo nije mi poznato.

— Pierre Bontemps, moj otac i...?

Philip Baston je oklijevao. Najzad reče:

— Bila su još četvorica: moj brat Andre, mladić po imenu Pettigrew i Swan.

— Hippo Swan? upitao sam.

Baston me pogleda.

— Poznajete ga?

— Upozorili su me na njega.

Htio je još nešto primijetiti no predomisli se i pogleda Orrina.

— S njima je pošao i sluga.

— Kako se zvao?

Još jednom je oklijevao.

— Priest. Angus Priest.

Orrin ustane. — Još jedno pitanje, gospodine i odlazimo. Zbog čega su otišli?

Bastonovo lice poprimi preziran izgled.

— Tražili su zlato koje je pronašao i zakopao jedan francuski odred, vjerujem da o tome postoje podaci.

Naravno, izvještaji su različiti, no vrijednost je procijenjena na pet milijuna dolara u zlatu. Cifra je narasla prepričavanjem. Mislím da su Pierre i

Andre vjerovali da će naći oko trideset milijuna. U svakom slučaju, Indijanci su napali francuske vojnike i samo je petorici pošlo za rukom da se spase. Pierre se domogao mape a vaš mu je otac ponudio da će ga odvesti do mjesta gdje je sakriveno zlato.

— Zahvaljujem. — Orrin i Philip su se srdačno rukovali. Ukoliko je i saznao o neprilikama koje smo imali s njegovim bratom, nije ih spomenuo.

Neko smo vrijeme šutjeli a zatim sam rekao:

— Možda je blago još uvijek tamo. Postojalo je mnogo mjesta gdje se u ono doba moglo iskopati toliko zlata.

— Poznaješ li taj kraj?

— Ha! U tim se predjelima ne može snaći nijedan gradski čovjek. To su visoravni gdje je život moguć samo par mjeseci u godini. Preostalo vrijeme vlada čista zima i snijeg. To je posve divlji kraj gdje vrebaju svakojake opasnosti. Jedini vječni stanovnici su stijenje.

— Što misliš o ocu?

— Mislím da ih je odveo do planina, čak i dalje. Mislím da je došlo do krvavog obračuna. Andre i njegovi ljudi su kukavice. Dogodilo se nešto što samo Andre zna, a ostali samo naslućuju.

— Koga se plaše? Nas?

— Ne. Plaše se Philipa. On je gospodin, bogat, ali i ponosan. Svi žele nešto naslijediti premda ih on ne voli, a ako nešto posumnja ili ako su nešto našao učinili Pierru, tada će ih sve razbaštiniti.

— Da, oni su gramzljivi za zlatom.

— Vjerojatno.

— Što bi mi trebali učiniti?

— Orrine, treba sjesti na parobrod, odvesti se uzvodno prema zapadu i potražiti ljude koji se nešto sjećaju. Takvih ima uvijek, treba ih samo naći.

— Da krenemo sutra?

— Slažem se, no prvo moram nešto srediti. Imat ću kratki razgovor sa Priestom.

Spremao sam našu stvar i kupio kartu. Ma koliko da sam volio ovaj grad pun boja, ipak sam se zaželio planina. Doblo sam želju da lutam brego-

vima i da osjećam ispod sebe dobrog konja koji će me odvesti u divljinu u kojoj stalno puše vjetar i sije sunce.

Najprije sam želio razgovarati sa Judasom Priestom. Za čudo, nigdje ga nisam mogao pronaći. Nije više radio u hotelu. Mada su za nj bili puni pohvala, spominjali su da je bio priličan čudak.

— Kako to misle, čudak? — zapita Orrin.

— Ljudi su slijegali ramenima i malo govorili, no nisam se s time zadovoljio. Podijelio sam nekoliko srebrnjaka no to nije mnogo pomoglo. Jedan od portira mi reče: — Svidjeli ste mu se, gospodine. Rekao mi je to. Imali ste načina. Želio je da vas ne snađe nikakvo zlo.

— Gdje ga mogu naći?

— Sam će vas potražiti ako to želi. Nemojte ga tražiti. On je moćan i snažan vrač.

Bez obzira što je, htio sam s njim razgovarati. Sluga koji je pratio Piera na zapad, zvao se Angus Priest. Judas mi nije pomogao bez razloga.

Nismo vidjeli Andrea Bastona ni njegove momke. Imao sam neodoljivu želju da potražim Hippa Swana ali mi je pošlo za rukom da je potisnem. Obećali smo Barresu da ćemo napustiti grad i skinuti mu teret s leđa. Morali smo održati riječ. Međutim, Hippo nije zauzimao najljepše mjesto u mojim mislima.

U tim je danima rijeka bila veoma prometno mjesto. Ukrasmo se na brod. U posljednjem trenutku htjede nam se pridružiti Tinker. Nismo imali ništa protiv. Tako smo nas troje krenuli na sjever, u Arkanzas. Tinker se za večerom pojavio u savršeno skrojenom crnom odijelu. Izgledao je elegantno poput princa.

Sjedismo za stol, gladni poput vukova. Razmišljali smo nad jelovnikom, kad začusmo tihi glas:

— Želite li piće, gospodo? — bio je to Judas Priest.

— Već dugo želimo s tobom razgovarati — rekoh.

Lukavo se nasmijao. — Oh? Naravno. Bit ću slobodan kasnije. — Zastao je na trenutak. — Ako nemate ništa protiv rado bih pošao s vama. Dobar kuhar će vam biti od velike koristi.

— Znaš li jahati?

On se ponovno nasmije. — Naravno, gospodine. Sada ću odgovoriti na vaše pitanje — obrati se meni. — Ja također tražim jedan grob i htio bih otkriti razlog zbog kojeg on postoji.

Slijedećeg dana oko ponoći prebacili smo se na drugi, manji parobrod koji nas je trebao odvesti do Arkanzasa.

Orrin se odmah povukao u svoju kabinu. Zadržao sam se na palubi gledajući za parobrodom s kojeg smo se iskrcali. Ljuljajući se na valovima, s jedne strane parobroda, opazim čamac. Bilo je mračno. Umoran od puta, nisam čamcu pridavao nikakve važnosti. Nešto kasnije čuo sam udaranje vesla. Čamac se posve primakao jednom teretnjaku koji je stajao usidren pokraj nas.

Učinilo mi se da su dvojica ili trojica ljudi napustili čamac. Okrenuo sam se i pošao prema svojoj kabini. Odjednom se pored mene stvori Tinker.

— Jesi li vidio onaj čamac?

— Da.

— Netko se mogao ukrcati a da nismo primijetili.

— Tinkeru, suviše si sumnjičav.

— Zato sam još na životu, prijatelju.

Još nekoliko trenutaka stajali smo zajedno promatrajući kako se voda pjeni u času kad je naš parobrod krenuo. Ako nećemo mnogo stajati, ubrzo smo u Coloradu. Putovanje rijekom uvijek je sadržavalo mnoge opasnosti. Riječni brzaci, pješčani nanosi i naplavni materijal donosili su nepredvidive poteškoće. Kapetan je trebao biti iskusan i spretn jer je navigacija na Big Riveru bila veoma teška. Trebalo je poznavati dubinu rijeke na svakom mjestu, jer se brod veoma lako mogao nasukati.

— Da li si ikada nešto čuo o svom ocu, nakon što je napustio New Orleans? — zapita Tinker.

— Ne sjećam se. Otada je prošlo mnogo godina. Nakon rata, moje je pamćenje izbljedilo.

Neko smo vrijeme šutke stajali. Na onom teretnjaku sada se vidjelo svjetlo.

— Vjerujem da se Tyrel i Orrin mnogo bolje sjećaju, naročito Tyrel. On nikada ništa ne zaboravlja.

— Lako je moguće da je tvoj otac ubijen.

— Možda.

— U svakom slučaju, meni je ovdje nešto vrlo sumnjivo, Telle.

— Možda ih je Andre ostavio u bezizlaznoj situaciji i pobjegao. Ako je tako Philip će ga razbaštiniti ukoliko sazna. Možda je to razlog što vas želi osujetiti u istrazi. Andre, Paul i Fanny žive na velikoj nozi i nemilice troše. Ako ništa ne naslijede od Philipa, morat će se prihvatiti nekog posla.

— Postoje mnoge nerazjašnene činjenice — završi Tinker i uputi se u svoju kabinu.

Primijetio sam neko komešanje na teretnjaku, ali nisam na to obraćao pažnju.

Parobrod je klizio niz rijeku. Potpuno je bilo krcato robom. Vidio sam već parobrode koji su bili toliko opterećeni da je voda dosegala do prozora kabina. U ovo doba godine, rijeka je obilovala vodom uslijed topljenja snijega na obližnjim planinama.

Pomislio sam kako ću uskoro jahati pored izvora planinskih riječica. Ovdje je voda bila prljava i mutna, puna otpadaka. Gore, na vrhuncima, bila je čista i bistra. Pripadao sam toj divljini dušom i tijelom i tu sam se jedino ugodno osjećao. Volio sam spavati na otvorenom, osjećati dah vjetra na svojoj koži, živjeti s prirodom i pokoravati se njenim zakonima.

Neki šum, naglo me prene iz razmišljanja. Instinktivno sam se sagnuo u trenutku kad se neko teško tijelo srušilo na mene. Uspravo sam se i odbacio napadača svom snagom preko ograde u vodu. Činilo mi se da pada čitavu vječnost. Nagnem se preko ograde i povičem:

— Kakva je voda, druškane?

Nisam sačekao odgovor već sam se okrenuo i pošao u svoju kabinu. Orrin i Tinker su bezbrižno spavali.

Skinuo sam odijelo, stavio revolver nadohvat ruke i legao. Bio sam sretan jer sam se vraćao u svoje planine.

Kad je parobrod pristao nedaleko Webberova vodopada, bili smo među prvima koji su se iskricali.

— Oni su u gradu — rekoš Orrinu i Tinkeru — budite oprezni i dobro ot-

vorite oči. Nabavite hranu i ostalu opremu. Sačekat ću Judasa i pobrinuti se za konje.

Kad je Judas izišao dogovorio sam s njim sastanak u gradu i također ga upozorio da otvori oči.

Polako sam koračao ulicom i stigao do obora s konjima. Dok sam stajao naslonjen na ogradu i promatrao konje prije mi čovjek u slamnatom šeširu.

— Lijepi primjerci — primijeti kao za sebe.

U oboru je bilo oko dvanaest konja. Samo dva su nešto vrijedila dok su ostali jedno izgledali. Bili su to indijanski poniji ali ne ono što sam tražio.

— Ništa naročito — rekoš — zar nema ničeg boljeg u okolici?

— Na kraju grada živi čovjek po imenu Halloran. Doc Halloran i posjeduje ranč na kojem uzgaja konje za trku. Ama prekrasna grla ali nisu za prodaju.

Unajmio sam kola i odvezao se do grada. Kad sam Tinkeru spomenuo Doca Hallorana, reče:

— Doc Halloran? Poći ću s tobom.

Ostavili smo Orrina da završi s nabavkom opreme.

Kuća bijaše vrlo lijepo smještena. Izrađena od drveta imala je pet, šest soba, doimala se veoma uredno i bila okružena lijepim travnjakom. U blizini se nalazilo nekoliko gospodarskih zgrada, također uredno održavanih.

Upravo kad smo se dovezli pred ulaz, iz kuće izađe mršav i nizak čovjek. Nekoliko Indijanaca stajalo je uz obor za konje.

Htio sam nešto izustiti no čovjek se zagledao pravo u Tinkera, kao da ja uopće ne postojim. Njegove se usne razvuku u širok osmijeh.

— Tinkeru! — uzvikne. — Dovraga, gdje si bio?

— Svugdje pomalo, Doce. Drago mi je što te ponovno vidim. Ovo je Tell Sackett.

— Gdje je Lando? Zar još uvijek nastupa kao boksač?

Okrene se prema meni.

— Jeste li poznavali Landoa? Donio mi je više novaca no bilo što drugo.

To je najbolji čovjek što je ikada kročio na svijet.

— To je moj bratić — odgovorim. — Mi, Sackettovi, rođeni smo za tučnjavu.

— Ulazite! Brže! Pa to je sjajno! Baš sam razmišljao što je od tebe postalo, Tinkeru! Što vas dovodi u naš grad?

— Putujemo na zapad — odgovorim. — Čuli smo da imate najbolje konje u okolici. Također smo čuli da nisu za prodaju.

— Koliko ih trebate?

— Tri tovarna, četiri jahaća, ali brza

— Imam sve što tražite. Doselio sam ovamo iz Oakvilla prije nekoliko godina. Odande poznam Landoa i Tinkera. Doveo sam s sobom prekrasnog pastuha pasmine Injun iz Idahoa i spario ga s rasnom kobilom. Vidjet ćete što sam dobio. — Upitno se zagleda u nas.

— Nadam se da ni od čega ne bježite.

— Ne! Idem tragom svog oca — odvratim brzo. — Da li bih ovdje mogao pronaći nekog tko je ovuda prolazio prije dvadeset godina? Nekog tko je u to vrijeme opskrbio ekspediciju sa konjima.

— U to vrijeme, najbolje mjesto za kupovinu konja bio je Fort Gibson. Ovdje se nitko nije zaustavljao.

Popili smo kavu i ustali.

— Da pogledamo konje — predložim. — Moramo se vratiti u grad. Orrin nas čeka.

Izabrali smo tri prekrasna konja; jednog šarca i dva vranca.

— Uzimamo ove. Gdje su ostali?

— Tamo — pokazao je na drugi obor, — ono su mustanzi. Vrlo dobra pasmina.

— U redu. Koliko?

Nasmijao se.

— Uzmite ih. Ništa mi ne dugujete. Ne zaboravite da mi je Lando Sackett svojom pobjedom nad Dunom Cuffreyem u Oakvilleu donio toliko novaca koliko vrijedi čitav ovaj ranč zato primite konje na dar. Ukoliko Lando ponovno počne boksat, javite mi.

— Hvala, ali...

— Nikakav ali. Ne spominjite to više. Razlog zbog kojeg sam vas pitao da li pred nekim biježite je taj što sam prije nekoliko dana primijetio tri vucibatine koje se smucaju gradom. Kao da su nekog tražili.

Tinker i ja pogledamo se bez riječi. Uzjahali smo konje i krenuli prema gradu.

VII

Orrin nam je ispričao što mu se dogodilo dok se nalazio u trgovini svaštarskom robom. Pričao je kao da to uopće nije spomena važno. Poznajući predio u koji smo krenuli dobro je znao što nam treba. Kupovao je brašno, kavu, voće i ostale sitnice. Kad je kupovao municiju oko mu zapne za novi Smith i Wesson revolvere. Trgovac mu je upravo pokazivao rukovanje oružjem, kad udoše tri skitnice. Vidjelo se da nisu sa zapada. Nisu poznavali Orrina, ali su dobili naređenje da ubiju tog odvjetnika. Smatrali su to jednostavnim poslom. No nisu svi odvjetnici isti.

Ušli su na prednji ulaz, dok je Orrin stajao kraj pulta na drugom kraju

trgovine. Okrenuo se, vjerojatno očekujući Tinkera i mene.

Trojica razbojnika stajali su na malo razdaljini jedan od drugog. Gledali su pravo u Orrina. Vlasnik trgovine šapnu mu:

— Bit će bolje da nestanete. Ovdje bi moglo doći do pucnjave.

— Poznajete li te ljude?

— Ne. No čini se da nekog traže.

Jedan od njih, s visokim šeširom, opazio je revolver na pultu i glasno se nacerio.

— Gospon advokat, izvolite se poslužiti revolverom.

Revolver je bio potpuno nov i prazan. Orrin je to znao ali ona trojica nisu. Ocijenio je da su to ljudi s rije-

ke i premda su znali pucati, nijedan od njih nije bio naročito brz na revolveru.

— Ako dohvatim taj revolver, ubit ćete me.

Čovjek sa šeširom procijedi kroz zube: — Tako je.

— Ako ga ne dohvatim opet ćete me ubiti.

— Ispravno. — Razbojnik je uživao u situaciji.

— Dakle, nemam izbora.

— Nikakvog.

Porazmještali su se napkolo. Jedan se povukao u lijevi ugao, a drugi u desni. Treći je ostao u sredini.

— Što ako uopće ne želim posegnuti za revolverom.

Dok je govorio, Orrin je munjevitom brzinom izvukao svoj revolver i opalio.

Vrijeme je odigralo presudnu ulogu. Sva trojica bili su uvjereni da je Orrin uplašen. Stoviše, mislili su da kao odvjetnik ne zna baratati oružjem. Posve su usredotočili pažnju na revolver na pultu kao jedini iz kojeg bi mogao opaliti.

Orrin je bio brz i precizan strijelac. Opalivši prvi put, brzo je nanišanio drugog. U isto vrijeme začuje iza sebe pucanj. Jedan od razbojnika jurnuo je prema izlazu, a treći je smjesta podigao ruke uvis.

— Nemojte pucati, molim vas!

Još uvijek je držao čovjeka na nišanu.

— U redu — izgovori mirno. — Stanite ispred vratiju. Vaš prijatelj će trebati pomoć.

— Što ćemo s njim? — Čovjek je ležao na podu a iz male rupe na njegovu čelu curila je krv.

— Iznesite ga i zakopajte. Ako već želite nekog ucmekati, izaberite onog tko vas je ovamo poslao.

— Mislili smo da ste samo odvjetnik.

— Tako je, ali u kraju odakle dolazim, svi znaju pucati. Nemojte više nikada nasjesti slatkim riječima.

Skitnice se brzo izgube a Orrin se obrati trgovcu.

— Hvala na pomoći, prijatelju.

— Ne zahvaljujte mi, mladiću. Moja je dužnost štititi mušterije.

Tinker i ja pojavili smo se u trenutku kad su iznosili onog s rupom posred čela. Jedan od skitnica nam dobači:

— Ne ulazite, momci. Onaj odvjetnik vražje puca.

— Mislim da neće biti problema. Ja sam njegov brat.

— Tko vas je poslao? — zapita Tinker.

— Neki kicoši. Obećali su svakom od nas po trideset dolara... mnogo je to novaca.

Orrin se pojavi na vratima i primijeti.

— Pomaže li taj novac vašem mrtvom prijatelju?

Tupo su se zagledali u nas.

— Tko vas je unajmio za taj posao? Neki muškarci?

— Ne, gospodine. Mladić i djevojka izgledali su kao brat i sestra.

— U New Orleansu?

— U Natchezu, u podnožju planine.

Orrin me pogleda. — Znači, slijede nas.

— Što će biti s nama? — zapita skitnica.

— Smjesta se izgubite iz grada. Ovdje nema zakona, postoji samo mrtvačnica.

VIII

Judas je stigao kad je već sve prošlo. Noć smo proveli kod Hallorana, a rano idućeg jutra uzjahali smo konje i krenuli na zapad.

Naše malo društvo bilo je šaroliko. Dvojica iz Tennessija, jedan ciganin i jedan crnac. Svi smo osjećali isto. Zao-

bilazili smo indijanska sela. Cilj nam je bio što brže se domoći planina.

Put nas je uglavnom vodio stepskim predjelima i rijetkim hrastovim šumama. Imali smo dovoljno hrane i nismo se zaustavljali u naseljima. Dnevno smo prelazili pedesetak kilometara.

Mjestimice smo naišli na osamljene indijanske šatore i razmijenili s crvenokošcima nešto robe. Bili su to pripadnici miroljubivih plemena Seminol i Creek. Od njih sam nabavio sjajnu lovačku košulju.

— Čuvajte se. — upozorio nas je jedan od pripadnika plemena Creek. — Komanči su u blizini..., traže konje.

— Znaš li rukovati oružjem? — zapitao sam Judosa.

— Da, gospodine.

To je bilo dovoljno. Mada više nije bio mlad, imao je iskustva i prošao već jednom kroz sve krajeve. Ako je rekao da umije pucati, vjerovao sam mu.

Upitao sam ga zna li nešto više o prošlim događajima.

— Vrlo malo: Angus je bio Pierrov sluga, vrlo ga je poštovao i bio mu privržen. Bio je pomalo sklon pustolovinama i volio život u divljini.

— Da li si razgovarao s njim nakon što su razradili plan ekspedicije.

— Samo jednom. Vaš otac mu se sviđio. Ljubezno mu je objasnio što ga čeka na putovanju, kako da se opremi i dao mu nekoliko dobrih savjeta.

— Swan mu je, naprotiv bio veoma antipatičan, a da ne spominjem Andree Bastona. Želio bih i vas upozoriti da ga olako ne shvaćate, veoma je opasan.

Susretali smo velika krda antilopa i bafaloe, na nismo lovili. Nalazili smo se na indijanskom teritoriju a mesa smo imali dovoljno.

Logorovali smo na skrovitim mjestima i palili vatru samo u slučaju potrebe. Judas se pokazao kao izvrstan kuhar. Orrin i ja smo mu koji puta pomogli dok je Tinker uglavnom šutio i razmišljao.

Na usponu prema Fort Cobbu, Orrin naglo zaustavi konja. Na vrhu se pojavilo desetak Indijanaca.

Kad su nas ugledali, zaustavili su konje. Podigao sam ruku u znak prijateljskog pozdrava.

Pripadali su plemenu Čejen i lovili u blizini Coche Creeka. Ovog je puta lov bio veoma uspješan. Bili su natovareni ubijenim životinjama. Upozorili su nas na Kiowe i razmijenili s nama nešto mesa za šećer.

U narednih nekoliko dana, četiri puta smo promijenili smjer kako bi zameli trag u slučaju da nas netko slijedi. Približavali smo se suhoj stepi.

Odjednom opazimo mnoštvo konjskih tragova.

— Indijanci! — uzviknem.

Tinker me pogleda.

— Možda je to samo krdo divljih konja.

— Ne bih rekao. Tragovi su stari dva dana.

Tinker radoznalo zapita:

— Otkud znaš?

— Pogledaj! Trava je puna pijeska koji se za nju prilijepio. Već dva dana nije bilo rose, ali prije toga, bilo je veoma vlažno.

— U tom slučaju ne moramo se zabavljati. — odvratila Tinker.

— Nisam baš siguran... što ako se vrate?

Produžili smo i našli se u ravnici koja je sadržavala nekoliko kanjona. Predpostavljao sam da su smješteni južnije. Bio sam uvjeren da je ovim putem prije dvadeset godina prolazila ekspedicija u kojoj se nalazio moj otac. Također su bili suočeni s problemom snabdjevanja vodom, kao i mi. Indijanci su u ono vrijeme bili još opasniji jer je zemlja uglavnom pripadala samo njima. Polako sam se prisjećao očevih savjeta koje mi je davao kad sam kao malen dječak putovao s njim.

Otac nas je svemu učio i upozoravao na razne opasnosti. U meni su se ponovo probudili stari instinkti.

Kad smo se približili maloj uzvisini nad koju se nadvila velika stijena, Orrin zaustavi konja i reče:

— Ovdje ćemo stati. Mislim da je to pravo mjesto.

— Slažem se.

— Gdje se nalazimo? — zapita Judas.

— Ovo je upravo mjesto gdje bi se naš otac ulogorio. Ako se ne varam to je McClellan Creek.

* * *

Préd nama se prostirala široka dolina. Zaustavili smo konje pored bistrog potoka. Voda je bila kristalno čista i dolazila sa Staked Plainsa koji se nalazio visoko u brdima.

— Vjeruje se da je McClellan prvi bijelac koji je stigao ovamo. Po nje-

mu je mjesto i dobilo ime.

— Ovdje ćemo logorovati — rekoše.

Izabrali smo najprikladnije mjesto. Stabla, čije su grane dosezale sve do vodene površine, stvarala su dobar zaklon od vjetrova.

Tinker je odveo konje na pašu, a Judas stao pripremati jelo. Orrin i ja razgledavali smo okolicu, premda smo bili svjesni da je vrijeme izbrisalo svaki trag, ipak smo pomno tražili neki znak koji bi potvrdio da je ekspedicija našeg oca ovuda prolazila.

Mjesto je bilo veoma prikladno za logorovanje. Vjerovao sam da je i on to zaključio. Kretali smo se polagano i pazili da ne ostavljamo tragove. Uza svu opreznost osjećao sam se nelagodno. Andre Baston je već jednom prolazio tim putem i lako nas je mogao pratiti s nekoliko opasnih revolveraša. Neki unutarnji osjećaj upozoravao me je na opasnost.

Odjednom na dnu bistrog potoka ugledam konjski trag, malo niže još jedan.

Smjesti sam se vratio u logor.

— Tragovi — uzviknuo sam — budite spremni na paljbu. Netko je u blizini!

— Koliko su stari? — zapita Tinker zamišljeno.

— Sat, najviše dva. Mislim da su pogodili da ćemo se ovdje ulogoriti i čekaju negdje u zasjedi.

Napunio sam vinčesterku i stavio u džep rezervnu municiju.

— Otvorite oči i uši. Mogu napasti u bilo koje doba. Pripremite drva za vatru, a opremu spakujte i budite spremni za pokret.

Lagano sam se šuljao kroz nisko žbunje, čitavo vrijeme držeći prst na okidaču. Naišao sam na Orrinove tragove a malo zatim i na njega.

— Ono što se desilo, moralo se zbiti gore u planinama ili na povratku:

— Zar misliš da su pronašli zlato?

— Ili označili mjesto gdje se ono nalazi. Možda je već bilo kasno da počnu s otkopavanjem. Ovdje su zime veoma surove i nitko ne želi dočekati prve snježne mećave. Vjerojatno je Andreu ili Pierru palo na pamet, da sve zadrži za sebe.

— Andre i Hippo su se jedini vratili. Mora da su bili najmlađi u grupi.

Mirno sam mu saopćio da sam naišao na konjske tragove. Izrazio sam svoje mišljenje, a zatim smo se različitim putevima vratili u logor. Razmišljao sam o tome kako će nas Andre napasti ako je u blizini.

Znao sam da se Andre ne ustručava u bojevanje. Bezbrojnim dvobojima i ispadom u hotelu dokazao je da ne pozna pravednu bitku. Bio je lukav i opasan.

— Orrine, ne vidim razloga da ovdje sjedimo i čekamo da nas napadne.

— Što predlažeš?

— Još noćas, vratit ćemo se na Crvenu rijeku i slijediti je nizvodno uz Kanjon sve do prelaza za Staked Plains i Tucumcari.

Ostavili smo logorsku vatru, vodeći računa o tome da vatra ne zahvati okolinu. Vrlo tiho, napustili smo logor i do izlaska sunca prevalili trideset kilometara na jug, prateći rutu kojom je prošao McClellan 1852. godine. Nakon kratkog odmora, presjekli smo put prema kanjonima Crvene rijeke.

Držali smo se podalje kanjona. Znao sam otprilike gdje leži Tucumcari planina u čijoj se blizini nalazio Fort Bascom.

Putem smo susreli pastira sa stadom ovaca, a zatim smo ugledali krdo konja. Po dimu što se dizao u zrak, zaključili smo da je u blizini neko naselje. Orrin zaustavi konja i reče:

— Ne sviđa mi se to stado. Ovdje se nešto događa.

Polagano i oprezno, približavali smo se krdu. Primijetismo četvoricu snažnih, suncem opaljenih momaka. Izgledali su prilično ratoborno.

— Zdravo — uzviknem. — Imate li malo vode?

Jedan od njih pokaže rukom u pravcu žbunja.

— Ima tamo jedna bara. — Mjerkao je naše konje. Mada su životinje bile iscrpljene vidjelo se da su kvalitetna rasa.

— Hoćete li zamijeniti konje?

— Ne — odvrati Orrin. — Uzet ćemo malo vode i nastaviti put.

Vrlo oprezno, prošli smo pored njih. Kad smo stigli do napajališta, oslovim Orrina:

— Ti i Tinker uzmite vode. Držat ću na oku one momke. Ne sviđaju mi se.

— Pogledaj oznake na konjima — upozori me Orrin.

— Životinje su posve odrasle a žigovi su svježi.

— Kao da su upravo utisnute — složim se. — Izgleda da ih drže ovdje dok rane ne zacijele a zatim će poći dalje.

— Krasni konji. Neki od njih su prvorazredni — primijeti Tinker.

Pošto su Tinker i Orrin utažili žeđ, osvježili smo se Judas i ja. Orrin tiho dobaci:

— Momci, oprez!

Dolazili su prema nama.

Očito su im se dopali naši konji. Bio sam spreman da ih dočekam.

— Odakle dolazite? — upita jedan plavokosi.

— Samo smo u prolazu — odvratim.

— Htjeli bismo zamijeniti konje. Dat ćemo vam dva za jednog vašeg.

— Hoćete li napisati račun i potpisati?

Plavokosi se bijesno okrene prema meni.

— Što to znači?

— Ništa. Moj brat je odvjetnik i navikao je raditi sve pošteno i prema zakonu.

Momak je zurio u Orrina, zaraštene brade i prašnjave odjeće.

— Šališ se — promrmlja kroz zube.

— Požuri, Judas. Napuni kante vodom i krećemo.

— U redu, gospodine Sackette.

Plavokosi se trgne kao gromom ošitnut.

— Kako si ono rekao?

— Sackett — ponovi Judas mirno.

Plavokosi se malo povukao što učiniše i ostali.

— Eh, prijatelju, ja sam samo gonič. Unajmljen sam da isporučim ove konje.

— Tko te je unajmio?

— Uskoro će stići. Ima ih nekoliko.

— Kako se zovu? — zapita Orrin oštro.

— Charley McCaire — oklijevajući reče.

Orrin me šutke pogleda. McCaire je bio poznati revolveraš ali je uvijek uspijevao ostati na strani zakona. Imao je ranč u Arizoni a nekoliko njegove braće, živjelo je u New Mexico i Texasu.

— Orrine — rečem — motri na ove momke. Odoh pogledati konje.

— Zabranjujem vam da to učinite — usprotivi se plavokosi. — Ostavite konje na miru.

— Ne miči se! — upozori ga Orrin. — Baš nas zanima zašto vas je ime Sackett toliko uzбудilo.

Odjašio sam do stada, pregledao ga i vratio se natrag.

— Sumnjiva posla. Konji su već jednom žigosani a sada imaju žig 888, a prvobitni je bio sss.

— Tyrellov žig! — uzvikne Orrin. — Neka me odnese đavo, ako to nisu Tyrelovi konji!

IX

Izraz lica plavokosog bijaše prilično jadan.

— Slušajte, ja...

— Umukni! — vikne Orrin — pažljivo gledajući svu četvoricu. — Od ovog trenutka, svi ste uhapšeni. U ime zakona, lišavam vas slobode. Ukoliko se budete pristojno ponašali možda ću vas uspjeti spasiti od vješala.

— Slušajte! — promuća plavokosi. — Morate razgovarati sa Charleyem... ništa ne znam. Evo ga, upravo stiže.

Judas i Tinker zauzeli su položaj kako bi svu četvoricu mogli držati na oku. Orrin i ja okrenuli smo se da dočekamo jahače. Bilo ih je sedmoro i svi su imali lopovski izgled.

McCaire je bio ljudeskara a njegovo lice imalo je odlučan izraz. Odmah se vidjelo da je vođa. Imao je okrutne usne i snažne vilice.

— Što se, do đavola, ovdje događa? — drekne.

— McCaire, ja sam Orrin Sackett. Upravo sam uhapsio ovu četvoricu zbog krađe konja.

— Kakve krađe? Ovi konji nose moju oznaku.

— O, ne. Konji su ponovno žigosani. Tri osmice utisnute su preko oznake ssš. To je žig Tyrela Sacketta.

Iskuspom čovjeku ne smije ništa promaći. Na desno od McCaira, stajao je mršavi mladić. Pomno sam ga promatrao. Njegov se konj uznemirio, dok mu se desna ruka polako spuštala do revolvera.

— McCaire, recite onom mladiću da skine ruku s pištolja. U protivnome, imat ćete pokolj.

McCaire oštro zapovijedi mladiću.

— Makni ruku s pištolja, Boley! Neka se nitko ne miče dok ne dam naređenje.

Ponovo se okrenuo nama i oštro zapitao:

— Tko ste vi?

— William Tell Sackett. Orrin je moj brat kao i Tyrel čiji se konji ovdje nalaze.

— Konji pripadaju Charleyu — upadne Boley.

Nitko mu ne odgovori.

— Gospodine McCaire, poznati ste revolveraš ali i pošten borac. Vjerujem da možete čitati žigove kao i mi. To su svježiji znakovi a konji su barem četverogodišnjaci. Morali su već davno biti žigosani.

McCaire se obrati jednom od starijih jahača.

— Tome, hajde da pogledamo. Ostali ostanite ovdje i ne pokušavajte zapodjati kavgu.

Orrin se uputi s njima. Pogledam ga iskosa i rečem:

— Ostati ću ovdje, nije pristojno ostaniti ove momke bez društva.

Boley se zagleda u Tinkera i Judasa i zapita:

— Tko su ovi?

Tinker se zlobno naceri otkrivši niz savršenih, bijelih zubiju.

— Ja sam ciganin, ako te baš zanima. Zovu me Tinker. Ponekad nešto sastavim tako da je ponovno spremno za upotrebu. Ponekad opet rastavljam stvari — izvadim iz rukava nož. — Kad nešto propisno raščetvorim, nema više

pomoći. Zapamti to prijatelju — zatim spremi nož na mjesto.

Judas je čitavo vrijeme šutio i budno motrio.

Charley McCaire razgledavao je sa svojim zamjenikom žigove. Žigovi su bili svježiji i slijepac bi to primijetio. Hoće li Charley priznati da su životinje prežigosane? Ako to učini obrukat će se i izgubiti mnogo novaca.

Charley je bio veoma ćudljiv. Sve je ovisilo o njegovom trenutnom raspoloženju. Bio sam spreman na sve. U krajevima zapadno od Mississippija, kazna za konjokradice bila je smrt vješanjem. Računao sam da će doći do obračuna. Imao sam osjećaj da Boley zna nešto o žigosanju konja.

Charley se vratio s pregleda...

— U redu, momci. Možete otići. Nemamo što više razgovarati.

— Charley — upadne Tom. — Ja...

— Ako niste sa mnom možete ići.

Charleyeva ruka polako se spuštala prema dršci revolvera. Pomno sam ga promatrao i u taj čas munjevitom brzinom izvukao revolver.

— Bit ćeš mrtav prije no što uspiješ dotaknuti držak.

Nitko se nije micao.

— U redu, Charleye — reče najzad Tom — radili smo zajedno dvanaest godina, ali ako raspustiš ljude, odlazim i ja. Samo mi najprije plati.

— Tom! — uzvik je odavao protest i zapovijed...

— Ne!

— Tada idi do đavola!

— Charleye, ti ćeš prije od mene.

Okrenuo je konja i polako odjašao.

Još uvijek sam držao revolver u ruci. Boley je bio blijed poput krpe, spreman da povuče čim mu se ukaže prilika.

— Ne preporučam ti da pokušaš, momče, — rekoh za svaki slučaj.

— Ne budi lud. Ima nas trostruko više.

— Ne smeta. Ja imam revolver u ruci. Što će biti sa ostalima ne znam, no Charley i Boley bit će mrtvi. To vam jamčim.

— Ujače, ubij ih! — drekne Boley — samo su dvojica. Ovaj crnac će pobjeći a s četvrtim ćemo lako izaći na kraj.

— Ako mislite da sam kukavica, predlažem da nas dvoje okušamo sreću.

Boley se stade vrpolti ugledavši kako Judas spretno rukuje revolverom.

— McCaire predloži Orrin — razmislite. Ne želimo pucjavu. U stvari, ona četvorica su već uhapšeni.

— Vi niste šerif i nemate na to pravo.

— Obavio sam civilno hapšenje. Kao odvjetnik, imam na to zakonsko pravo.

Držao sam ih sve na nišanu. Charley je znao da će prvo pasti njegova glava.

— Možda samo blefirate. Otkud znam da su ovo zaista konji vašeg brata?

— Koliko poznajem Tyrela, gospodine McCaire, već vam je ušao u trag. Također vas upozoravam da ćete s njime proći mnogo lošije nego s nama. Uvijek je bio grubijan u porodici. Nema tu strpljivost kao Tell i ja, a vrlo je spretan strijelac.

Nismo željeli pucjavu. Događaj je bio potpuno neočekivan i jedna pogrešna riječ mogla je dovesti do krvoprolića.

U slijedećem trenutku, začuli smo konjski topot. Uskoro se na vidiku pojavio Tyrel. Držao se uspravno u sedlu i izgledao izvrsno u kratkom kožnom kaputu španjolskog kroja. Za njim je jahalo šestoro Meksikanaca sa velikim sombrerima, koltovima o pasu i puškama zataknutim u sedla. Pozvao sam Tyrelove vaqueros. Bili su to ljući momci, probrani borci i stočari.

Vjerujte mi, djelovali su zastrašujuće. Ti su vaquerosi jahali poput đavola a slijedili bi Tyrela i u sam pakao.

— Hej, momci. Izgleda da ste pronašli moje konje — poviče on. Baci pogled na Charleya McCaira, a zatim na ostale.

— Zig je promijenjen — reče Orrin. — Ovo je Charley McCaire. Neki njegovi momci bili su ambiciozni i utisnuli njegove osmice na tvoje konje. Međutim, sada je sve sređeno.

Vaquerosi su sakupili konje i okrenuli ih prema smjeru odakle su došli. Zatim su stali i čekali Tyrelovo naređenje.

— Vodimo konje nazad — reče Tyrel. — Na molbu moga brata nećemo dalje istraživati. Međutim, ako ikad ugledate nekog od ovih ljudi kako se mota oko moje stoke, ubijte ga!

Dok su Meksikanci sakupljali konje, spremili smo naše stvari i zajedno krenuli.

McCaire je bijesnim pokretom skinuo šešir sa glave i bacio ga u prašinu. Bio sam već suviše daleko da čujem kletve koje je izgovorio.

Tyrel i Orrin jahali su na čelu. Predpostavljao sam da Orrin ukratko izvještava brata o kradi, a zatim o onome što smo saznali u vezi našeg oca. Jašio sam posljednji kako bih mogao razmišljati.

Zlato za kojim je Pierre tragao vjerojatno se nalazilo u blizini San Juana i bilo ga je mnogo. Rudnik se zacijelo nalazio u nepristupačnom predjelu kuda je bijelac rijetko prolazio.

Galloway i Flagan Sackett premjestili su svoja stada u to područje i smjestili se u blizini grada Shalako. Nisu još izgradili pravi ranč, jer su tražili pogodno mjesto. Sudeći po njihovim pismima, bilo je to pravo mjesto za nas.

Ja sam već ranije posjetio San Juan. Baš tamo, u planinama iznad Vallecitosa upoznao sam Ange, a Tyrel i tata prešli su zajedno te predjele sve do Baker Parka i Duranga. Naš otac dobro je poznavao sve puteve u tom kraju.

Po mom mišljenju, trebali smo krenuti istim putem.

Te smo se noći ulogorili pored izvora gdje je bilo svježe trave za konje.

Kad su svi posjedali oko vatre, uzео sam svoju vinčesterku i popeo se na obližnji obronak. Ondae se pružao božanstveni vidik. Sunce je upravo zalazilo i bacalo posljednje plamteće zrake na obližnje vrhove planina.

Sva moja braća već su bila sređena. Tyrel je imao Drusillu, Orrin svoj studij, a ja? Nikako da se skrasim i pored miran obiteljski život mada sam to od sveg srca želio. Nikada nisam imao sreće sa ženama i naišao na onu pravu koja bi bila spremna da podijeli sa mnom život. Ljudi su mislili da sam okorjeli neženja i litalica, no bio

sam takav silom prilika. Tragao sam za srećom i tihim domom.

Gledajući zalazak sunca, pitao sam se hoću li ikada naći ono što tražim. U jednom trenutku, učini mi se da sam primijetio dim vatre u daljini.

Zar nas netko slijedi? Možda Charley McCaire? Andre Baston? Ili obojica?

* * *

Nekoliko dana kasnije, oko podneva, ujašili smo u San Luiz. Prvi čovjek kojeg sam ugledao bio je Esteban Mendoza. Tyrel je svojedobno pomogao jednoj djevojci da se izvuče iz gužve. Zvala se Tina. Njome se kasnije oženio Esteban.

— O, segnor! Odmah sam rekao Tini da ste to vi. Što mogu za vas učiniti?

— Tražimo prenoćište i hranu za konje.

Pokazao nam je mjesto gdje da ostavimo konje, a onda zapitao:

— Zar ste u neprilici, amigo?

Upozorio sam ga na ljude koji bi nas mogli slijediti i upitao:

— Estebane, već dugo živiš ovdje. Poznaješ li nekog tko ima dobro pamćenje i sjeća se događaja prije dvadeset godina?

— Dvadeset godina? To je dugo. Čovjek se može prisjetiti lijepe žene, ili rasnog konja. Ali drugog...

— Postoji čovjek, zapravo nekoliko ljudi koji su projašili ovuda prije dvadeset godina. Išli su prema San Juanu i Wolf Creek Passu.

— Bilo je to davno, amigo — reče zamišljeno.

— Jedan od njih je bio moj otac, Esteban. Nikada se nije vratilo.

— Da, shvaćam.

— Onaj tko nas prati, putovao je tada s mojim ocem.

— Dobro otvori oči i upozori ljude čim nanjušiš nešto sumnjivo. To je okrutan čovjek koji ne preže pred zločinom.

Nasmijao se i pokazao red bijelih zubi ispod gustih brkova.

— I mi imamo vješte ljude, amigo. Svejedno ću ih upozoriti. To je uvijek bolje.

Zatim smo otišli na ručak. Bio sam vrlo nemiran. Izgleda da mi je bilo suđeno da doživim neku neprijatnost svaki put kad uđem u San Luiz. Inače, bio je to sasvim simpatičan gradić, utemeljen 1851 godine.

Nakon ručka, izišao sam na ulicu da osmotrim situaciju. Sve je bilo mirno. Oprostili smo se sa Tyrelom koji se vraćao u Moru.

Odjednom sam ugledao Estebana kako mi dolazi ususret. S njim je bio stari Meksikanac.

— Amigo, ovaj čovjek je vrlo star — reče umjesto pozdrava. — Vijeje, ovo je Tell Sackett, o kojem sam ti govorio.

— Sackett — promrmlja starac — naravno bio je jedan po imenu Sackett. Dobar čovjek, snažan... vrlo snažan. Pošao je u planine zbog krzna. Kasnije se vratio... u potrazi za zlatom.

— Da li ti je to sam rekao?

— Naravno da nije. Nije ni bilo potrebno. Spomenuo je Wolf Creek Pass. Rekao sam mu da ne ide. Mnogi su uzalud tražili.

— Jesu li se dugo zadržali u San Luiz?

— Dva, tri dana. Tražili su konje i netko je otišao u planine po njih. Bili su nestrpljivi... onda, dvojica nisu htjela ići. Mislim da je jedan od njih bio Sackett. Nisu mu se sviđali ti ljudi, kao ni onom drugom... Pettigrew se zvao.

Razmišljao sam. Pettigrew? Zar je to bilo neko novo ime, ili sam ga već čuo i zaboravio? Znao sam da je postojao još jedan čovjek. Što se dogodilo s njim? Najzad sam se sjetio Pettigrew!

— U planinama je veoma hladno kad padne snijeg — rekoh — da li su mogli preživjeti zimu?

— Vratili su se na vrijeme, barem trojica. Onaj krupni, kojeg nisam volio. Također onaj lijep momak surovog izgleda. — A ostali?

Starac je razmišljao.

— Da, veoma je hladno. Ljudi su pokušali. Onaj tko je znao, mogao je preživjeti, ali hrana... većina od njih pomrla je od gladi. Nije bila samo

hladnoća, ono najkritičnije. Zabrinuli smo se za njih i odlučili da ih potražimo. Prije dvadeset godina bio sam još mlad, navršio sam šezdesetu. Do svoje sedamdesete jašio sam bolje od nekih mladića.

Dvojica su dolazila s planine. Vidio sam ih i sakrio se, ni sam ne znam iz kojeg razloga. Prošli su tik pored mene. Njihovi konji su me namirisali i odmah reagirali. Nisu to primijetili. Bill su glupi i nisu poznavali konje.

Produžili su prema Fort Garlandu ne zaustavljajući se u San Luizu.

— Da li ste ih slijedili?

— Ne. Kasnije sam čuo glasine. Ovo nije velik grad i sve se sazna prije ili kasnije. Pošao sam prema planinama jer sam bio znatiželjan. Naišao sam na tragove dvaju konja. Ugledao sam trag jelena i slijedio ga jer sam trebao meso. Prošlo je mnogo vremena prije no što sam ga pronašao i ubio. Počelo je sniježiti i moj konj postade nervozan i ćudljiv. Nisam se više mogao spustiti zbog vjetera. Taj vjetar zna biti strahovit, vjerujte.

Znao sam da u planinama postoji jedna spilja. Bio sam u njoj nekoliko puta. Za nju su znali i drugi ljudi iz okolice.

I tako, uputim se prema spilji i što mislite što ugledam? Još jedan konjski trag. Bilo ih je dakle troje! Morao sam se što prije skloniti i zapaliti vatru jer je hladnoća bila neizdrživa. Sklonio sam konja u spilju i izišao da nasijećem drva. Čovjek mora biti veoma oprezan kad siječe smrznuto drvo, može se lako povrijediti. Radio sam oprezno. Kada sam sakupio dovoljno za vatru, začujem neki šum. Bio je to glas životinje.

— Konja?

— Da. I to osedlanog. Našao sam ga kako leži zatrpan snijegom. Uzalud se pokušavao podići na noge.

Otišao sam po svog konja i uže. Najzad smo ga uspjeli izvući i postaviti na noge. Počeo sam pretraživati okolinu. Osedlan konj, a jahaču ni traga. Bilo je to veoma sumnjivo. Tražio sam i našao čovjeka, gotovo potpuno prekrivenog snježnim pokrivačem. U blizini su se nalazili neki tragovi.

Nije bilo teško zamisliti nesretni slučaj. Konj se uplašio, zbacio jahača i ostavio ga omamljenog u snijegu. Ako nakon toga netko udarcem onesvijesti jahača, to je već sasvim nešto drugo. Ipak, ovo bi svakom izgledalo kao nesretna slučaj. Čovjek oboren s konja naprosto se smrznue. Nisu htjeli pucati kako bi smrt izgledala što naravnija, a ljudi što manje sumnjali.

Starac je govorio sve tiše. Bio je umoran. Razmišljajući čekao sam da povрати snagu. Netko se vratio sa Bastonom i Swanom. Zbog nekog razloga, htjeli su ga se otarasiti. Ostaviti onesviještenog čovjeka u snijegu, znači sigurnu smrt. No neki se ljudi pravim čudom spašavaju iz bezizglednih situacija. Nitko to nije znao bolje od mene. Vidio sam kako se oporavljaju ljudi koji su zadobili smrtonosne rane. I sam sam doživio nekoliko teških trenutaka.

— Jeste li ga spasili?

— Bilo je hladno a čovjek je bio težak i nepokretan. Nisam ga po onakvom vremenu mogao nositi uzbrdo.

Pustio sam starca da priča na svoj način, mada sam izgarao od nestrpljenja. Nekoliko puta našao sam se u istoj situaciji. Nositi onesviještenog čovjeka uzbrdo, po vijavici nije laka stvar. Rijetkima to polazi za rukom.

Što da se radi? Vjetar je sve više bjesnio a studen postala neizdrživa. Zbog čega se izlagati smrtnoj opasnosti zbog došljaka koji je već možda mrtav?

— Popeo sam se do spilje, sam. Uzeo sam deku i vratio se natrag. Iskopao sam veliku rupu u snijegu. Oko nas sam podigao sniježne zidove, a zatim zapalio vatru. Umotao sam čovjeka u deku i čitavu noć održavao vatru. Razgovarao sam s njim. Rekao sam mu da sto metara uzbrdo postoji topla spilja, a ja se ovdje moram smrznati s njim. Rekao sam mu da mora ostati na životu. Bilo je strašno hladno... mucho frio, segnor. Neprestano sam sakupljao drva da održim vatru. Zatim sam se vratio u spilju i tamo naložio vatru za svog konja.

Kad sam se vratio dolje, počeo sam unesrećenom pomicati ruke i noge. Ništa nije bilo slomljeno. Dobio je

samo snažan udarac u glavu. Okrenuo sam ga na leđa, segnor i prepoznao. Bio je to Pettigrew. Bio je živ. Do jutra se oporavio i mogao micati nogama i rukama.

— Znači, spasili ste ga?

— Da. Bilo je to pravo čudo. Čitavu sam noć bdio nad njim, odlazio u spi-

lju i opet natrag. Bila je to najdulja noć u mom životu.

— Što se dogodilo s njim. Gdje je sada?

Starac me dotakne drhtavom rukom.

— Nije nikuda otišao. Ostao je ovdje s nama.

X

Kad smo napustili San Luiz bilo je prekrasno sunčano jutro. Esteban nas je vodio na mali ranč u Rio Grande del Norte.

Ulazeći u dvorište ranča, ugledali smo zdepastog čovjeka, prijazna lica koji je upravo išao na bunar po vodu. Pogledao nas je, a zatim se pomno zaustavio na meni i Orrinu.

— Buenos dias, amigo — obrati se veselo Estebanu.

U kući je bilo ugodno i svježe.

— Sjednite — reče. — Ja sam Nativity Pettigrew iz Connecticuta. Tko ste vi?

— Ja sam Orrin Sackett. Ovo je moj brat William Tell Sackett. — Orrin zatim predstavi Judasa i Tinkera.

— Gospodine Pettigrew, vi ste s mojim ocem bili u planinama.

Pettigrew izvadi lulu, napuni je duhanom a zatim okrene glavu prema kuhinji i povikne: — Juana, donesi nam kave!

— Vi ste dakle, Sackettovi dječaci. Čuo sam o vama i znao da ćemo se prije ili kasnije upoznati.

Na vratima se pojavila ljepuška Meksikanka.

— Ovo je Juana. Oženjeni smo već devetnaest godina.

Svi smo ustali, smiješeći se i predstavili se. Bila je lijepa i vrlo plaha.

— Pokušavamo doznati što se dogodilo našem ocu. Majka je već stara i htjela bi znati prije no što umre — rekoh.

Pettigrew povuče dim iz lule.

— Nije to tako jednostavno kako vi mislite. Od onog udarca pamćenje me baš ne služi suviše dobro. Ipak, sjećam se Bastona i Swana. Jedan me od

njih udario. Ne znam što se dogodilo s mojim konjem. Osvijestio sam se tek mnogo kasnije i ugledao pored sebe starog Meksikanca. Taj starac koji je ložio čitavu noć vatru i borio se za moj život je Juanin djed. Ostao sam ovdje, kupio ranč i oženio se.

— Dakle, imali ste novaca.

Pettigrew se oprezno nasmijao.

— Da, imao sam mnogo novaca ali to nisam nikom rekao jer bih ostao bez njega.

— Čega se sjećate u vezi s mojim ocem?

— Doveo nas je preko Wolf Creek Passa u planine, a zatim je izbila svađa. Vaš je otac bio miran čovjek. Nije se miješao u tuđi posao i ništa mu nije promaklo. Veoma se dobro slagao s Pierrom Bontempsom, također poštenim čovjekom. Svađa je izbila kad smo se približavali planinama. Bontemps je imao kartu, ali ona ne koristi mnogo u divljim predjelima. Osim toga, onaj tko je na njih ucrtavao put, učinio je to površno i na brzinu ili je namjerno tako postupio kako bi se samo on znao vratiti. Pronašli smo neke oznake. Nismo međutim pronali jedno drvo koje je bilo glavni putokaz prema nalazištu zlata. Tražili smo uzalud. Zlatu ni traga. Ja sam se posvadio sa Bastonom i naprosto otišao. Nekoliko dana kasnije Swan i Baston su me sustigli i saopćili da se i oni vraćaju.

Orrin je napeto slušao, najzad odloživši šalicu na stol i zapita:

— I vi ne znate što se gore dogodilo s mojim ocem?

— Ne, gospodine, ne znam.

Nisam mu vjerovao. Do stanovite točke govorio je istinu, ali je ipak nešto sakrio od nas. Zbog toga sam odlučio da ga malo uzdrmam.

— Ne bismo vas ispitivali da se ne radi o majci. Željela bi umrijeti u miru.

— Sumnjam da ćete nešto naći. Vrijeme briše svaki trag.

— Ne uvijek. Jednom sam u nekoj spilji pronašao kostur vuka star desetak godina. Moj brat i ja umijemo čitati znakove. Naći ćemo odgovor. Osim toga, prije nekoliko godina bio sam u blizini Vallecitosa. Još uvijek tamo pretražujem jedno mjesto.

Upitno me pogledao.

— Dakle, vi ste taj Sackett. Čuo sam da je tamo došlo do neke pucnjave.

— Samo sam tražio svoje pravo. Došao sam prvi i posljednji ću se povući.

Postao sam nemiran. Osjećao sam da želi da odemo. Iz kuhinje je dopirao žamor glasova. Pitao sam se koliko Juana zna o njegovoj pustolovini.

Najzad smo ustali i uputili se prema vratima.

Jedno upozorenje, Pettigrew — dobacim na odlasku.

— Ako ste imali nepritika s Bastonom i Swanom, preporučam da držite nabijenu pušku.

— Zašto? — uzbuđeno upita.

— Cini mi se da dolaze za nama. Ne znam zašto nas prate. Izgleda da ne žele propustiti nešto što bismo tamo gore mogli zateći. Sigurno će se raspitivati o nama.

— Što? — Naglo je ustao i stao šetati sobom, vukući za sobom bolesnu nogu. Na njegovom se licu jasno odražavao strah.

— Zar dolaze ovamo?

— Stići će za dan, dva. Savjetujem vam da se sakrijete zajedno sa ženom i ne ostavljajte za sobom trag.

Vratili smo se u San Luis koji je očekivao Bastona, no on se još nije pojavio.

Kad sam izlazio iz kantine ugledao sam čovjeka, koji kad me je vidio, naglo je skrenuo u obližnju ulicu. Učinilo mi se da je to jedan od McCairovih bandita. Zamislio sam se. Charley McCaure je bio čovjek navikao da uvijek dobiva. Hoće li se pomiriti s porazom koji je doživio?

Nisam brinuo zbog Tyrela. Nikada nije tražio kavgu, bio je pošten i otvoren ali spreman da uzvрати ako treba.

Ako je Charley tražio svađu, imao je moje saučešće. Tyrel i njegovi vaquerosi bili su opasno društvo.

Naravno, predvidio sam mogućnost da bandit ne radi po Charleyevom na-logu. Ipak sam podvostručio oprez.

Namjeravali smo u zoru krenuti prema planinama. Zbog toga smo rano pošli na spavanje.

Još sam jednom obišao trg. Sve je bilo mirno. Kuća je bila posve tiha, utonula u mrak. Konji su spavali u oboru. Stojeći kraj ograde, začuh daleki topot konjskih kopita.

Imao sam uza se pušku i sakrio sam se iza ograde.

Jahač se zaustavio i svezao konja za stup. Bila je to žena.

Izišao sam iz zaklona i povikao: — Segnora! — Tko je to? zapita i naglo se okrenu.

Prepoznao sam glas Juane Pettigrew.

— Tell Sackett, segnora. Pregledavao sam naše konje.

— Evo vam. — Gurnula mi je nešto u ruke. — Uzmite, ali o tome ni riječi. Vi Sackettovi ste dobri ljudi. Tina mi je govorila o vama. Nekad je radila za vašeg brata u Mori. Želim vam pomoći kad to već nije htio učiniti moj muž.

Zatim je uskočila u sedlo i nestala u noći.

Ušao sam u kuću i sjeo pored vatre. U ruci sam držao neku omotnicu i otvori-m je.

Jedan trenutak držao sam smotak papira u ruci ne vjerujući vlastitim očima. Bio je to rukopis moga oca. Pitao sam se zašto nam Pettigrew nije dao te papire. 20. travnja: Vrijeme loše. Oštar vjetar uz snijeg. Planinski vrhunci potpuno prekriti snijegom, ali Bontemps kreće dalje. Na pomolu je svađa zbog Bastona. Razgovarao sam sa Swanom da bolje postupa sa Angusom.

23. travnja: Vrijeme vedro, ali staze loše i mokre. Osim mene nitko ne poznaje put. Nemaju pojma što ih gore čeka. Kartu nisam vidio jer je

drže za sebe. Ako je poput ostalih onda mnogo ne vrijedi.

26. travnja: Već tri dana se ne mičemo iz logora. Snijeg od pasa. Kretanje je posve nemoguće. Danas je Pierre očitovao lekciju Bastonu. Angus je miran. Pettigrew mnogo govori, ali radi svoj posao. Ipak, ne znam što smjera.

29. travnja: Danas smo krenuli dalje. Napredujemo polako. Teren je klizak.

30. travnja: Vidio sam kartu. Ne valja. Da nije mame i dječaka, sada ne bih bio ovdje. Bila je to izvrsna prilika da se smirimo, školujemo djecu i stvorimo dom. Oznake su slabe. Drvo koje je naznačeno na karti ne postoji.

4. svibanj: Nalazimo se na označenom mjestu. Već tri dana kopamo i tražimo. Ništa. Zlato nismo pronašli. Swan i Andrew su nervozni. Pettigrew, tih i tajanstven.

Dok sam čitao Orrin se probudio i podigao s kreveta. — Što je sad to?

— Ključ zagonetke. Juana Pettigrew mi je donijela dnevnik našeg oca. Nisam pročitao do kraja.

— Štoga bilo, može sačekati do jutra. Čeka nas naporan dan.

— Imaš pravo. — Bio sam mrtav umoran. U krevetu sam razmišljao odakle Pettigrewu toliko novaca za ranč i stoku.

Odakle ocu ideja da piše dnevnik. Nikada nije običavao pisati. Da li je predosjećao da se neće vratiti i htio ostaviti dokumenat? Ne, to nije nalikovalo na njega. Bio je sposoban i snažljiv čovjek... nadasve oprezan. Možda je pisao dnevnik za svaki slučaj... ukoliko ga snađe neka nevolja.

Zašto mi je Juana uopće donijela dnevnik? Da li mi je željela pomoći, ili se bojala da bi Pettigrew ponovno mogao krenuti u planine?

Imao sam osjećaj da se Pettigrew nije vratio praznih ruku, ali je to držao u tajnosti. Možda je i Andre uzео dio sakrivenog zlata ne rekavši nikome ni riječi.

Zahvalili smo Estebanu na gostoprимstvu i krenuli dalje. Jahali smo prema zapadu i kad smo se ulogorili preko noći, pročitao sam s Orrinom dnevnik našeg oca. Saznali smo da je Pettigrew bio sebičnjak, uvijek prislus-

kivao razgovore i turao svoj nos tamo gdje mu nije bilo mjesta. Usprkos svemu, bio je sposoban i obavljao sve poslove kako treba.

20. svibanj: Danas je došlo do svađe. Swan je udario Angusa, a Pierre ga je uzео u zaštitu. Na trenutak sam pomislio da će izbiti opća tučnjava. Primitio sam da Andre ni ne pokušava zaustaviti Swana koji je uostalom njegov čovjek.

Angus, Pierrov crni sluga, veoma je odan i pošten. Ne znam kako će se pri-viknuti na ostru klimu u planinama. Plašim se da neće dugo izdržati.

Na tom mjestu dnevnik se prekidao. Kao da je netko istrgnuo stranicu. Na jednom listu nešto je bilo zapisano i prekrizieno.

...a zatim je naglo došlo do pucnjave. Netko je uzviknuo — Indijanci! — svi smo potrčali u zaklon. Neko vrijeme vlada je tišina a zatim je odjeknuo hitac i ponovno tišina. Ustali smo i ugledali Angusa — mrtvog. Ubi- jen je metkom u zatiljak. Pettigrew mi je kasnije priznao da nije vidio Indijance. Isto je tvrdio i Pierre. Swan i Andre bili su drugačijeg mišljenja.

Judas je, eto saznao što se dogodilo njegovom bratu Angusu. Okrenuo je glavu i tiho zaplakao. Nismo znali što da mu kažemo. Zatim je ustao i udaljio se. Neko smo vrijeme šutke promatrali rasplamsalu vatru.

— Što misliš o svemu? — zapitam Orrina. Odmahnuo je glavom. Nalazili smo se na obali Rio Grandea koja je izvirala u planinama u koje samo se uputili. Bila je to neobično dugačka rijeka koja se protezala sve do zaljeva pored Bronswilla. Jedva da sam mogao zamisliti tu razdaljinu.

— Orrine — rekoh — da je otac barem napustio ekspediciju i vratio se kući. Ništa im nije dugovao. Doveo ih je do željenog mjesta i mogao se vratiti.

— Ali i on je želio dio zlata. Zbog nas i majke.

— Svejedno, trebao je otići.

— Hoćeš li čuti moje mišljenje? — odvrati Orrin.

— Netko je iz družine pronašao zlato.

— Hoćeš reći da je taj podatak zadržao za sebe?

— Tako izgleda, Telle. Možda se radi o manjoj količini. Mislim da je Angus ubijen kako bi Angusovi i Andreovi protivnici bili malobrojniji.

— A što je s našim ocem?

Razmišljao sam zureći u vatru. Bio je mjesec maj. Ukoliko godina nije bila izuzetno topla, morali su naići na snijeg. No, čini se da je snijega

bilo veoma malo, jer u protivnom ne bi mogli čitati znakove.

Judas se odjednom pojavio iz mraka. — Gospodine, netko nas slijedi.

— Potpuno si u pravu. Kako su daleko?

— Sustižu nas. Ima ih više no što smo se nadali.

— Više? Koliko? — usklikne Tinker.

— Vidio sam dvije logorske vatre. Siguran sam da ih je najmanje desetero možda i više.

XI

Kad je svanulo, već smo dobrano odmakli od logora. Nismo imali vremena nastaviti sa čitanjem dnevnika. Otac je bio veoma kratak u svojim opisima, ali nije mu ništa promaklo.

Nalazili smo se na račvanju Rio Grandea prema Wolf Creek Passu. Otac je sigurno pošao tim putem. Činjenica da je pisao dnevnik govorila je da nam je želio nešto reći... kome drugom osim nas? Bio sam uvjeren da je na neki način pokušao da nam dostavi dnevnik. Možda ga je povjerio Pettigrewu? U tom je slučaju učinio pogrešku.

— Telle, ima li još koji put za planine osim ovog prolaza?

— Pa, pretpostavljam da ima. Ono tamo je Cattle Planina. Do nje postoji jedan put kojim nikada nisam išao ali znam da postoji.

— Hajde da ih malo zbunimo — predloži Orrin.

Stao sam na čelo grupe i poveo je drugim putem prema Cattle Planinama, zatim preko sedla dolje do Demijohna i Ribbon Mese.

Put je bio uzak, vijugav i težak. Osim žuborenja potoka što su se spuštali niz kamenje, vladala je tišina. Skretali smo, silazili sa staze i na sve načine pokušali zbuniti progonoce. Zatim smo prošli Middle Creek i našli se na putu koji nas je vodio ravno u planine.

Računao sam s time da Andre uza se ima izvrsne jahače koji dobro čita-

ju tragove. Znao sam da će nas sustići, no želio sam da se dobro namuču dok im to ne pođe za rukom.

Naravno, mogli su krenuti drugim putem, ravno prema Wolf Creek Passu. Tim su se putem koristili Indijanci i bijelci podjednako. Vjerojatno su njime prošli i francuski vojnici koji su sakrili zlato.

Sišli smo niz padinu u kanjon Silver Creeka. Ispred nas se nalazio San Huan a na zapadu se ponosno uzdizala naša planina zlata.

Orrin je pronašao mjesto gdje smo se ulogorili. Sišao sam s konja i osjetio kako me umor svlađava.

Rasteretili smo konje i pustili ih na pašu. Pošao sam po drva za vatru i upravo kad sam se vraćao prema kampu, začujem odjek udarca. Dolazio je odozgo. Držao sam pušku u pripravnosti i sakrio se iza jednog nasipa. Jedini zvuk koji je dopirao do mene bilo je žuborenje potoka.

Ispred mene, potok je blago skretao na mjestu gdje je raslo gusto žbunje. Pretražujući tlo nisam vidio ništa što bi me trebalo zabrinuti i mirno sam nastavio prema kampu. Stigavši do žbunja, zastao sam i osmotrio put. Prema mnom se nalazila čistina. Ugledao sam ženu. Procijenio sam da je veoma mlada. U ruci je držala sito i prosijavala pijesak. Po načinu kako je to radila, zaključio sam da je vična tom poslu. Pogledao sam niz potok, dokle mi se pogled pružao, ali osim nje ni-

sam ništa drugo primijetio. Nikakvo, naselje ili kamp. Baš ništa.

Odlučim bolje izvidjeti situaciju. To sam najbolje mogao učiniti, promotrivši ženu izbliza. Vratio sam se sa druge strane potoka i prikrao mjestu gdje je stajala, međutim, nje više nije bilo.

Nestala je kao da je u zemlju propala, a ja se nađoh u čudu. Pomislio sam da imam priviđenja. Kad je čovjek dugo bez žene, vidi je i tamo gdje ne postoji.

Pregazio sam potok koji je na tom mjestu bio plitak i krenuo uzvodno prema mjestu gdje se djevojka prije nalazila. Držao sam pušku u pripravnosti. Izgledalo mi je logično da se uz lijepu ženu nalazi i muškarac.

Kad sam stigao do mjesta gdje je djevojka stajala, opazio sam tragove u pijesku. Ovo više nije bilo priviđenje. Počeo sam razgledavati tlo kad odjednom iza sebe začujem glas.

— Ostanite gdje jeste, gospodine — povikne ženski glas — ako danas još želite uživati u večeri, spremite tu pušku i to brzo. Inače, prosvirat ću metak kroz vašu lubanju.

— Miroljubiv sam čovjek, gospođo. Ne mislim ništa lošeg. Učinilo mi se da vidim nešto nalik na ženu, pa sam došao...

— Nalik na ženu? — prezirno će ona. — Ti bijedni stranče! Ženu kakva sam ja do sada nisi nikada vidio. Do đavola, okreni se i pogledaj!

Okrenuo sam se. Onome što sam ugledao nije bilo prigovora. Bila je visoka i dobro popunjena baš na onim mjestima gdje treba.

— Slažem se, gospođo. — Imala je sladak nosić, nešto pjege po licu, tamnocrvenu kosu i sve u svemu izgledala veoma zamamno.

U ruci je držala Spencer 56 i ta već nije bilo tako zamamno. Način na koji je držala oružje jasno je govorio da umije njime baratati.

Čljev Spencera i dalje je bila uperena u mene. Zurila je u mene kao da ne vjeruje svojim očima. Svjestan svojga izgleda, znao sam da se ne divi mojoj ljepoti.

— Dakle — reče i pokaže revolverom prema jednom panju — sjedi tamo i ne poseži za puškom jer ćeš loše proći.

— Rekoh vam da sam miroljubiv. Ako već trebam umrijeti neka to bude od ruke prekrasne djevojke.

— Ništa od toga, Sackette. Slatke riječi kod mene ne pomažu.

— Sackett? Odakle...

— Hajde, što si tako iznenađen? Oda-kle dolazim, svi poznaju Sackettove. Preplavili ste zemlju kao skakavci. Najbolje što se dogodilo u Tennesiju je kad su otvorili put prema zapadu i riješili se barem nekih od vaše gomile.

— Ti si iz Cumberlanda.

— Naravno — odgovori s prezirom — zar vi umišljeni planinski momci mislite da ste baš svugdje poznati? Pa tko bi drugi pogodio da si Sackett? Svi imate ista izbrzdana lica i velike ručetine.

— Da nije kose, rekao bih da si Trelawnijeva. Jedna koju sam tamo upoznao bila je crnokosa i neprestano mi zadavala muke.

— Drugo nisi ni zaslužio. Uostalom, koji si od Sackettovih?

— William Tell, a ti?

— Ja sam Nell, kći Jacka Bena.

Oho! Još jednom sam je dobro pogledao. Sackettovi su bili poznati po sinovima, Trelawnijevi po kćerima. No kad su u porodici imali muškarca, bio je nešto posebno.

Stari Jack Ben nije bio iznimka. Bio je čvršći od stijene i lukaviji od prerijskog vuka.

Mi, Sackettovi u prijašnjim smo danima imali mnogo okapanja s Higginsovim oko posjeda. Stari Jack uvijek je sam sređivao svoje račune. Također se sjećam da je budno pazio kakvi momci udvaraju njegovim kćerima.

Uvijek ste mogli prepoznati momka koji udvara kojoj Benovoj kćerki. Hodao je ukočeno, i nigdje nije sjedao iz opreznosti prema Benovoj pušci.

— Nisi valjda sama u ovoj divljini?

— Što ako jesam. Znam se čuvati.

— Slušaj Nell Trelawney. Za vratom nam je gomila razbojnika koji nemaju mnogo poštovanja prema ženama.

— Zar si kukavica? — prezirno će ona. — Ovo je prvi puta da vidim Sacketta kako se povlači... osim kad mu je vlastiti otac za petama.

Spuštala se noć.

— Bit će bolje da se vratiš u svoj kamp — rekoše.

— Nećeš me otpratiti? Ako se bojiš, mogu ti odmah reći da Jack Ben nije ovdje. Zaista sam sama. I nisam plašljiva... uglavnom.

— Gdje ti je otac?

— Dolje u Shalaku. Čeka da dođem po njega.

— Zar je u zatvoru?

— Ni govora! Muči ga reumatizam. Došli smo ovamo u potrazi za zlatom ali ga je bolest savladala. Neki je čovjek razglasio da u ovom potoku ima zlata. Ostavila sam ocu poruku i krenula da vidim ima li u tome istine.

— Došla si potpuno sama?

— Ne, prijatelju. Sa mnom je dobra i brza mazga, a imam i psa koji je napola medvjed.

— Šališ se... to je nemoguće.

— Kažem ti da je tako.

Dok smo koračali jedno uz drugo, Nell me pogleda postrance i upita:

— Kažeš da si poznavao jednu od Trelawnijevih djevojaka. Koju?

— Ako te baš zanima, zvala se Dorinda.

— Oho! Možda bih te trebala bolje proučiti na danjem svjetlu. Ako se Dorinda zabavljala s tobom, mora da više vrijediš no što sam mislila. Bila je to prava ljepotica.

— Da, bila je lijepa ali potpuno nepouzdana. Zbog nje sam skoro poginuo.

Stigli smo do mjesta gdje je ostavila stvari. Tamo je zaista stajala velika i koščata mazga, nimalo prijazna izgleda.

Ubrzo začuh duboki lavež. Gospode, pas je zaista bio ogroman, ružan i krajnje opasan.

— U redu je, Nebe — umiri ga Nell — ovaj je prijateljski raspoložen.

— Sve da i nisam, sada bih se predomislio. Ovo je najveći pas što sam ga ikad vidio. Čime ga samo hraniš? Čitavim teletom?

— Sam se brine o sebi. Možda jede ljude, ne znam. S vremena na vrijeme odluta u šumu, a kad se vrati sav se obiljuje.

— Gdje si ga našao?

— On je mene našao. Lovila sam jelena, kad se odjednom stvorio pored

mene. Pomislila sam da je medvjed i dobacila mu komad mesa. Nakon toga više se nije odvajao od mene. Osim toga, dobro se slaže sa Jacobom.

Pretpostavio sam da je Jacob mazga.

— Djevojko, sada zaista moram ići. Momci će pomisliti da sam poginuo. Bit ćemo ovdje par dana pa nas posjeti. Čuvaj se onih ljudi o kojima sam ti govorio.

Kad sam se vratio svi su već sjedili oko vatre.

— Gdje si bio tako dugo? — zapita Orrin.

Tinker i Judas lukavo su me promatrali.

— Pravio sam društvo jednoj curi.

— Zar ovdje? — u čudu će Orrin.

— Mislim da govori istinu. Vidi mu se na licu da nije bio s medvjedima.

Ispričao sam im sve o Nell Trelawney i starom Jacku Benu koji čami u Shalaku i čeka da mu kćer donese dovoljno zlata pa da mogu poći dalje.

Orrin samo strese glavom.

— To je težak posao za muškarca, a kamoli za ženu.

— Jack Ben je prikovan uz krevet — rekoše. — Što bi htio od nje? Da sjedi kraj njega i gladauje?

Nismo više o tome razgovarali jer su nas mučili drugi problemi. Te večeri ponovo sam izvadio očev dnevnik i nastavili smo dalje čitati:

— Pišem u tajnosti i nije mi lako. Mislim da Pettigrew zna što radim, ali nikada ništa ne govori. Samo se lukavo smješka.

Netko je pronašao zlato! Jutros je Pierre pronašao rupu pored jednog drveta. Vidjelo se da je na brzinu zatrpana. Naokolo su tragovi Pettigrewovih čizama.

Kasnije sam mu rekao da su možda tragovi namjerno utisnuti da sumnja padne na Pettigrewa. Nije mi povjerovao. Objasnio sam mu da se žele osloboditi svakog tko je na njegovoj strani. Možda sam ja slijedeći. Ako to ne pomogne ponovno će »napasti« Indijanci. Najututio se i tražio da mu objasnim što sve to znači. Rekao sam mu da uopće nisam pronašao nikakve tragove Indijanaca. Da su to zaista bili oni, ponovo bi se vratili da nas unište.

Mirno me je saslušao a zatim upitao zbog čega bi netko želio podići lažnu uzbunu. Rekao sam da su to učinili Andre i Swan. Bio je ljut jer sam optužio njegovog šogora. Ipak, dodao sam da Andre ne preže pred ubojstvom. Nije čak ni pokušao spriječiti Swanov brutalni postupak prema Angusu.

Pierru se razgovor nije dopao, ali me je saslušao do kraja. Upitao me sumnjam li da je netko pronašao zlato. Odgovorio sam potvrdno.

Spavao sam podalje od ostalih pod izlikom da motrim na Indijance. Napravio sam ležaj među lišćem i granjem. Svatko tko mi se želio približiti nije to mogao učiniti bez buke. Naročito sam pazio da mi netko ne priđe s leđa...

Čitajući dalje otkrili smo da je tata naišao na znakove dvaju većih logora. Ponovo je razgovarao s Pierrom. Tvrdio je da je došlo do međusobnog sukoba među vojnicima. Pričalo se da su ih napali Utes Indijanci, te da je samo nekolicini pošlo za rukom da pobjegnu. Otac nije vjerovao u tu priču. U logoru se nalazilo mnogo ljudi. Možda tri stotine a ne samo patrola, kako se pričalo.

Pretpostavljao je da je u logoru došlo do poteškoća zbog čega su se razdvojili. U takvim teškim prilikama lako se stvara neprijateljstvo. Bilo je očito da se nešto dogodilo. Tata je pronašao dva logora. Oba ograđena kamenjem.

Netko je dva puta pucao u njega dok je pretraživao šumu. Primijetio je naprosto da su to po svoj prilici Indijanci. Prestao se povjeravati i iznositi svoje mišljenje.

Po kostima koje je iskopao, zaključio je da je jedan logor živio mnogo bolje od drugog.

24. svibnja: Bježim, ranjen! Pronašli smo zlato, ili barem jedan dio. Andre i Swan su brzo djelovali. Srećom, napravio sam ležaj kao i obično, ne predosjećajući nevolju, ostavio sam ga i povukao se dublje u šumu. Najednom začuh korake i pucnjavu. Približili su se mom ležaju i ispalili u njega desetak metaka.

Čuo sam Andrea kako govori: — Sada je Pettigrew na redu! Požuri,

čovječe. Reci mu da su Indijanci. Kad se dovoljno približiš... Swan je upitao što će biti s Pierrom. Baston reče: — Prepusti ga meni.

Nisam ih obojicu odjednom mogao upozoriti. Potrčao sam k Pierru krećući se što tiše.

Nije nam trebalo mnogo da shvatimo što se dogodilo. Baston i Swan htjeli su zlato zadržati za sebe i sve ostale poubijati. Mislili su da je otac mrtav, ali njihov plan nije uspio. Kad su stigli do mjesta gdje je ležao Nativity Pettigrew, otkrili su da ga nema. Tek su kasnije vidjeli da nedostaje jedan konj.

Otac se šuljao prema kampu, očekujući svakog časa pucanj. Uza se je imao samo pušku.

Stigavši, začuo je Bastonov glas.

...nema smisla da posežeš za puškom, Pierre, Ispraznio sam je. Sackett je mrtav, a uskoro ćeš biti i ti. — Začuo se pucanj i zloban Bastonov glas: — Ovo je jedna noga, Pierre.

Još jedan hitac. — I druga noga. Nikada te nisam volio. Šteta što ne mogu ostati da gledam kako umireš.

U tom trenutku dotrčao je Swan i nešto su govorili. Vjerojatno su otkrili da je Pettigrew nestao.

Podigao sam pušku i naciljao u Andrea. Zakoraknuo sam prema naprijed da budem sigurniji u onom mraku i upao u neko udubljenje. Srušio sam se u žbunje. Puška mi je izletjela iz ruke a pored glave prozujui kiša metaka. Odjednom osjetih silnu bol. Bio sam pogođen. Priljubio sam se uz tlo i čekao s nožem u ruci. Nisu me našli, a i kako bi u takvom mraku. Čuo sam Bastona kako govori:

— Pierre, ti si mrtav čovjek. Ostavit ću te ovdje. Izgubit ćeš mnogo krvi. Oba koljena su ti smrskana. Nema šanse da te netko pronađe. Našli smo samo dio zlata. Po ostatak se uvijek možemo vratiti. Jedino mi znamo gdje se ono nalazi.

— Pettigrew je pobjegao. Javit će im...

Andre se nasmije: — Bez brige, naći ćemo ga prije no što se spusti u dolinu i ubiti ga.

* * *

Orrin je odložio dnevnik suviše umoran da nastavi sa čitanjem. Ni ja ni-

sam želio nastaviti, možda iz straha pred onim što bih otkrio ili sam jednostavno bio umoran. Nisam mogao zaspiti. Neprestano sam razmišljao o drami koja se polako rasplitala pred našim očima.

Bez sumnje, Andrew i Swan su nakon obračuna s Pierrrom Angusom, a možda i našim ocem, požurili natrag noseći sa sobom dio zlata. Nisu se nigdje zaustavljali jer su pod svaku cijenu željeli uhvatiti Pettigrewa.

Neko smo vrijeme ležali umotani u svoje pokrivače kad odjednom Orrin primijeti: — Nisu mogli ostaviti oca na životu. Philip Baston izgleda dobar čovjek, ali Andre ga se boji znajući što je u stanju učiniti. André mu je brat i sigurno ga bolje poznaje od nas.

— Zanima me kako je Pettigrew došao do dnevnika. Da li ga je ukradio? Ili se kasnije vratio i pronašao ga.

Prije no što sam zaspao, sjetih se Nelle Trelawney. Brinuo sam o njoj mada je uza se imala onog đukelu.

Slijedećeg jutra nitko nije bio raspoložen za razgovor. Orrin je prvi ustao, uzeo svoju vinčestetku i rekao: — Judase, molim te ostani ovdje i čuvaj konje i stoku. Tinkere, zamolio bih te da obideš gospođicu Trelawney a Tell i ja ispitat ćemo teren.

Uspion nije bio lagan, no uspjelo nam je popeti se na vrh. Prelaživali smo tlo tražeći znakove. Našli smo neke tragove stare mnogo godina. Tragovi vatre, pokoje oboreno deblo, sa urezanim znakovima sjekire. Sve je to govorilo da je pred mnogo godina ovdje živio čovjek.

Pokušali smo pronaći neke tragove koji bi ukazali da je naš otac bio ovdje, usrdno se nadajući da ih nećemo ugledati. Čovjek se uvijek nada i tako dugo dok ne vidi truplo, vjeruje da je osoba živa.

— Po svemu sudeći postojala su tri zasebna nalazišta zlata. — Orrin reče — Pet milijuna u zlatu nije mala količina, a nitko nije mogao uzeti više no što može ponijeti na konju.

Vojnici su također nešto zlata zadržali za sebe. Pettigrew i Andre također su našli zlato, svaki za sebe. Ne

smijemo zaboraviti dvije važne stvari. Svi se plaše dokaza koje bismo mogli otkriti i prenijeti Philipu i mogućnosti da pronađemo ostatak zlata.

Razmišljao sam o ocu koji je ovdje ležao očekujući svakog trenutka da ga netko pronađe i ubije, o Pierrru, osakaćenom i osuđenom na mučnu smrt. Kako ćemo nakon toliko godina pronaći to mjesto? Možda je to upravo ovdje.

Kružio sam pogledom po padini, tražeći neke znakove po kojima bih prepoznao ostatke logora.

— Orrine, morali bismo pronaći taj logor. Otac je spominjao kameni zid.

— Da, to bismo svakako morali vidjeti. — Provlačili smo se kroz šikaru. Nismo se plašili zmija. Najopasnija čegrtuša zadržava se u nižim krajevima.

— Telle! — reče Orrin pokazujući puškom prema jednom mjestu. Ispod velikog drveta pronašli smo jamu, melar duboku. Vidjelo se da je davno zakopana jer je preko nje naraslo žbunje.

Tražili smo dalje, ali nismo više ništa otkrili. Već sam osjećao glad i predložio da se vratimo kad odjednom opazimo prvi kamp. Kamenje je još uvijek ostalo netaknuto. Stotinu metara dalje nalazio se i drugi. Odmah nam bi jasno što je otac htio reći. Onaj tko je gradio taj kamp znao je što radi. Mjesto je bilo skrovito i udobno. I ovdje je stajao zid, ali mnogo stručnije sagrađen. Bilo je očito da je došlo do raskida među vojnicima. Svaka je grupa radila za sebe ali svi su bili spremni da dočekaju Indijance. Uostalom, tako su govorili izvještaji o događaju.

— Vojnici su zacijelo zakopali zlato na tri mjesta. Dobro su učinili. Kasnije su se namjeravali vratiti po blago. Andre i Pettigrew otkrili su dva manja nalazišta. Vjerojatno je zlato bilo plitko zakopano, ali naprosto sakriveno u kakvoj šupljini drveta iako se do njega moglo brzo doći u slučaju potrebe.

Odvojeni kampovi jasno ukazuju da je među vojnicima došlo do razdora, kao što je otac i predpostavio. Ako su krenuli prema zapadu, mogli su stići sve do Santa Fea, čak i dalje.

Sjedili smo razmišljajući.

— Tata je vodio dnevnik nadajući se da će jednog dana dospjeti u naše ruke — rekoh Orrinu. — Siguran sam da je ovdje ostavio neki znak. Možda nešto što bi prepoznao samo jedan Sackett.

— Što? — zapita Orrin dovodeći me u nepriliku. Ipak, nisam htio odustati od te pomisli.

Znak bi morao biti otporan na zub vremena. Tada smo bili još dječaci. Tata je bio svjestan da ćemo ga potražiti godinama kasnije. Otac je bio mudar i iskusan čovjek. Često nam je pričao o zapadu u želji da i mi jednog dana tamo krenemo. Vjerovao sam da je neki od trikova kojima nas je učio primijenio da obilježi svoj trag.

Nismo pronašli ništa značajno. Onaj tko je sakrio zlato, učinio je to veoma stručno.

— Orrine — rekoh. — Vratimo se. Uskoro će mrak.

— Volio bih da je Tyrel s nama — uzdahne Orrin.

— Da su želje konji prosjaci bi jašili — citirao sam.

— Ne žali za onim što nemaš, već se snalazi onime što ti stoji na raspolaganju. Nas dvojica smo dovoljno iskusni i pronaći ćemo očev trag. Ma koliko poraza doživio, čovjek nikada ne smije odustati.

Lako je tebi govoriti! — primijeti Orrin.

— Poznavao sam čovjeka koji je doživljavao poraz za porazom. Dva puta je bankrotirao, doživio živčani slom, dva puta propao na izboru za senatora, te na skupštinskim izborima. Kandidirao se za podpredsjednika i izgubio.

— Ja bih odustao — reče Orrin.

— Ne bi. Dobro te poznajem. Ni taj čovjek nije odustao. 1860 godine izabran je za predsjednika Sjedinjenih država.

— ?

— Dakako. Zvao se Abraham Linkoln.

* * *

Kad smo Orrin i ja stigli u kamp, tamo nas je već čekao Tinker.

— Djevojka je dobro — reče. — Ne vjerujem da postoji ludak koji bi počeo

lio da joj se približi pored one životinje.

— Da li je pronašla što zlata?

— Ako još izdrži u onoj ledenoj vodi, isplatit će se.

Orrin napuni šalicu kavom.

— Tell — što da uradimo. Svaki pokušaj da uđemo ocu u trag ostao je bezuspješan.

— Preostaje još nekoliko stranica dnevnika. Moramo ih pažljivo pročitati.

Jeli smo a zatim skuhamo još kave i sjeli pored vatre.

Upravo sam otvorio dnevnik, kad začusmo lavež i pucketanje grana.

Iz mraka se začuje glas.

— Hej, ne pucajte. To sam ja.

Prepoznao sam Nell Trelawney. Jašila je na mazgi, a Veb se vukao iza nje.

— Vidjela sam vašu vatru i odjednom se osjetila osamljenom. — reče.

— Sjedni. Čitamo dnevnik našeg oca. Možda će nam pomoći da nađemo njegov trag.

Možda otkrijemo nešto novo.

...izvukao sam nož i čekao. Nitko nije dolazio. Puzeći, izašao sam iz grmlja i zastidio se. Metak me samo okrnio.

Dovukao sam se do Pierra. Bio je još živ. Radeći u mraku, previo sam mu rane mahovinom i smjestio ga kako sam najbolje umio.

Ujutro sam mu namjestio noge i učvrstio ih štapovima. Sumnjam da će ikada ponovo hodati... ako preživi. Učinio sam za njega ležaljku kako bih ga mogao vući za sobom. Konji su nestali. Andre i Swan odnijeli su svu hranu osim ono malo što sam imao kod sebe. Čitav sam dan vukao Pierra. Nije bilo lako. Put je bio uzak i krivudav a rane su ga boljale. Uvečer smo stigli do Windy Passa. Odlučio sam krenuti dolinom West Forka prema San Juanu.

Ovo pišem kraj izvora Windy Passa. Veoma malo jedemo. Pierre kaže da se Andre boji Philipa. Osakatio ga je jer se želi domoći nasljedstva.

— Prevario se — rekao je Pierre — sve sam ostavio Philipu.

Ovdje smo prilično zaštićeni, no vjetar je leden i neugodan.

— Zar nije kasno za snijeg? — zapita Judas.

— U planinama ne. Doživio sam snježne mečave čak u svibnju.

— Znamo samo jedan dio — reče Tinker. — Uopće ne spominje kako mu je. Čitavo vrijeme vuče nosila s bolesnim čovjekom kao i čitavu opremu.

Tata se nikada nije tužio. Mora da mu je bilo zaista teško. Nije mala stvar vući nosila po tako nepristupačnom terenu čak ni za čovjeka jakog poput njega.

Orrin je nastavio čitati. Pitao sam se zašto je tata izabrao zapadni put kad je onaj kojim su krenuli Andre i Swan bio mnogo lakši. Možda se plašio da ne čekaju negdje u zasjedi.

...Pierre najzad spava. Sakupio sam dovoljno drva za čitavu noć. Mada mi je metak samo okrnulo bok, počelo me boljeti. Plašio sam se da ću se preko noći ukočiti. Mnogo razmišljam o dječacima. Pitam se hoće li ikada pročitati ove retke? Hoće li ikada saznati što se sa mnom dogodilo? Dobri su to dječaci i postati će snažni momci. Želio bih gledati kako rastu. Večeras me hvata čudan osjećaj koji u meni sve više raste. Nije to strah od Indijanca, niti pred smrću. Plašim se da više nikada neću vidjeti svoje dječake.

Probudilo me Pierrovo zapomaganje. Zapao je u buniolo i neprestano mrmlja nešto o Philipu. Prisilio sam ga da pojede malo tople juhe. Nastavio je buncati o nekom otrovu, smrti svog oca i crvenoj niti što se provlači već generacijama porodicom Baston. Ništa nisam razumio.

2 lipanj: Kamp u West Forku. Pierr je u lošem stanju. Ne mogu više ništa učiniti za njega. Nekoliko puta zahvalio mi je što sam ostao uz njega.

3. lipanj. Isto mjesto. Jedva dvadesetak kilometara od mjesta odakle smo krenuli. Našao sam stare tragove Ute Indijanaca. Neprestano zagrijavam vodu. Topla voda ublažuje boli tom nesretniku. Skuhao sam posljednju kavu.

4. lipanj: Pierre je mrtav. Otišao sam na rijeku po vodu. Kad sam se

vratio našao sam ga izbodenog nožem. Tri puta ravno u srce. Nisu bili Indijanci jer ništa ne nedostaje.

Andre ili Swan? Više se ne usuđujem ložiti vatru. Pokopat ću Pierra, uzeti stvari i nastaviti put kroz šumu.

Upravo sam opazio tri naša konja kako pasu pokraj rijeke. Pokušat ću ih dozvati. Vjerujem da će me prepoznati jer sam ih uvijek hranio. Poći ću da jednog uhvatim.

Tu je dnevnik završavao. Posljednje što smo znali bilo je da je tata krenuo da uhvati jednog od onih konja.

— Nativity Pettigrew je imao dnevnik. Kako je došao do njega? — rekoh.

— Možda je on ubio Pierra — doda Tinker. Možda se dočepao dnevnika dok je vaš otac išao po konje. Pettigrew je znao da on piše dnevnik.

— Najvažnije je da pronađemo taj kamp.

Sjedili smo pored vatre, pili kavu i razmišljali. Oči su nam se navikle na mrak. Bio sam veoma nemiran. Mnogo je ljudi ovdje pokušalo naći zlato, bez uspjeha. Ni Orrin ni ja nismo željeli biti kao oni.

Ujutro ćemo krenuti prema Windy Passu. Možda ćemo već sutra otkriti zagonetku očeva nestanka.

Nismo željeli okršaj sa Andreom i Swanom premda je u meni tinjala želja da se obračunam s tim razbojnicima. No, tučnjavom i ubojstvom ne bismo ništa riješili. Bio sam spreman da ih izbjegavam.

Rano ujutro spremili smo naše stvari. Nell se protivila da pođe s nama. Uspjeli smo je uvjeriti da će i tamo naći zlato, a ujedno biti bliže Shalaku. Djevojka je bila još jedan razlog da izbjegavamo Andrea.

Jutro je bilo prekrasno i sunčano. Nismo mnogo razgovarali. Orrin je zapjevao neku staru pjesmu. Jahali smo prema kampu gdje je otac napisao posljednje stranice svog dnevnika.

Neprestano sam razmišljao o Nativity Pettigrewu. Činjenica da je imao dnevnik, jasno je ukazivala da je slijedio oca i Pierra. Osim toga pronašao

je zlato. Pitao sam se da li je morao ubiti da bi ga zadržao.

Jahali smo razdvojeni. Neb je trčerao ispred nas. Ovo je bio indijanski teritorij i bio je potreban krajnji oprez. Osim toga, morali smo se čuvati i onih što su dolazili iza nas. Lako smo slijedili put kojim je pred toliko godina prošao naš otac. Pitao sam se, nije li i on brinuo hoće li ga netko napasti s leđa.

Našli smo njegov kamp. Nismo u to bili sigurni dok Nell nije otkrila grob na kojem je još uvijek stajao križ i natpis Pierre Bontemps.

Otac je odavde otišao po konje. Dakle, vidio ih je s ovog mjesta. Budući nije spomenuo da je pokopao Pierra, mora da se vratio, uostalom, Pierra su mogli pokopati i njegovi ubojice. Što ako i otac leži u tom grobu?

Sumnjali smo u tu mogućnost. Pretražili smo okolinu u potrazi za nekim znakom ali nismo ništa pronašli.

— Telle — reče Orrin ti si najstariji od nas i najbolje si poznao oca. Što misliš kuda se odavde uputio?

— Onaj tko je ubio Pierra mogao je ubiti i njega — primijeti Tinker. — Možda je ležao u zasjedi kraj onih konja i čekao vašeg oca.

Judas se usprotivi. — Ta mogućnost postoji. No, moje je mišljenje da ubojica gospodina Pierra nije želio ništa riskirati. Ubio je bespomoćnog i ranjenog čovjeka. Mislim da je bio spreman sačekati i zaskočiti gospodina Sacketta u istoj situaciji.

— Poznavajući oca, Orrine — rekoh — vjerujem da je, riješivši se brige oko Pierra i domogavši se konja, krenuo natrag po zlato.

— Mislim da se vratio — složi se Nell.

— Možda — dodah — tako mislim ali ne znam da li je to i učinio.

— Sigurna sam da je — ponovi Nell. — Vratio se po zlato.

— Zašto? — zapita Orrin.

— Međutim, kad se drugi put vraćao sa zlatom, krenuo je drugim putem. Želio je zaobići Pierrov grob.

— Ove planine imaju veoma malo prohodnih puteva. Ovaj je najbolji — primijeti Judas.

— I najopasniji. Najbolji putevi nikada nisu privlačili dobrog poznavaoća planina kao što je bio Sackett. — Uporno je nastavila Nell. — Želim vam nešto reći.

— Istočno od Silver Fallsa, otkrila sam stari indijanski put. Ispitala sam kuda vodi. Pravo do Pagos Springsa.

Učinilo mi se logičnim. Otac nije želio upasti u nečiju zasjedu, naročito ako je nosio zlato. Pri povratku na zapad izbjegavao je dobro poznate puteve. Ako je nastradao to se, zacijelo, desilo blizu San Luisa. Tamo je uvijek bilo ljudi koji su se željeli dočepati tuđe imovine.

Otac je zimu proveo na zapadu. Ionako je volio te predjele a tamo je postojala veća mogućnost da sačuva zlato.

Učinilo nam se najbolje da produžimo u Shalako, pronađemo neke od Utes Indijanaca i raspitamo se sjeća li se koji od njih moga oca. Bilo je malo onih koji su kroz indijanski teritorij prošli nezapaženi. Uti su zacijelo znali sve što se događalo blizu Zlatne planine. Pitanje je samo jesu li raspoloženi za razgovor.

Krenuli smo prema Shalaku. Tamo su se negdje nastanili naši rođaci Flaggan i Galloway. Imali smo namjeru da ih potražimo. Možda koji od njih poznaje nekog Indijanca.

Mi Sackettovi borili smo se protiv Indijanaca, logorovali s njima, lovili s njima, spavali s njima pod istim šatorom i ponovo se borili protiv njih, sve u ovisnosti o plemenu. Otac je neko vrijeme živio sa Indijancima. Volio je njihov način života. Imali smo mnogo prijatelja među plemenima Cherokee, Shawnee i Chickasaw.

Pet dana kasnije, stigismo u A.L. mas City. Bio je to pravi grad. Posjetili smo novootvoreni Willson Saloon. Posao je cvao, mada je bilo rano poslijepodne oko bara se okupilo desetak ljudi.

Nell je sa Tinkerom i Judasom otišla na rijeku da napoji konje. Orrin i ja stadosmo se raspitivati.

Naručili smo pivo i barmen nas zapita:

— Jeste li na proputovanju?

— Otprilike — odvrati Orrin. Lijep gradić. Čime se ovdje ljudi bave?

— Uglavnom rudarstvom i stočarstvom. Da li ste vi stočari?

— Ja sam odvjetnik ali sam se bavio i stočarstvom. Ima li mnogo rančeva?

— Ima ih nekoliko uglavnom prema jugu i zapadu. Neki od njih su veoma lijepi. U La Plati je neki Sackett upravo osnovao ranč.

— Poznato ime — primijeti Orrin.

— Ovdje ima nekoliko Sackettovih. Jedan od prvih koji se doselio zvao se Seth Sackett.

— Dobri ljudi — primijetim.

— Najbolji — odvrati barmen. — Ni za vas ne bi bilo loše da se ovdje skrasite.

— Možda ćemo posjetiti onog Sacketta u La Plati.

— Ako idete pazite kako se ponašate — savjetovao je barmen. — To su dobri momci ali ne vole da im netko stvara neprilike. Njihov se ranč nalazi u blizini novog grada Shalaka. Kupili su nešto stoke, no čujem da još nisu počeli graditi pravi ranč. Ispituju teren.

— Dugo ste već ovdje? — zapita Orrin.

— Nedavno smo otvorili salun. Svi su ovdje novi. Savjetujem vam da budete na oprezu. Uti još uvijek nisu odlučili što da rade s nama.

Neki mali, podebeli čovječuljak prijateljski me promatrao. — Kad već govorite o Sackettovima, jedan je došao ovamo prije nekoliko godina. Tražio je zemlju u Vallecitosu. Trebali ste ga vidjeti kako rukuje oružjem!

— Ma što kažete? — uzviknem nevino. — Rekao bih da će vas ti ljudi ostaviti na miru ako ni vi u njih ne dirate. — Još nešto, poznajete li nekog tko se sjeća događaja dvadeset godina unatrag. Volio bih s njime porazgovarati.

— Upitajte Flagana ili Gallowaya Sacketta. Oni su, doduše povodošljaci ali za njih radi jedan stari Indijanac koji ovdje živi otkako postoje planine. Zove se Prašnjavo lice.

Popili smo pivo i izašli.

— Osjećam se nelagodno — rekoh Orrinu.

Kimnuo je glavom. — Zbog toga sam i htio da odemo. Nema smisla umiješati nevine ljude u naše nevolje.

— Onaj me čovjek poznaje ili mu se barem tako čini.

Dok smo tako stajali gledajući niz ulicu, pridruži nam se Tinker.

— Upravo je u grad ujašio neki stranac. Privezao je konja, tamo pored dućana — reče Tinker.

Odmah smo krenuli da pogledamo konja. Na njemu je jasno bio utisnut znak 888.

— Zig Charleya McCaira — rekoh. — Što mislite o ovome? Orrin sliježe ramenima. — Hajdemo odavde.

Zajedno smo pošli na obalu rijeke gdje su se nalazili Nell i Judas Priest. Uzjahali smo konje i krenuli. Okrenuvši se natrag vidjeli smo kako iz dućana izlazi čovjek i prati nas pogledom.

Nakon nekog vremena zaustavili smo se i sačekali nekoliko trenutaka. Nitko nas nije slijedio. Produžili smo.

* * *

Grad Shalako leži u podnožju planine La Plata. Sastoji se od nekoliko kuća među kojima se ističe salun.

Čovjek za šankom bio je ogroman Šveđanin. Dok sam ulazio kroz vrata dobro me odmjerio a onda uskliknuo;

— Telle Sackette! Neka sam proklet. Momci mi rekoše da ćeš se prije ili kasnije pojaviti. Sjajno! Popij nešto na račun kuće!

— Radije bismo nešto pojeli — rekoh. — Upravo stižemo iz Animas Citi-ja. Orrine, ovo je Šveđanin Berglund, čovjek kakvog uvijek rado susrećeš.

Rukovali su se a zatim sam ga upoznao sa Judasom, Nellom i Tinkerom. Pogledao sam kroz vrata na ulicu. Pred dućan preko puta saluna upravo su dojašila dvojica stranaca. Jedan je ušao u trgovinu, drugi je ostao pored konja. Na jednom sam lijepo razaznao žig: Tri osmice.

— Orrine — rekoh — stiglo je društvo.

XIII

— Možda je to slučajnost — reče gledajući kroz prozor.

— Sumnjam da je Charley tako lud da nas slijedi.

— Što ako se pridružio Bastonu i njegovoj gomili?

Orrin sliježe ramenima.

— Ne vjerujem mada je moguće.

Berglund je donio nekoliko zdjela sa varivom, kruh i lonac kipuće kave.

— Kako se zove onaj vrhunac — zapitam pokazujući na obližnju planinu prekrivenu zelenilom.

— To je Parrot Peak. Nalazi se s druge strane kanjona.

— La Plata kanjona? — Naravno. Rijeka se spušta sa samog vrhunca. Divlji kraj ali prekrasan. Bio sam do polovine puta. Ima dosta pritoka i malih brzaca. Mnogo jelena i medvjeda.

Kad se tata spuštao sa Zlatne planine, mogao je doći odande. Dobro je poznao La Platu. Možda se čak zaustavio u Animas dolini.

— Orrine, sutra ćeš malo prošetati okolicom i potražiti zgodno mjesto koje bi se svidjelo našoj majci i gdje bismo mogli uzgajati stoku.

— A što ćeš ti raditi?

— Potražiti ću Prašnjavo lice i porazgovarati s njim.

Ako smo željeli slijediti očev trag, morao sam se uživjeti u njegovu ulogu. Morao sam dvojako razmotriti situaciju. Ili je sa sobom imao zlato; ili ga nije imao. Htio sam početi od težeg slučaja: nosio je zlato i želio zajedno s njime izvući živu glavu iz onih planina. Zacijelo se kretao prema mjestima koje je poznao, kao prvo, to je bio Shalako. Sigurno je imao rezervnog konja, što samo po sebi ne znači mnogo, no tovar je zacijelo probudio sumnju. Bio je umoran i morao ponekad i spavati. To su najopasniji trenuci.

Da li su ga slijedili? Najvjerojatnije. Baston i Swan ostavili su Pettigrewa misleći da je mrtav... no da li su odmah napustili Zlatnu planinu, ili nekoliko tjedana kasnije?

Onaj tko je ubio Pierra, vjerojatno je slijedio i čekajući priliku da ga zasakochi.

Odjednom sam ustao.

— Orrine, odoh u izviđanje ali ne želim da me netko slijedi. Idem preko u trgovinu. Ako netko od onih došljaka želi sa mnom razgovarati, pružit ću im za to priliku.

— Želiš li pratnju? — zapita Orrin.

— Nikako. Ako pođemo obojica, izazvat ćemo sumnju.

Izišao sam, prešao ulicu i ušao u trgovinu. Izgledala je kao i sve ostale na zapadu. Bila je dobro opskrbljena.

Brašno, kava, sušene jabuke, čitavi redovi konzervirane hrane. Ugledao sam nekoliko stvari koje su mi bile prijeko potrebne, osim, naravno, one dvojice za pultom. Prošao sam pored njih ne udostojivši ih ni jednim pogledom. Pregledavao sam hlače, pokušavajući pronaći dovoljno dugački par za dugajliju poput mene. Ona dvojica nikako da se odluče da kupe revolver, marke Smith i Wesson.

— Puca li ravno? — zapita jedan od njih. — Ranije sam imao kolt, ali ovaj...

Prekinuo sam ga usred rečenice, uzeo mu revolver iz ruke i napunio ga mecima.

— Pomoći ću vam da se odlučite, gospodo. Molim vas izidite sa mnom na ulicu.

Jedan se od njih razbjescio, ho dok se odlučivao što da učini, imao sam već dva metka u revolveru, pa je odustao od prepirke. Vidjelo se da im baš nije drago. Slijedili su me zajedno s trgovcem.

Prilikom ulaska u trgovinu, primjetio sam neku ploču koja je vjerojatno služila kao natpis. Na ploči se nalazila mrlja malo tamnije boje. Ploča je bila udaljena oko sedamdeset metara. Poi-gravao sam se revolverom, poznavajući njegovu preciznost.

— Pogledajte onu ploču. Na njoj se nalazi jedna mrlja.

— Ja je ne vidim — odgovori nestrpljivo jedan od njih.

— Evo, pucat ću oдавде a vi idite do ploče i pogledajte. Opaо sam tri uzastopna hica. — Pogledajte. Naći ćete tri rupe a ona mrlja je u sredini. Ako nije tako častim vas pićem.

Zatim sam se okrenuo i vratio u trgovinu.

Trgovac izvuče bocu i nekoliko čаša. — Uštedjet ćete put do saluna — reče uz osmijeh. Zatim je ponovo izišao na ulicu.

Наpunio sam revolver. Zaista ne volim kad je prazan.

Trgovac se vratio. Bio je to simpatičan mladi čovjek.

— Zovem se Johnny Kyme. Imali ste pravo. One rupe su točno gdje ste rekli.

Ušla su i ona dvojica. Izgledali su pokislo i gledali me s poštovanjem.

— Tako nešto se ne viđa često. Mislim da bismo mi trebali platiti piće.

— Hvala gospodo, još je rano. Ako poživimo još ćemo se sresti i popiti to piće.

Platio sam revolver i još nekoliko stvarčica a zatim se uputio prema izlazu. Dobacio sam onoj dvojici u prolazu: — Kad sretnete Charleya McCaira recite mu da ga je pozdravio Tell Sackett.

* * *

Te smo ноći spavali na otvorenom, nekoliko stotina metara izvan grada u podnožju La Plate. Izabrali smo dobro mjesto, zaklonjeno žbunjem i šumarom.

Nell je ostala s ljudima koji su brinuli o njenom ocu. Već se osjećao bolje i planirao stvoriti vlastiti dom.

Mirno smo spavali uz tiho žuborenje vode i šuštanje lišća. Ne znam zašto, no odjednom sam se probudio. Vatra je još tinjala, a pored nje je sjedio čovjek. Bila je potrebna cijela minuta da shvatim što se događa. Čovjek je sjedio mirno poput stijene, prekrivenih nogu. Polako sam dohvatio pušku. Izgledao je prilično miroljubivo. Ležao sam još neko vrijeme promatrajući ga.

Kad su mi se oči privikle na mrak, ustanovio sam da je Indijanac. Kosa mu je visjela u dugim pletenicama. Bila je sjeda. Indijanci imaju svoj način života, a mi svoj, no ako gost

sjedi kraj vatre uvijek ga ponudim kavom. Odbacio sam pokrivač, obukao mokasine i prišao vatri.

Nije podigao pogled. Nastavio je mirno sjediti. Opazio sam da za pojašom ima nož, a u ruci je držao vinčesterku.

Dohvatio sam lonac sa kavom i stavio ga na žeravicu. Zatim sam natio dvije šalice i pružio mu jednu. Pogledao me pravo u oči. Bio je star ali njegov pogled odavao je oštroumnost.

— Ja sam Tell Sackett — progovorim.

— Tražiš svog oca? — zapita. Riječi su zazvučale čudno s njegovih usana.

— Nestao je prije dvadeset godina — rekoh. — Vjerujem da je mrtav.

Okusio je kavu. — Dobra je — reče. — Želim znati što se dogodilo s njim i ako je mrtav, gdje leži.

— Bio je dobar čovjek... dva puta sam ga sreo. Prvi puta smo mi na nje ga pucali.

— Jeste li ga ubili?

Pogledao me.

— Ne! Bio je dobar čovjek! Kad sam ga prvi put sreo nisam ga poznaо... pucali smo i promašili. Mislio sam da je mrtav. Kad sam došao po njegov skalp nije ga bilo. Vratio sam se nazad. Više nije bilo mog konja. Na mjestu gdje je stajao privezan konj našao sam tomahavk i odjeću. Čudan čovjek. Pucam i promašim a on mi uzme konja. Onaj tko uzme konja ima pravo da ga zadrži. Ako mu ga oduzmem moj je.

Tomahavk je oštar, odjeća nova... možda mu je potreban konj.

Sunce je sedmi puta izišlo. Probudim se i nađem kraj sebe svog konja. Odakle? Ne znam. Zašto je taj konj tako miran? Da li je to čarolija?

— Moj otac ga je vratio?

— Čudno, ali istinito. Nakon toga, sunce je mnogo puta izišlo, dok jednog dana moj narod nije ogladnio. Ugledao sam jelena, dohvatio luk i strijelu i nanišanio. Odjednom iz šume iskoči drugi jelen i oba pobjegnu. Zatim začujem hitac. Jedan jelen pade mrtav. Čekao sam. Nitko nije dolazio. Pridem jelenu i tada ustane čovjek kojeg nazivaš svojim ocem. Podigne ruku u znak pozdrava i

ode. Odnio sam jelena u selo i ljudi više nisu bili gladni. Učinio je dobro, dao nam je hrane.

Svu noć pričao sam ljudima o tom čudnom čovjeku. Tko je? Tko ga šalje? Nalazimo njegove tragove u blizini sela. Promatra nas, a mi njega ne vidimo. Malo nas je hrabrih. Uglavnom žene i djeca. Ja idem u lov, ali luk i strijela ne donose mnogo.

Jednog jutra iziđem iz šatora i ugledam pušku, a kraj nje metke. Samo je on to mogao ostaviti. Nitko drugi ne može neopazice ući u selo. Više ga nismo vidjeli.

— Nikada?

— Mnogo mjeseci. Pao je snijeg i okopnio, možda tri, četiri puta. Ne sjećam se. Naše selo sada se nalazilo s druge strane Beaver planine. U noći začujem lavež pasa. Ne vidim nikoga. Ujutro na drvetu visi veliki komad jelenjeg mesa. Naš prijatelj se vratio. Mnogo mu dugujemo. Kad je glad bila najveća njegova puška nam je pomogla. Više nismo bili gladni. Meso je ostavio kao znak da se vratio.

Zatim smo ga vidjeli, ali je davao znakove da se ne približavamo.

Pili smo kavu. Stari Indijanac govorio je sve polaganije.

— Tada smo već imali hrabre mladiće koji su lovili i lutali šumom. Bili su znatiželjni. Pratili su trag velikog bijelog čovjeka i pričali su nam što su vidjeli.

Ponovo sam mu napunio šalicu. Taj čovjek je vidio i poznavao mog oca. Pratio je njegovo kretanje. Indijanski način života zahtijevao je snagu, izdržljivost i volju za životom. Prvi bijelci koji su kročili u planine morali su posjedovati ista svojstva jer ne bi mogli preživjeti. Ponekad su ratovali s Indijancima, ali su ih poštovali i rijetko je među njima bilo mržnje. Mnogi od njih živjeli su sa indijanskim plemenima i tamo pronašli sreću i ljubav. Takav je bio i moj otac. Osjećao se kod kuće bilo u civiliziranom svijetu bilo u divljini.

— Jedina mi je želja da saznam kako je umro moj otac i gdje se nalazi njegovo tijelo. Majka je već stara. Strahuje da su vukovi rastrgali tijelo njena muža.

Indijanac se zamislilo.

— Ne znam gdje je umro. Znam da se uputio u planine i više se nije vratio. Mogu ti pokazati kojim je putem prošao.

— Da li je bio sam?

— Krenuo je sam... ostali su ga slijedili. Trag vodi u planine. Neki ga zovu Put Uta. Veoma je star. Ne znam kuda vodi. Nitko to ne zna, jer tamo vladaju snažni vjetrovi i vijavice. Malo je dana obasjanih suncem.

— Možeš li mi pokazati taj put?

— Leži na onoj strani — pokazao je rukom prema planinama. — Znam gdje je, ali ne i kuda vodi. Suviše sam star i nemoćan da ga slijedim.

— Ako je moj otac krenuo tim putem, moram i ja.

— On je tamo umro.

— Vidjet ćemo. — Bacio sam cjepanicu na vatru. — Ugrij se, starče. Moram spavati a ujutro ću krenuti putem koji si mi pokazao.

— Poći ću s tobom.

— Ne. Poći ću sam. Ti se odmaraj, starče. Moji rođaci su vam dali dom. Ostani s njima.

— Mislim da Indijanac neće dugo živjeti na ovoj zemlji.

— Neki će ostati. Civilizacija neke ljude baca u okove, a druge ovjenča slavom. Planine se mijenjaju, pa tako i Indijanac. Izumro je način života kojim je živio moj otac. Kako za njega tako i za tebe i svakog tko je pripadao divljini, bilo bijelac ili Crvenokožac.

Vatra je polagano dogorijevala. Vratio sam se k svom ležaju. Prašnjavo lice i dalje je nepomično sjedio.

Pettigrew nas je naveo da povjerujemo kako je sišao s planine dok su ga ostali slijedili. To nije bilo točno. Slijedili su oca. Kad su pronašli Pierrov grob znali su da otac živi i krenuli su u potragu za njim.

Možda se otac vratio u New Orleans i sve ispričao Philipu. Možda se ponovo vratio u planine da uzme još zlata. Po tragovima koje su ostavili njegovi konji vidjelo se da nose težak teret. To je moglo biti samo zlato.

Razmišljao sam. Uzet ću tovarnog konja, hrane za dva tjedna i istraživati tako dugo dok ne nađem ono što me zanima, ili dok mi ne ponestane hrane.

Tyrel će uskoro otići po majku u N. Mexico. Zatim će dotjerati stoku i osnovati ranč. Flagan i Galloway također su ovdje, a možda će i Orrin ostati mada nije imao što raditi u mjestu kao što je Shalako.

Kapljice kiše prenuše me iz razmišljanja. Bacio sam pogled prema vatri. Prašnjavog lica više nije bilo. Nestao je na isti zagonetan način na koji se i pojavio.

Ap, konj kojeg sam jašio, i ja posve smo se dobro razumjeli. Kad je jutro bilo izuzetno hladno, uhvatile bi ga mušice i propinjao se dok sam se uspinjao u sedlo.

Kad sam ga tog jutra uzjahao, bio je dobre volje. Nisam ga tjerao u galop. Pustio sam ga da mirno korača, a zatim ga doveo pored vatre gdje je Judas pripremao doručak. Bio je zaista odličan kuhar i sve nas je razmazio. Sa gnušanjem sam pomišljao da ću uskoro morati sam pripremati hranu.

Svima sam ispričao što sam saznao od Prašnjavog lica, a zatim im iznio svoj plan.

— Jesi li siguran da želiš poći sam? — zapita Orrin.

— Rado bih pošao s vama. Možda će vam pomoć dobro doći.

Tinker je šutio. Sigurno bi pošao sa mnom da sam htio. Obojica smo to dobro znali.

— Vjerujte da bih se ljepše osjećao u drušvu. No, čovjek bolje vidi i čuje kad je sam.

Završio sam s doručkom i pošao po konja.

— Čuvaj se, Telle! — dobaci Orrin. — To nisu zapadnjaci već unajmljeni ubojice.

Skočio sam u sedlo. Ap je bio miran kao janje. Možda je osjećao da nisam raspoložen za zanovjetanje.

— Pokušat ću stići u planine putem kojim je išao otac. Možda tako uspijem shvatiti i njegove misli. U vrijeme kad je on krenuo, snijeg je okopnio i možda se samo zadržao mjestimice tamo gdje nije prodrlo sunce. Vjerujem da nam je Prašnjavo lice pokazalo pravi put.

— Razgovarao sam s mladim Indijancem — reče Orrin.

— Neki ga nazivaju Put aveti. Vjerujem da su se njime služili ljudi koji su živjeli mnogo prije nas...

— Ne brini, snači ću se.

Jašući jedinom ulicom u Shalaku, ugledao sam Nell ispred jedne nove kuće.

— Kako si, Nell — rekoh. — Odlazim.

Gledala me ozbiljno i nježno pa sam se zabrinuo. Zacijelo me tako gledala jer smo se dobro poznavali a ne zbog nekih sentimentalnih razloga. Naviknuo sam na žene koje su rado sa mnom razgovarale a zatim otišle s nekim drugim, ljepšim momkom. Nisam se zbog toga ljutio. Ja sam velik i nezgrapan momak koji se dobro razumije u oružje i stoku, ali ne umije sa ženama.

— Budi oprezan, Telle Sackette — reče Nell. — Voljela bih da ne ideš.

— Tamo negdje leži moj otac. Moram ga naći radi majke.

— To je lijepo od tebe, ali tvoja majka neće ništa imati od toga ako i tvoje kosti završe u nekoj divljini. Rado bih porazgovarala s njom.

— To nije bila njena ideja. Sami smo tako odlučili.

Ispružila je ruku i nježno me dotakla.

— Telle, molim te pazi na sebe. Hoćeš li me posjećivati kad se vratiš?

— Hoću. Kad projašim pored tvoje kuće, viknut ću u znak pozdrava.

— Ne. Sjahat ćeš i ući! — poviče ljutito.

— Ozbiljno? Koliko se sjećam, stari Ben nije baš bio ljubezan prema udvarcima svojih kćerka.

Zarumenjela se. — Nikada se nije okomio na tebe. Uostalom, nije te ni lako pogoditi.

— Nikada nisam dolazio — rekoh jednostavno. — Nisam u tome vidio smisla. — Sada sam i ja pocrvenio. Nikada mi nije polazilo za rukom da se udvaram Nelli Trelawney. Kad bi to bilo nešto što se može uhvatiti lasom...

— Oh, nestani! — Odmakla se od mene, razočarana. Bio sam pravi tupan kad se radilo o ženama. Tko bi ih razumio.

Ipak, kad sam se okrenuo mahnula mi je. Možda bih je mogao posjećivati kad se vratim!

Da bih stigao do naznačenog puta morao sam proći kroz Animas City. Nije mi bila želja da svima otkrijem svoje namjere. Zato sam presjekao put preko Lightner Creeka.

Predjel kojim sam prolazio bio je prekrasan. Pred večer zaustavio sam konja na maloj čistini obrasloj travom. Skinuo sam sedlo s konja i pustio ga da pase. Zatim sam nakupio drva i zapalio vatru. Sjeo sam u sjenu pod krošnjom, i ostao tako čitav sat. Oko mene vladala je tišina i bio je pravi užitek sjediti pored vatre i promatrati kako se spušta sumrak. Sve je ovdje bilo tako čisto, netaknuto. Kao da svijet ne postoji. Vjerujem da je i otac isto osjećao. Zato je i odabrao taj put.

Dugo sam tako razmišljao dok je tama prekrila drveće i sjenke su nestale. Odjednom začujem metalni zvuk. Nešto poput udarca sjekire o kamen.

Dugo sam osluškivao stežući pušku, ali ponovno je zavladala duboka tišina.

Vatra se pomalo gasila. Privezao sam konja i spremio se na spavanje. Tijekom noći nekoliko me puta budio šum. Uvjerivši se da je to hukanje sove ponovno bi zaspao.

Ujutro sam zamio tragove i krenuo dalje. Stigao sam do mjesta gdje su se putevi razdvajali. Trebalo je odabrati onaj pravi. Sjećam se kako mi je otac uvijek govorio: »Ako želiš slijediti moj trag, otvori dobro oči, sine«.

Ubrzo sam ugledao putokaz, duboki urez sjekirom u drvo. Otac nikada nije upotrebljavao nož. Uvijek je označavao sjekirom. Nekoliko metara dalje naišao sam na još jedan, isti takav znak. — Naprijed Ap, to je put koji smo tražili — poviknem. Životinja je pažljivo načulila uši. Oprezno je birao put među kamenjem. Iza nas je polako išao moj tegleći konj.

Iznad mene uzdizao se vrh Snowstorm, a s lijeve strane planina Cumberland. Zuphao je hladan vjetar. Podigao sam okovratnik. Put je bio uzak a tu i tamo nalazili smo ostatke starog snijega.

U jednom sam se trenutku okrenuo i opazio kako se iz drveća pomalja jahač, zatim još jedan. Bilo ih je više.

Nisu mi izgledali poznati. Možda bih saznao tko su da sam imao dalekozor, ali kakve od toga koristi. Kad me sustignu, imat ću dovoljno vremena da se upoznam s njima. Bez sumnje, slijedili su me. Želio sam izbjeći gužvu. Zanimali su me samo očevi tragovi.

Preda mnom se pružao divan prizor. Planine obasjane suncem, jasno zacrtane nasuprot modrog neba. Bez obzira što će se dogoditi, bio je pravi užitek kročiti ovim predjelima.

Cesta je vijugala. Nisam više vidio pratioc. Zadnjih stotinjak metara uspona put je bio strm i težak. Ap je bio vješt planinski konj, a tegleći nije zaostajao za njim.

S vrha se pružao čaroban pogled. Ispod mene ležao je ogroman bazen koji se s jedne strane otvarao u kanjon La Plata... S lijeve strane uzdizao se ogroman glečer. Preda mnom se pružao, poput duge niti, stari Put vijugajući preko čitavog područja. Tanki nit provučena kroz predjele obrasle visokom zelenom travom i cvijećem svih boja.

Svuda oko mene uzdizale su se planine. Bio je to vidik koji čovjeka ispunjava veličanstvenim osjećajem, no nije bilo riječi kojim bi se dao opisati.

Ap nije bio suviše zadovoljan kad sam ga natjerao niz brdo, na put posut kamenjem i bodljivim žbunjem. Učinilo mi se da ulazim u krater vulkana.

XIV

U žbunju je ležao čovjek. Nalazio se tamo već od rana jutra. Bio je oboružan puškom za daljinsko ciljanje. Jednom od najboljih što je postojala. S

mjesta gdje je ležao, vidik je bio savršen. Ugledavši na vrhu Tella Sacketta, zadovoljno se nasmijao. Pomislio je kako će ovo biti najlakše zarađenih stotinu dolara u njegovom životu.

Bio je savršen strijelac, hladnokrvan i nesmiljen. Pustio je da mu se Sackett još više približi. Točno je odredio mjesto do kojeg bi Sackett trebao doći, pa da opali. Sa puškom koju je imao mogao je lako naciljati metu na udaljenosti od jednog kilometra.

Naciljao je u točku ispod lijevog ramena, prema sredini grudiju, zaustavio dah i opalio.

Čovjek je sve prevideo. Daljinu, vrijeme, mjesto, Sackett je za njega već bio mrtav čovjek. Međutim, na samom putu dogodilo se nešto nepredvidivo. Kao da je sama priroda umiješala svoje prste. Upravo na tom mjestu nalazila se mala udubina. U trenutku kad je ubojica ispalio metak, Ap je nagazio na udubljenje. Bilo je to dovoljno da metak prozviždi pokraj Tellovog uha.

Prasak puške i zvijžduk taneta pored mog uha, stigli su gotovo u isti tren. Otac nas je, uvijek učio da od sebe ne činimo metu. Nisam mnogo razmišljao. Sletio sam s konja hvatajući pušku sa sedla. Dočekao sam se na rame i otkotrljao niz strminu. Obuze me vrući gnjev. Odmah mi postade jasno da je ubojica čekao na mene. Oduvijek sam mrzio kad su na mene pucali nepoznati ljudi. Barem se mogu predstaviti.

Zacijelo je mislio da me prvim hicem pogodio, jer sam u istom trenutku pao s konja. Odmah zatim uslijedio je i drugi hitac. Potpuno me promašio. Po zvuku sam ocijenio da se radi o pušci Sharp, kakvom se love bizoni. Čovjek je morao biti strašan strijelac kad je tako brzo uspio ponovno napuniti pušku.

Zaključio sam da će malo pričekati a zatim doći pogledati svog mrtvaca. Pritajio sam se u grmlju i čekao. Ap je na trenutak zastao a onda se stao spuštati u nizinu. Teretni konj ga je slijedio. Znao sam da ću te konje trebati pa sam ih držao na oku. Zaustavili su se na dnu i stali mirno pasti. Vrlo mudre životinje.

Tane mi je okrnulo uho. Krvarilo je i to me još više razljutilo. Taj će mi momak dobro platiti za ovu neugodnost.

Prolazile su minute. Ništa se nije dogodilo. Odjednom mi na pamet pad-

ne pomisao od koje mi se koža naježila.

Ljudi koji su me slijedili, stići će na vrh. S te sam strane bio potpuno nezastičen. Našao sam se u procjepu.

Doduše, u mom životu pucali su već na mene. Kadkad su me i pogodili no to me nije suviše zabrinjavalo. Na nesreću sada nisam imao nikakvog zaklona. Tješila me jedino pomisao da ni oni gore neće biti u boljem položaju. Budući da ću prvi zapucati, poplašit ću njihove konje i nastati će pravi metež.

Odjednom začujem lagani šum. Oprezno sam se okrenuo. Kraj žbunja je stajao čovjek i pažljivo osluškivao.

S puškom u ruci, susprežući dah, čekao sam da se približi. Učinio je još nekoliko koraka i ponovno se zaustavio. S mjesta gdje sam ležao odlično sam ga vidio. U tom trenutku, pojavio se gore na vrhu jedan jahač i opazio me. Odmah je nanišanio. Ne gubivši vrijeme podigao sam pušku i opalio u čovjeka kraj žbunja i sletio prema šumi. Uspio sam ga raniti. Ispalio je dva, tri hica ali me nije pogodio. Bacio sam se na zemlju i otkotrljao stotinjak metara, a zatim ponovno potrčao prema šumi. Okrećući se, opalio sam nekoliko puta u one na vrhu. Kao što sam pretpostavio, nastalo je užasno komešanje. Jedan konj se propeo, zbacio jahača i svom težinom sletio niz kosinu. Drugi se s jahačem strmoglavio niz kosinu. Stigavši na dno naglo je stao, a jahač je naglavce odletio preko njega i ostao ležati na zemlji. Nisam se zaustavljao. Negdje na rubu šume nalazilo se moj ubojica. Bila bi prava sreća da sam ga na mjestu ustrijelio. No, u onoj brzini, mogao sam ga samo raniti ili čak promašiti.

Najzad sam se dočepao ruba šume i malo odahnuo. Moji konji su pasli stotinjak metara dalje. Napunio sam pušku i čekao. Od onih što su se skotrljali niz padinu, barem je jedan bio sposoban za akciju. Vrijeme je polako odmicalo. Sunce je zalazilo za vrhunce i nad bazen se nadviše sjene. Bazonom odjekne nečiji glas. Učinilo mi se da je ženski. To me začudilo.

Mjerio sam razdaljinu između sebe i konja. Odlučim pokušati. Krenuo sam dužeći se visoko trave i niskog žbunja.

Tko su mogli biti moji progonioci? Andre Baston? Hippo Swan? Trebalo mi je dosta vremena da stignem do konja mada nisu bili daleko. Ap načuli uši i krene mi u susret. Vjerojatno se pitao zašto ležim na tlu. Uhvatio sam ga za uzde i lagano se podigao.

Odjednom kraj sebe začujem glas... ženski glas. Bilo je tako neočekivano da mi se krv sledila u žilama.

— Mislim da sam ranjena. Možete li mi pomoći?

Ugledao sam Fanny Baston.

Imala je glas kao rijetko koja žena. Mekan, privlačan i izazovan. Čak sam u mraku opazio krv na njenom licu. Jednu je nogu vukla za sobom a bluzi joj je bila rastrgana.

— Vaši su prijatelji u blizini. — Nisam želio imati nikakva posla s njom.

— Mislim da ću... — nije uspjela dovršiti rečenicu. Srušila se bez svijesti.

Prekleo sam. Upravo tako. Najmanje mi je bila potrebna ranjena žena, naročito ova. Izgleda da me čak nije ni prepoznala. No, što sam mogao učiniti?

Ako pozovem, prosvirat će mi metak kroz glavu. Ako je ostavim, možda će umrijeti. Podigao sam je i stavio na konja. Držao sam je jednom rukom. U svakoj drugoj situaciji položaj bi bio više no poželjan. Ap učini par koraka a zatim stane kao ukopan. Pokušao sam ga pomaći s mjesta, no nije se pomakao, ni centimetra. Ostavljajući Fanny Baston poput vreće na sedlu zakoraknuo sam i zamalo napustio ovaj svijet. Na sreću još uvijek sam držao uzde. Nagazio sam ravno u neku provaliju. Pri padu sam odronio dio stijene. Padala je čitavu vječnost prije no što se razbila na dnu.

Čvrsto držeći uzde, popeo sam se do ruba. Okrenuo sam konja i požurio u zaklon među drveće.

Trebao mi je zaklon. Lutajući u potpunom mraku, nisam gajio mnogo nade u uspjeh. Ipak sam imao ludu sreću. Našao sam na malu kosinu okruženu drvećem i obraslom visokom travom.

Svezao sam Fanny a zatim odveo konje među drveće. Kleknuo sam na zemlju i usudio se upaliti šibicu. Oko mene se nalazilo gusto žbunje visoko dvadesetak centimetara.

Odvezao sam Fanny i spustio je na zemlju. Još uvijek je bila u nesvjesti. Ako se pretvarala, činila je to veoma umješno. Polegao sam je na travu, skinuo opremu s konja i zavezavši ih za drvo ostavio ih da pasu.

U mraku nisam ništa mogao učiniti za djevojku. Čeznuo sam za šalicom tople kave. Činilo mi se da se nalazim u nekoj udolini. Mjesto je bilo sigurno i mogao sam zapaliti vatru. Nakupio sam šiblja i kad se rasplamsalo ugrijao vode.

Fanny Baston je nepomično ležala. Bila je blijeda poput sablasti. Imala je gadnu posjekotinu na glavi. Na jednoj je ruci imala veliku ogrebotinu. Noga nije bila slomljena ali je poplavlila i natekla. Napravio sam kavu i oprao krv s njenog lica i ruku.

Kad sam popio kavu, njeno disanje je postalo ravnomjerno. Činilo mi se da je zapala u normalan san. Pored mene prekrasna žena a ja sam se jedva držao na nogama od umora. Nisam se usudio zaspiti od straha da mi ne zarije oštricu u srce.

Imala je nož kojeg sam napipao kad sam pregledavao ranjenu nogu. Bio je privezan ispod haljine. Malen ali naoštren s obje strane.

Nakon nekog vremena pošao sam na spavanje. Odmaknuo sam se od vatre, smjestio u šikaru s pištoljem na koljenima i puškom nadohvat. Malo sam spavao, više osluškivao. Kad bi me i došli ovamo potražiti, prije bi ja čuo njih no oni mene. Konji bi me također upozorili.

Negdje pred zoru, sasvim sam se razbudio i ponovno stao razmišljati o ocu. Požalio sam što nisam sa sobom poveo Prašnjavo lice. Zacijelo bi mi mnogo pomogao u otkrivanju tragova starih dvadeset godina. Kad se sasvim razdanilo, ustao sam. Nastupio je odlučujući dan. Osjećao sam to.

-Andre Baston i Hippo Swan slijedili su me od New Orleansa. Činjenica da su sobom povelili Fanny pokazivala je njihov očaj. Dobro su znali što se pred dvadeset godina dogodilo na

ovom mjestu i dugo su živjeli bezbrižno. Trošili su bezumno i malo razmišljali o budućnosti. Odjednom su se suočili sa siromaštvom i gubitkom ugleda. Nisu to mogli podnijeti. Zbog onog što će se danas dogoditi, stavili su sve na kocku. Nisu samo željeli zauvijek izbrisati prošlost, već se domoći ostatka blaga koje je ovdje ležalo zakopano.

Pregledavši okolinu, zaključio sam da se nalazim u dobrom zaklonu. Svuda oko mene raslo je drveće i gusto žbunje.

Kad sam se vratio u kamp Fanny je sjedila obujmivši rukama koljena.

— Gdje se nalazimo? — zapitala je.

— Na vrhu planine — odgovorim. Nisam znao što da mislim o njoj. Bio sam krajnje oprezan. Čvrsto sam stegnuo držak revolvera u slučaju nenadnog napada.

Gledala me je.

— Da li se brinete o meni... hoću reći... zašto smo ovdje?

Izgledala je iskreno zbunjena, no nisam bio raspoložen da igram tu igru. Znao sam da se približava kraj predstave.

— Pratili ste me u namjeri da me ubijete.

— Zbog čega bismo vas željeli ubiti?

— Izgledala je sasvim zapanjeno. — Ne mogu zamisliti zašto bi vas netko želio ubiti. Vi ste tako... dragi. — Izrekla je to slatkim glasom male djevojčice.

— Tako ste snažni i visoki — ustala je. — Zagrlite me.

Pošla je prema meni. Njena obnažena ramena bila su meka i bijela poput svile.

— Vaš ujak i brat nalaze se u blizini — promucam.

— Ako krenete onim putem sigurno ćete ih sresti.

— Ali... ali ja ne želim ići. Želim ostati s vama.

— Čini mi se da vam je ova posjekotina na glavi posve oduzela razum — rekoh. — Nema šta, divno izgledate ali u vama nema ni grama poštenja.

— Baš ste zgodni — nasmijala se i još mi se više približila. — Telle, molim vas zaboravim sve. Uzmimo ko-nje i pođimo zajedno, bilo kuda. U Kaliforniju ako želite.

— Da, gospedo, mogli bismo, ali...

Odjednom je skočila na mene hvatajući objema rukama moju pušku. Objesila se na nju svom težinom i povikala:

— Sada, Paule, sada!

Prestrašen, odgurnuo sam je od sebe. Pri tom sam i sam izgubio ravnotežu i pao na jedno koljeno.

Tamo je stajao Paul s puškom u ruci. Iz njegove puške liznuo je plamen.

Paul nije bio tako precizan strijelac kao njegov ujak. Pucao je nervozno i prebrzo. Njegov je metak promašio ali nije moj.

Ipak, nisam ga ubio. Metak je učinio duboku brazdu na njegovom obrazu i otkinuo mu komad uha. Vrisnuo je, ispustio pušku i stao bježati.

Fanny vičući od bijesa ustane i jurne prema pušci. Snažno sam je udario i ponovo oborio na zemlju. Podigao sam pušku i bacio je u žbunje.

Netko je povikao: — Našli su ga! Hajdemo!

Okrenuo sam se i potrčao krivudajući prema mjestu gdje sam između stabala ostavio konje. Začuo sam pucanj i jedan metak zazviždi iznad moje glave lomeći tanke grančice. Zaklonio sam se iza drveta teško dišući i spreman da pucam.

Začuo sam histeričan Fannin glas.

— Paul ga je imao na nišanu. Pucao je ravno u njega i promašio. Pobjegao je poput kukavice.

Bilo je lako optuživati. Pretpostavljao sam da Paul još nikada nije bio u sličnoj situaciji. Kao mnogi drugi bio je spreman da ubije, ali ne i da bude ubijen. Nije bio dovoljno hladnokrvan da izdrži borbu do kraja. Osjetivši bol, izgubio je živce i pobjegao.

— Ne uzbuđuj se — čuo sam Andreov glas — znam gdje je. Nema izlaza. Uspjelo je i ranije pa će i sada.

Ranije? Pogledao sam naokolo. Ovdje? Zar je ovdje ubijen moj otac? Pogledao sam prema mjestu gdje su stajali konji. Nisam vidio kosti ni groba. Možda su divlje životinje raznijele kosti ili su tijelo bacili u ponor no koji sam nabrnuo?

Zar je i mene čekao isti kraj?

Ipak, situacija nije izgledala tako beznađna. Imao sam dobru vinčesterku, dosta municije i hrane... mogao sam čak izdržati opsadu. Ukoliko nije postojao neki nepredvidivi faktor.

Judas je svojedobno rekao da Baston ima uza se desetero ljudi. Možda je pretjerao, no bilo ih je nekoliko. Cuo sam njihove glasove.

Povukao sam se sasvim do mjesta gdje su stajali konji. Nalazio sam se na rubu stijene. Iza mene bila je prilična kosina, posve gola. Kad bih se i uspio spustiti, bio bih sigurna meta.

Ovdje se nalazilo kamenje, naslagano jedan na drugog čineći neku vrstu barikade. Također sam ugledao polomljeno drvo čije su grane bile već posve suhe.

Dohvatio sam kutiju s mecima i napunio džepove. Vinčesterka je bila napunjena. Bio sam spreman.

Točno nasuprot uzvisine na kojoj sam se nalazio, prostirao se bazen, a nadesno put koji je vodio dolje u La Platu i Shalako.

Tamo su se barem nalazila tri Sakketta i mnoštvo prijatelja. Što je to vrijedilo kad su bili udaljeni desetak kilometara. Sve je ovisilo o meni. Uporno me progonila pomisao da se nalazim u klopki, mađa sam bio na sigurnom i dobro zaklonjenom mjestu.

Odveo sam konje na najsigurnije mjesto i tamo ih privezao. Zatim sam se smjestio i stao razmišljati. Preko ramena sam vidio vrh odakle sam se spustio. Kad bih barem sada bio tamo!

Nitko nije dolazio. Bili su uvjereni da me imaju. Osjetio sam miris vatre. Vjerojatno su mirno doručkovali.

Ako mogu oni, mogu i ja. Sakupio sam na brzinu nešto granja i zapalio vatru. Postavio sam vodu za kavu i izvukao iz torbe slaninu. Spremao sam doručak i u isto vrijeme budno motrio.

Razmišljao sam što se dogodilo ocu. Istina, u ono vrijeme puške nisu bile automatske i nakon svakog hica morao je pušku ponovno napuniti. Da li je uza se imao revolver?

Najviše me uznemiravala činjenica da su oni tamo tako mirni i sigurni da me imaju u šaci.

Odjednom me oblije hladan znoj. Shvatio sam zašto su tako sigurni u sebe. Iznad mene bila je uzvisina s koje se lijepo vidjelo ovo mjesto. Tamo je već vjerojatno stajao njihov čovjek i čekao povoljan trenutak dok je moja pažnja bila zaokupljena onima dolje. Bio je to zapravo vrh jedne stijene koji je nadmašivao visinom sve ostale.

U redu. Razmislit ću o tome kad dođe trenutak. Nastavio sam jesti. Što će mi najviše nedostajati ako ovdje poginem? Pogled na oblake što su se skupljali oko planinskog vrha? Miris borovine, kave i slanine? Zadovoljstvo kad uzjašim dobra konja?

Nisam imao nekih naročitih uspomena, niti sam vidio slavna mjesta. Nikada nisam uživao u dobrom jelu niti posjetio kakvu predstavu.

Moj život bio je vezan uz divljinu i prirodu. Uz konje logorske vatre i plavetnilo neba. Otac je gubio više od mene. Imao je porodicu i dom. Tko će me oplakivati? Svakako, nijedna žena.

Zamor glasova se pojačao. Očito su nešto spremali. Učinilo mi se da se tamo na vrhu netko pomaknuo. Volio bih mu prosvirati metak kroz glavu da mu pokažem kako se ne šalim.

Dolazili su! Opazio sam neko komešanje na rubu šume. Pojeo sam posljednji komad slanine i ispio kavu. Jedan je metak pogodio stijenu iznad moje glave. Opsovao sam. To je već bilo previše. Čovjek voli popiti kavu u miru.

Odlučio sam da ostanem sasvim uz stijenu, tako me neće lako pogoditi. Kad dođe vrijeme i ja ću se priključiti pucnjavi. Zašto da one tipove lišim zadovoljstva. Još su ispalili nekoliko metaka. Sve sami promašaji.

Kad sam se nagnuo da dohvatim lonac, onaj strijelac sa vrha, opalio je metak ravno u moju vatru. Već mi je zaista dojadilo s tom pucnjavom. Mirno sam završio sa doručkom dok su oko mene pljuštali meci. Zatim sam uhvatio vinčesterku.

Netko tko nije navikao na pucnjavu, ne bi imao vremena čekati. Postao bi nervozan i učinio pogrešku. Meni se nije žurilo. Pucali su nasumce dok sam ja sjedio uživajući u kavi. Nadali su se da će mi dojaditi i da ću imati

zaklona pod stijenom, željan slobode i tada će mi onaj strijelac prosvirati metak kroz glavu. Nije mi bilo ni na kraj pameti da im to priuštim.

Mjesto gdje sam privezao konje bilo je dobro zaklonjeno. Životinje su bile dovoljno pametne da se ne miču odande. Mirno su pasle i tjerale muhe.

Nakon nekog vremena osjetio sam da je onaj momak gore postao nestrpljiv do te mjere da učini neku glupost.

Uzeo sam pušku i obišao stijenu tek toliko da mogu vidjeti vrh. Jasno sam vidio cijev puške i dio ramena u plavoj košulji. Naglo se povukao. Znao sam da će se ponovo pojaviti pa sam strpljivo čekao. Imao sam pravo.

Dobro sam naciljao i opalio u ono što sam vidio. Uslijedio je krik. Puška

se skotrljala niz padinu. Pomaknuo sam se nekoliko koraka i ponovo ugledao dio plave košulje. Opalio sam. Čovjek je nestao.

Nakon toga uslijedilo je zatišje. Nisam ni na tren pomislio da su odustali. Samo su postali oprezniji. Zaista šteta što sam bio sam. Svega kilometar dalje imao sam obitelj koja je bila spremna da se bori sa čitavom vojskom, a ipak, morao sam posao završiti sam. Ionako sam čitav život proveo sam.

Ponovno sam napunio pušku i bacio pogled na konje. Napola su spavali kao da ih se ova pucnjava nimalo ne tiče.

Znao sam da oдавде neću lako izići. Najviše sam se plašio noći. Odlučio sam da ne čekam. Bio sam spreman da im izađem u susret.

XV

Bio je to dugi dan. S vremena na vrijeme zazujuć bi pokoji metak, ali se nisu usudjeli napasti. Gubitak čovjeka sa stijene očito ih je zbunio.

Nitko nije dobio bitku sjedeći i čekajući, pogotovo ne u situaciji u kojoj sam se nalazio. Vjerovao sam u napad. Napasti, uvijek napasti!

Nisam se smio kretati po danu već samo po noći. Bez sumnje i oni su čekali noć. Razmišljao sam kako da se izvučem. To nije bio takav problem. Znao sam se kretati posve nečujno.

Još uvijek me mučila pomisao na oca koji je ovdje vjerojatno poginuo. No, morao je uza se imati zlato. Da li ga je ovdje sakrio?

Pogledao sam naokolo. Gdje bih sakrio zlato da ga imam uza se?

Opazio sam u travi poveću uzvisinu zaštićenu od metaka. Tamo se nalazilo udubljenje poput male spilje, dovoljno velike da se u nju smjeste dva konja. U neposrednoj blizini nalazilo se slomljeno drvo, staro pet, šest godina. Mora da ga je oborio vjetar koju godinu prije. To drvo se nije ovdje nalazilo u doba kad je moj otac bio tu. On nas je kao dječake učio raspoznavati

indijske znakove. Oni su često savijali granje drveća kako bi označili put.

Nakon nekog vremena ponovno sam naložio vatru. Neprestano sam razmišljao o očevom položaju. Prije dvadeset godina ovo je mjesto izgledalo nešto drugačije. Vrijeme i vjetar mogu navedeno izmijeniti okolinu. Možda je postojao neki drugi zaklon. Otac je poštovao našu oštroumnost. Da je imao mogućnosti zacijelo bi ostavio neki znak na mjestu gdje je sakriveno zlato.

Nedostajao mi je Orrin. On je imao mozak sa takove zagonetke.

Nebo se prekrilo oblacima. Naglo se smračilo. U ovim predjelima česte su poslijepodnevene kiše. Obradovao sam se promjeni vremena. Znao sam da ovi ljudi nisu vični planinama i da će ih oluja iznenaditi. Nisu bili spremni da podnesu zaglušnu grmljavinu i jak vjetar.

Oblaci su se nisko spustili. Osjetio sam prve krupne kapi kiše. Nisam baš uživao u tome da se po kiši verem poput divokoze po stijeni, ali drugog izbora nije bilo. Želio sam se domoći vrha dok su oni još zabavljeni oko

pronalaženja skloništa. Osim toga, za nekoliko trenutaka trava će postati skliska poput leda. Baš kad sam se uspeo na vrh, predā mnom se stvorio čovjek s puškom u ruci. Uopće nije sumnjao da bi se netko mogao pojaviti u njegovoj blizini. Tražio je sklonište i potpuno sam ga iznenadio.

Nijedan od nas nije dospio razmisлити. Snažno sam ga udario kundakom puške posred lica. Pao je natraške i tako jezovito zauriao da mi se koža naježila. Mora da je udarac bio strašan. Skotrljao se niz strminu i okrvavljena lica zaustavio na dnu.

Ogledao sam se oko sebe. Vrh stijene imao je oblik piramide i bio preuzak za svoju visinu. Bio je pokriven travom i kamenjem.

Čovjek me bespomoćno promatrao sa dna, čekajući da ga ubijem.

— Nestani iz ovih planina, momče, i nemoj se zaustavljati sve do kuće. Počeli ste me pomalo nervirati.

— Smjesta me je poslušao. Spustio sam se niz stijenu i vratio u zaklon. Kad sam stigao do konja, presvukao sam čizme. Noge su mi bile mokre. U tom trenutku, moj se pogled zaustavi na jednoj pukotini u onoj spilji. Bila je široka svega nekoliko centimetara. Jedva sam u nju zavukao ruku i pod prstima napipao papir. Izvukao sam ga. Bio je to dnevnik isti kao i onaj prvi, samo u lošijem stanju. Znao sam da je pripadao ocu. Htio sam ga spremiti u lijevi džep, kad začujem glas:

— Ja ću to uzeti!

Ispred mene je stajao Andre Baston sa puškom u ruci.

* * *

Čovjek se više puta može izvući iz neprilike, no u ovom slučaju, to je bilo nemoguće. Znao sam ljude koji bi naprosto pucali u mene, a zatim uzeli dnevnik. Andre Baston nije bio takav. Bio je sadist. Volio je da se ljudi dobro oznoje prije no što će ih ubiti. Uživao je u toj okrutnosti.

Nisam bio naviknut na dvoboje gdje sve ide po nekom ustaljenom redu. Najprije odbrojiš korake, okrećeš se i tek onda pucaš. Bio sam naviknut na brzo izvlačenje revolvera bez mnogo ceremonija.

Razmišljao sam: ako moram umrijeti, svakako neću biti sam. Povest ću

ga sa sobom. Ako on mene ne ubije, ja ću njega.

Revolver zagrmi u mojoj ruci. Andre Baston zatetura i ostade neko vrijeme stajati. Opalio je u travu pred mojim nogama a zatim zaglavinjao.

— Ti — izusti gledajući me s mržnjom. — Uopće nisi gentleman!

— Nisam, ali zato dobro gadam.

Andre Baston iz New Orleansa, umro je na rubu Cumberland bazena

— Dragi tata — rekao sam — ako je ovo tvoj ubojica, dug je isplaćen. Možeš mirno ležati ma gdje se nalazio.

Dlanom sam obrisao vodu sa sedla i uzjašio Apa. Izišao sam iz zaklona i još jednom se okrenuo prema vrhu. Bio je prekriven oblacima. Tek kasnije sam shvatio da me Andre promašio. Bio sam uvjeren da će me napuniti olovom i htio mu vratiti istom mjerom. No, on je promašio. Možda ga je uhvatila panika kad je vidio da izvlačim revolver, a možda je pucao prebrzo ili je izgubio živce shvaćajući da je bliže smrti no ikada.

Ali, kao što uvijek kažem, kad izvlačiš revolver, moraš očekivati da će ga i onaj drugi izvući.

Došao sam do njihovog kampa. Predstavljao je bijedan prizor. Ugledao sam Paula sa crvenim i strašno natečenim licem i Fanny. Zurila je u mene kao u sablast.

— Savjetujem vam da odete do svog ujaka — rekoh. — Leži gore na kiši.

Nisu mi povjerovali. Cijev moje puške bila je uperena ravno u njih. Nitko se nije usudio pomoći.

— Da sam na vašem mjestu, vratio bih se u New Orleans i zapalio svijecu. Ovdje više nemate što tražiti.

* * *

Put je bio raskvašen od kiše koja je neumorno pljuštala po meni. Nisam se žurio. Jedina mi je želja bila da sretno stignem u Shalako i priuštim sebi dobar kotlet i vruću kavu.

Odjednom sam u blatu primijetio svježe tragove. Ruka mi mehanički posegne za puškom. Netko je ovuda prolazio, možda, svega nekoliko trenutaka ranije. Vidjelo se pregaženo grmlje. Začuvši me, skrenuo je s puta i izgubio se u šumarku.

Tko bi po takvom vremenu dolazio ovamo? Nije mogao biti Indijanac jer sam jasno raspoznao trag čizme. Slijedio sam otiske u blatu. Čovjek je imao dug korak. Mora da je bio težak, ali ne i visok. Nosio je teret. Tko bi to mogao biti? Što je tražio u planinama po takvom vremenu? Moje se misli ponovno vratiše ocu i zlatu. Mi Sackettovi nikada nismo žudjeli za zlatom. Naš život je bila zemlja. Moj se otac teškom mukom domogao zlata koje je negdje zakopao. Možda je taj pothvat platio glavom.

Kad sam ušao u Shalako, bio je sumrak. Orrin je upravo izlazio iz trgovine. Ugleda me i zapita:

— Sve u redu?

— Da, premda sam doživio pravi pakao. — Spustio sam se iz sedla. — Ostavio sam Andrea. Leži tamo gore, možda baš na mjestu gdje je poginuo naš otac.

— Što je s ostalima?

— Još su tamo. Paul, Fanny i nekoliko drugih.

— Ostavi konje — reče Orrin. — Judas će se pobrinuti za njih. Hajdemo nešto pojesti.

Sačekali smo Judasa a zatim se uputili u salun.

— Pred nekoliko sati, došao je ovamo neki čovjek. Nisam ga prepoznao. Lice mu je bilo rastrgano i jedva je hodao.

— Siromah, vjerojatno je naletio na kundak puške. Nego, jesi li zapazio još nekog? Da li se netko uputio prema kanjonu?

— Tokom dana sigurno ne. Pazili smo. Uvjeravam te da smo kontrolirali put iza tebe.

Rekao sam mu da sam pronašao tragove u blatu.

— Pronašao sam još jedan dnevnik.

Orrin ga uzme u ruke.

— Tko zna što je otac mislio. Zašto je uopće pisao dnevnik? Zar je predviđio što će mu se dogoditi?

I ja sam o tome razmišljao.

— Možda nešto nije s njim bilo u redu. Možda se jadno osjećao, a nije nam htio reći.

Uvijek smo ga smatrali najjačim čovjekom kojeg smo poznavali.

Tek što sam izgovorio te riječi znao sam da je to pravi razlog. Taj put mu

je bio posljednja šansa da nešto učini za svoju obitelj. Zaista nas je volio. No u jednom je trenutku osjetio da nam više ne može pomoći i to ga je slomilo.

Nitko od nas nije htio otvoriti dnevnik znajući da su u njemu zapisane posljednje očeve riječi.

Berglund nam je donio večeru. Dnevnik je ležao na stolu. Neprestano sam ga pogledavao.

Mada umoran, neprestano sam razmišljao o onom planinskom putu. Zelio sam se vratiti. Progonio me osjećaj da tamo još uvijek postoji nešto što nisam pronašao.

— Gdje je Nell Trelawney — zapitam naglo. — Nisam je vidio.

— Vidjet ćeš je — zahihoće Orrin. — Dolazila je svaki dan i molila nas da podemo za tobom. Bila je uvjerena da si u nevolji.

Nasmijao se. — Rekao sam joj da si u nevolji od rođenja.

— Jesi li vidio kojeg konja sa oznakom tri osmice?

— Da. Bio je ovdje onaj nestrpljivi Boley McCaire. Zadržao se negdje do lje kod pećine. Čini mi se da je Baston imao s njim neki dogovor.

Još uvijek mi nešto nije dalo mira. Nisu to samo bili tragovi na koje sam naišao.

Judas i Tinker ušli su u salun. Tinker je sjeo uz prozor koji je gledao prema planinama.

— Judas? — zapitam ga. — Da li si dobro poznavao Bastonove?

Zamislilo se, a zatim mirno odgovorio.

— Pedeset godina, gospodine. Možda i dulje.

— Misliš li da je Andre sljedio Pier-ra i ubio ga?

Ponovno se zamislilo. — Mogao je, no ne vjerujem u to.

— Tko je to onda učinio?

Slegnuo je ramenima.

— Andre se ne bi usudio ostaviti Pierra na životu.

Ubio bi ga ili pobjegao što dalje. U Afriku ili Južnu Ameriku.

— Zašto?

— Bojao se. Mada je izvršio toliko ubojstava i bio hrabar, užasno se bojao jednog čovjeka, Philipa Bastona.

— Philipa?

Judas me pogleda, a zatim i ostale.

— Eto vidite, stvar je u tome što je Philip bio najgori od svih. Daleko najgori.

Svi smo ga u čudu gledali misleći da se šali.

— Dobro sam ga poznavao. Bio je dobar prema slugama, no mi nismo imali drugog izbora već da ga slušamo. Činili smo to za naše dobro.

Volio je Pierra Bontempsa. Zabavljao ga je. Bio je romantik i pustolov. Oboje su bili gusari, no to se za Philipa nije znalo. Okružio se mirnoćom, suzdržljivošću i dostojanstvom. Volio me jer sam donekle bio obrazovan. Znao je da nikada ne govorim o onome što znam. Micao je svakoga tko mu je stajao na putu. Da vi niste ubili Andrea, on bi ga dao ubiti. Andre je postao nemoguć.

Svatko od nas nosi u sebi mišljenje o svojim vrijednostima. Philip Baston gledao je na sebe kao na princa iz starih vremena. Citao je Machiavellija, studirao biografije Orsinija, Sigmonda Malatesta i prilagodio svoj način života njihovom. Bastonovi su imali bogatstvo a povremeno i moć, ali ne u onoj mjeri u kojoj su to željeli. Philip je neko vrijeme bio mornar na francuskom brodu, a zatim postao gusar. Bio je promoćuran. U New Orleansu je kupovao imanja i uvijek male parcele kako ne bi izazvao sumnju. Kupovao je zemlju i u drugim mjestima

Lousiane. Kada je život gusara postao opasan, jednostavno se preselio na kopno i nastavio živjeti na starom Bastonovom imanju kao da nikada ništa drugo nije ni radio. Tek nakon nekoliko godina pokazalo se njegovo bogatstvo u svoj veličini. Vodio je kampanju za guvernera, živio na velikoj nozi i svatko tko mu se ispriječio na putu bio je maknut. Zatim se posvetio slavi svoje obitelji. Isprva je s naklonošću gledao na Andrea i njegove dvoboje. Imali su stila. A zatim se Andre pokazao kao obični ubojica. Philip ga se htio riješiti.

— Ali, rekao si da ga se Andre plašio. Zar je bio tako strašan?

— Philip je odličan mačevalac i nepogrešiv strijelac. Međutim, nije želio prijeti ruke ukoliko to nije bilo potrebno. Drugačije je izvršavao svoje planove.

Judasovo izlaganje bilo je veoma zanimljivo, no ovog trena nije imalo nikakve veze s onim što sam htio otkriti. Philip se nalazio u New Orleansu. Zanimao me čovjek koji je ostavio tragove na blatnjavom planinskom putu.

Orrin ustane i reče: — Bit će najbolje da se malo odmoriš. Poći će do Flagana.

Svećanin mi je dao sobu sa pogledom na vrt. Srušio sam se na krevet, iscrpljen prošlim događajima. Uskoro sam zaspa.

XVI

Čovjek je čekao u vrtu s revolverom u ruci. Bio je skriven iza žbunja i točno znao što hoće. Vidio je kako Tell Sackett ulazi u sobu a zatim liježe na krevet. Njegov je brat nekud odjašao, crnac je bio sa konjima, a Tinker je drijemao na verandi. Tell Sackett bio je sam i uskoro će utonuti u san.

Lovac je imao strpljenja. Čekao je. Vidio je dnevnik u Sackettovim rukama. Dobro je znao da nije pronađen pored tijela. Tokom ovih dvadeset godina, sve je dobro pretražio.

Dnevnik će zacijelo otkriti gdje se nalazi zlato. Svi su bili uvjereni da je

Sackett mrtav kao i Pierre. Bez sumnje, sada su obojica bili mrtvi.

Nesreća je bila u tome što se Sackett vratio i uzeo zlato. Ne sve, ali dobar dio.

Zabrinjavao ga je William Tell Sackett. Bio je sposoban i čitao znakove poput Apaša. Susret s njim bio je opasan po život.

Sackett je ubio Andrea. Čovjek to nije vidio ali su mu djevojka i ostali ispričali. To je bilo pravo umijeće, jer je Andre bio krajnje opasan. Utoliko bolje. Andre je mrtav a ostali su potpuno bezopasni.

Bio je dobro sakriven. Dobro je proučio situaciju i skovao plan. Pustit će Sacketta da čvrsto usne. Trebat će mu svega deset sekundi do prozora. Ispalit će hitac, a zatim, držeći se sjenke zida, odšuljati se do obora gdje ga je čekao konj. Zatim će odjašiti na jug i izgubiti se u prostranstvu.

Ogledao se oko sebe. Nigdje nikog. U par koraka stvorio se pored prozora i uperio revolver u pojavu na krevetu.

— Tražite li nekog, prijatelju?

Kraj njega se odjednom stvorila djevojka sa puškom u ruci. Na trenutak se zburnio, nešto procijedio kroz zube a onda pojurio prema oboru.

— Hej, čovječe!

Čovjek se sakrio iza omanje kuće, a zatim potrčao prema šumi psujući. Još samo tri sekunde i Sackett bi bio mrtav.

Nell proviri u sobu. Baci pogled na Tella, a onda se okrenula i uputila na verandu. Tinker je stajao pred vratima. Brzo mu objasní situaciju.

Tinker pogleda prema šumi.

— Nestao je. Bit će da si ga prestrašila.

— Ali, tko je to bio? Nisam ga nikada vidjela.

Tinker sliježe ramenima.

— To se neće ponoviti. Ne brini. Stajat ću ispod prozora dok se Tell ne probudi.

* * *

Kad sam se probudio, sunce je prodiralo kroz prozor. Ne sjećam se kada sam posljednji puta tako čvrsto spavao. Ustao sam i obuo čizme.

Začuo sam šum ispod prozora, a zatim Tinkerov glas.

— Telle! Dodi da vidiš.

Obukao sam se i izišao u vrt. Tinker mi pokaže izgaženo tlo. Bili su to tragovi nogu. Učinilo mi se da sam taj trag već negdje vidio.

— Htio te ubiti, Telle. Čekao je u vrtu. Možda čitav sat ranije no što si ušao u sobu.

Sljedili smo trag sve do šume. Našli smo i mjesto gdje ga je čekao konj.

Ponovno sam proučio tragove. Sada sam ih dobro upamtio i sigurno bi ih prepoznao da ponovno nađem na njih.

Orrin se vratio s ranča.

— Lijepo mjesto. Pronašao sam i za nas zemljište.

Kad sam mu ispričao što se dogodilo, naglo se smrknuo.

— Trebao sam se ranije vratiti. Osjećao sam to.

— Djevojka je bila izvanredna — doda Tinker. — Da je htjela, mogla ga je ustrijeliti.

Nakon doručka rekoh:

— Vraćam se gore. Moram pronaći njegove ostatke.

— Nestali su. Za to su se pobrinule divlje životinje. — reče Šveđanin. — Samo je kamen vječan.

— Evo za to dokaza — doda Tinker.

U susret su nam dolazila četiri jahača: pokisli, promrzli i utučeni. Jedan je od njih bila Fanny Baston.

Razmakli smo se da ih propustimo. Nisu nas ni pogledali. Nisu se čak zastavili da nešto pojedu. Šutke su produžili dalje.

— Prekrasna žena — primijeti Orrin. — Trebao si je vidjeti one večeri kad smo se upoznali.

— Planine nemaju milosti prema onima koji su zli — odgovorim. Vratili smo se u salun da popijemo kavu. Judas nam se pridružio. Konji su bili spremni.

— Želio bih poći s vama, gospodine.

— Zašto ne. Ti si pravi čovjek za društvo, Judas. Budi spreman na pucnjavu. Možda će do nje doći.

Ponovno smo natovarili konja i krenuli. Kad smo već stigli do planinskog puta, pridružiše nam se još dva jahača. Bili su to Nell Trelawney i stari Jack Ben.

— Slušajte — rekoh zauzdavši konja — put je opasan, a vi ste bolestan.

— Nisam ni bolestan ni slab odbrusi Ben ljutito. Jahao sam dok si ti još bio u kolijevci. Samo ti produži i ne obaziri se na nas.

— Nema smisla da se prepiremo — reče Orrin — Ben je uvijek bio tvrdoglava stara mazga.

Jack nešto procijedi kroz zube i krene za nama.

Kad smo došli do mjesta gdje je ubijen Andre, tijelo više nismo našli. Pokazao sam im pukotinu u stijenu gdje sam pronašao dnevnik.

Kad se smračilo zapalili smo vatru, a zatim otvorili očov dnevnik.

Judas je spremao večeru a ostali su sjedili oko vatre. Prva stranica bila je umrljana.

... puše snažan vjetar i teško je pisati. Čovjek koji me sljedio uspio me pogoditi u lijevu nogu. Boli kao sam đavo. Izgubio sam mnogo krvi. Najgore od svega je da se nalazim na mjestu gdje ne mogu pucati na njega. Ne palim vatru.

Kasnije: pucao dva puta. Promašio. Sakrio sam zlato. Moram sakriti i dnevnik. Prvog su mi ukrali. Ako me dječaci dođu potražiti, naći će ga prije ili kasnije. Mislio sam da je tamo gore Andre, ali nije. Ovaj je poput Indijanca. Kasnije: već dva dana nisam jeo. Nemam hrane. Jeo sam travu i uhvatio nekoliko kapi kiše. Rane su loše.

Pišem kad mogu. Dječaci će naći zlato. Sjetit će se gdje da ga potraže. Orrin bi se morao sjetiti. Uvijek je bio pametan. Udaljenost je kao od naše kuće do bunara. Čak bi ga i mama pronašla.

Dolazi. Već pet dana sam ovdje bez hrane. Jedem travu i pijem kišnicu. Onaj gore ne želi ništa riskirati. Čudno se kreće. Evo, čujem ga. Dobio sam još jedan metak u tijelo. Djeco, neću se izvući. Budite dobri. Moram ovo sakriti...

Bio je pritiješnjen poput starog medvjeda, ranjen i iznemogao, ali njegove posljednje misli bile su upućene nama. Izvukao bi se da nije bio ranjen u nogu. Mora da mu je bilo mnogo teže no što je napisao.

Kad sam završio sa čitanjem svi su šutjeli. Prisjećali smo se oca, njegova hoda, kako nas je svemu učio, uvijek raspoložen za šalu.

— To zlato je negdje u blizini — reče Jack Ben.

— Ostavio vam je objašnjenje.

— Ne zanima nas zlato, Jacke. Želimo otkriti gdje je pokopan.

— Želite čuti moje mišljenje? — reče Tinker načulivši uši. — Mislim da vam je isti čovjek za petama. Onaj tko je ubio vašeg oca nalazi se sada ovdje.

Možda je Tinker imao pravo, no tko bi to mogao biti?

— Razmislite još jednom o svemu. Možda dođete do nekog zaključka — primijeti Judas.

— A što je sa McCairovim ljudima? — zapita Orrin.

— McCaire se nije mogao pomiriti sa gubitkom onih konja, mada ih nije ukrao.

— Misliš li da nije?

— Bio je to vjerojatno netko iz njegove bande. Kad ih je već imao, nije ih se želio odreći.

— Što se dogodilo sa Swanom? — zapita Judas.

Slegnuo sam ramenima. Već sam pomislio na njega. Nismo ga vidjeli ali bio sam siguran da je negdje u blizini. Nije bio sa Paulom i Fanny.

Ispio sam kavu i prolio talog na zemlju. Bio sam siguran da ćemo pronaći zlato, no za me je bilo najvažnije pronaći tijelo oca.

Prošetao sam naokolo a zatim sjeo pored Tinkera. Prošaptao je gotovo nečujno:

— Telle, netko je tamo, u mraku.

— Ne znam tko ili što, ali miče se. Gotovo neprimjetno.

U njegovoj ruci bljesne nož. Uvijek je bio oprezan.

— Pogledat ću što je to.

— Ne! — Tinker me uhvati za ruku. Ja ću. To je moj posao. Reci ostalima da sam malo prošetao. Budite oprezní. Nikad se ne zna što će učiniti.

Vladao je potpuni mrak. Tu i tamo ispod oblaka se nazirala pokoja zvijezda. Nisam htio ostati na mjestu. Iskrao sam se u šumu. Tiho sam se provlačio kroz žbunje kad odjednom iza sebe čujem glas.

— Jeste li našli zlato?

Ukočio sam se. — Ne — odgovorim nakon kraće pauze.

— Zlato je moje, samo moje. Nećete ga naći.

Taj glas! Bio je tako poznat...

— Naći ćemo ga — odgovorim mirno — Samo mi možemo razumjeti znakove koje je ostavio naš otac.

Dugo je šutio. — Ne vjerujem. Kako je to moguće?

— To je u vezi s našom starom kućom u Tennessiju.

Kakav je bio taj čovjek kad je tako hladnokrvno mogao sa mnom razgovarati u mraku? Osjetio sam iz kojeg pravca stiže glas no nisam se usudio napasti jer sam mogao promašiti. Bio bih mrtav u trenu.

— Zlato je moje. Ako nestanete odavde, neću vas ubiti.

— Završili ste s ubijanjem. Sada je na nama red.

Nije odgovorio. Razmišljao sam da li je još pored mene, u mraku. Učinio mi se poput sablasti. Bio sam iskusan, no ovaj je čovjek bio iskusniji od mene.

— Vi ste ubili mog oca? — rekao.

— Bio je dobar čovjek. Nisam to želio učiniti, ali imao je moje zlato.

— Francuzi su iskopali zlato a zatim ga sakrili. Svatko ga je mogao uzeti.

— Nećete ga dobiti. Sve ću vas poubijati.

— Gdje se nalazi tijelo mog oca? — Kad bih samo još malo mogao s njim razgovarati. Pomakao sam se bliže, posve bešumno.

— Iza vašeg kampa. Zakopao sam ga u jedno udubljenje pored korjenja jednog drveta.

Čuo sam posve lagani šum. Munjevito sam reagirao. Zrakom je bljesnula oštrica noža. Podigao sam ruku i zaustavio udarac. U isti tren zamahnuo sam drugom rukom u smjeru gdje se nalazilo njegovo tijelo. Udarac ga je dohvatio i oborio na tlo. S nožem u ruci, bacio sam se na njega poput mačke. Izbjegao me, a zatim se svom težinom svalio na mene. Bio je jak poput bika. Uspio sam ga pogoditi u bradu. Neko smo se vrijeme kotrljali po travi a zatim se razdvojili. Ponovno smo bili na nogama.

Kružio je oko mene... jedva sam ga nazirao. Čuo sam njegovo teško disanje i vidio sijevanje oštrice. Ponovno se bacio na mene. Dočekao sam ga oštricom i pogodio. Mora da sam ga zahvatio po vratu jer je bolno viknuo, a zatim naletio svom snagom. Ovog sam ga puta pogodio pesnicom pravo u lice. Nije to očekivao. Poletio sam za njim ali odjednom je nestao. Nasta-

la je grobna tišina. Tražio sam ga i pomno osluškivao. Ništa, osim laganog šuma lišća.

Kao da je propao u zemlju. Bio sam tako blizu otkriću, a sada je sve opet utonulo u mrak. Trebao sam to predivjeti. Bio je to čovjek koji je mogao probosti ranjenog Pierra, a tada dani-ma čekati povoljan trenutak da ubije mog oca. Htio me ubiti, no dočekao sam ga spreman. Bio sam siguran da sam ga dohvatio nožem.

Nakon nekog vremena vratio sam se u kamp i objasnio ostalima što se dogodilo.

Pretražili smo mjesto gdje smo mislili da je otac zakopan. Orrin se približio sa gorućom granom kako bi bolje vidjeli. Stajao sam ispod stijene i tražio.

Odjednom me neka ruka snažno povuče k sebi. Zahvat je bio tako nagao da sam ostao bez riječi. Iznad sebe začujem štopot. Na mjesto gdje sam malo prije stajao, srušio se veliki komad stijene.

— Hvala — rekao sam.

— Bila je to zamka — reče Orrin suho. — Čovjeka možeš ubiti na nekoliko načina.

Još uvijek nismo znali tko je ubojica. Bio je to netko tko je sebi zavrtilo u glavu da zlato pripada samo njemu. Drugo jutro ponovno smo se vratili na mjesto gdje je trebao biti zakopan otac. Nismo ništa pronašli. Ubojica me namjerno namamio ispod stijene.

Judas je priredio doručak; šunka s jajima. Ne sjećam se kad sam posljednji put na ovakvom pohodu jeo jaja. Judas je bio izvrstan kuhar. Poslije doručka uzeo sam svoju vinčesterku i potražio mjesto gdje sam prošle noći imao okršaj sa ubojicom.

Našao sam mnoštvo tragova, no bilo ih je teško razdvojiti. Nakon pomnijeg pretraživanja, naišao sam na jasnije tragove. Bili su isti kao oni koje sam vidio na blatnjavom putu. Pokušao sam ih slijediti. Bilo je to isto kao da sam pokušao slijediti trag starog medvjeda. Ipak, bili su jasni jer je čovjek pobjegao u žurbi. Vjerovao sam da će se tragovi vremenom izgubiti. Znao sam da je čovjek lukav i oprezan.

Najzad sam se našao na otvorenoj livadi. Naglo sam stao, Bio sam siguran da je ovdje promijenio pravac kretanja. Tražio sam naokolo i ustanovio da sam bio u pravu. Trag je vodio uz rub šume, dolje prema istočnoj strani bazena a zatim se vraćao. Noću nije mogao vidjeti kako se kreće pa je ostavljao polomljene ili izgažene grančice.

Nakon nekoliko stotina metara, trag me odveo do Puta sablasti kako su ga nazivali Indijanci. Bilo ga je opasno slijediti jer se nalazio na otvorenom. Drveća je bilo sve manje. Naokolo je raslo nisko žbunje. Vjetar i zima opustošili su kraj.

Čovjek bi pomislio da se ovdje teško sakriti, pa ipak, bilo je za to mogućnosti.

Put je vodio pored nekoliko malih mlaka s vodom, zatim se naglo uspinjao prema sjeveru. Nalazio sam se na visini od tri tisuće metara. Oko mene se prostirao pogled o kojem sam do sada samo slušao. Već sam osjetio glad i zavukao ruku u džep da izvučem neku zalogaj. Stao sam i položio pušku pokraj sebe. U taj tren čuo sam glas iza sebe:

— Ipak sam te ucmekao, Sackette! Okreni se i umri!

Znao sam da se čovjek ne šali niti mi želi pjevati uspavanku. Naglo sam se okrenuo, a revolver je već bio u mojoj ruci.

Kad sam se okrenuo, pogledao sam ravno u cijev puške koju je držao uperenu u mene. Rekao sam sam sebi: — Telle Sackette umrijet ćeš poput svog oca, usamljen i proganjan poput psa. Trebao sam imati više povjerenja u svoj revolver. Bio je precizan. Njegov je metak prozujao tik pored mene.

Promašio je. Svakom se od nas ponekad potkrađe pogreška. To je tren kad ostaneš na životu, ili umreš.

Moj ga je metak pogodio na pravo mjesto. Opalio sam još jednom.

Nije mogao vjerovati da je promašio. Stajao sam pokraj njega i gledao kako umire. Pokušao je još jednom opaliti. Bila je to slaba kretnja umiru-

ćeg čovjeka. Puška mu je ispala iz ruke i ostala ležati u travi.

— Nativity Pettigrew — rekao sam — gdje si zakopao mog oca?

— Njegov se glas pretvorio u smrtnički hropac.

— Na zelenoj livadi, ispod stijene. Ako dobro pogledaš vidjet ćeš njegovo ime uklesano u stijeni. Imao je moje zlato i zbog toga je morao umrijeti. Mada je bio ranjen, slijedio me u planine. Netko je od nas dvojice morao umrijeti. Borio se lavovski. Sa malo sreće mogao je pobijediti. Usprkos svemu, volio sam ga, mladiću.

— Kad nađemo zlato, dat ćemo dio tvojoj ženi. Ona je dobra...

— Hvala — hroptao je.

Zakopao sam ga na mjestu gdje je umro.

Kad sam se vratio u kamp svi su sjedili i čekali. Ugledao sam i Flagana.

— Zaboravi Hippa Swana — reče Orrin. — Došao te tražiti u Shalako. Flagan mu je objasnio da ti nisi jedini Sackett.

— Žao mi je, Telle — reče Flagan. — Toliko me izazivao da se više nisam mogao suzdržati. Moram priznati da se dobro borio. Siromah, ima meku kožu. Sada se nalazi na putu za New Orleans u bezizglednom stanju.

— Našli smo zlato — reče Orrin. — Ležalo je u jednoj rupi prekrivenoj kamenjem. Ima ga toliko da možemo kupiti ranč kao što je Tyrellov.

Slušao sam bez riječi. Orrin me zapita:

— Što ti je? Što se dogodilo?

— Naš čovjek je bio Nativity Pettigrew. On i otac imali su dugi dvoboj. Znam mjesto gdje ga je zakopao.

— Bilo je pošteno od njega što ga je barem pokopao. Mi ćemo to isto učiniti za njega — rekoš Orrinu. — Znadeš da je naš otac uvijek govorio, gdje karte padnu, ostavi ih ležati.

Nell Trelawney ustane i uhvati me ispod ruke.

— Hajdemo kući, Telle. Vrijeme je.

— U pravu si — rekoš i zajedno krenusmo prema našim konjima.

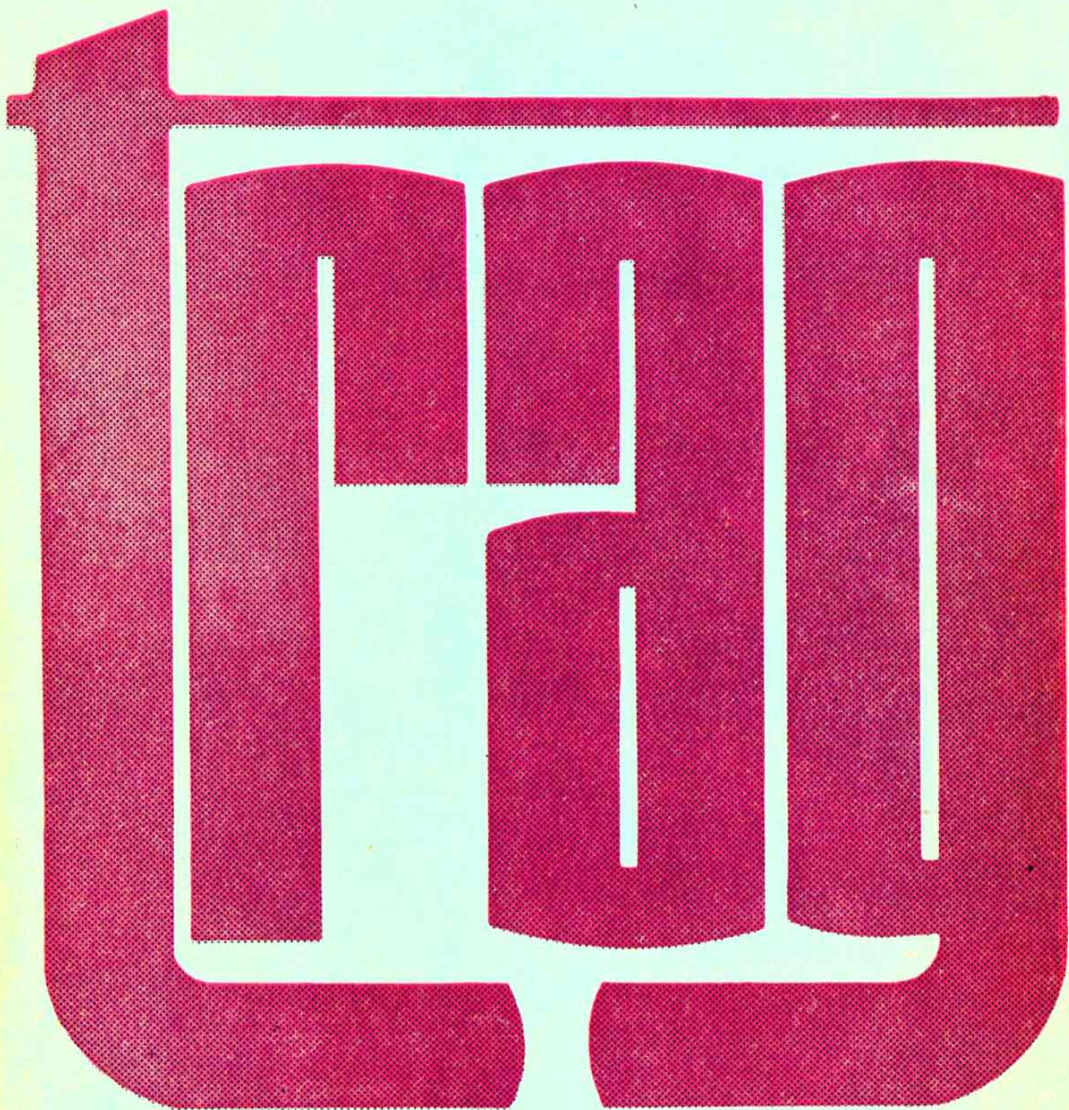
DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

8. R. W. Krepps: DILIZANSA ZA ZAPAD
9. G. D. Shirreffs: DO PAKLA I NATRAG
10. M. Nichols: JAHACI SATANE
11. L. L'Amour: SKROVIŠTE OSVETNIKA
12. S. F. Scott: ŽARIŠTE MRŽNJE
13. P. Hangster: LIJEČNIK S KOLTOM
14. P. Hangster: PUCAJ ILI UMRI
15. P. Hangster: ZALUTALI METAK
16. U. H. Wilken: HITAC U ZORU
17. U. H. Wilken: SUSRET NA RIJECI
18. S. F. Scott: NOĆ STRAHA
19. U. H. Wilken: STOTINU DOLARA ZA BANTOCKA
20. J. F. Beck: ZVJEZDU TREBA ZARADITI
21. L. Martin: ČOVJEK ZVAN TORNADO
22. M. Nichols: LOV NA WILMORA
23. E. M. Rhodes: PROŠAO JE OVUDA ...
24. W. C. Macdonald: PETORICA ZA WALCKOTTA
25. W. O'Connor: JUBEJEVA ZAKLETVA
26. L. L'Amour: PAKAO PAPAGA
27. H. S. Sharon: KAD JE DOŠLA MEČAVA
28. J. Kirby: OPASAN POKLON
29. L. B. Patten: PUSTINJA KOJA UBIJA
30. H. S. Sharon: PROKLETI RANC
31. V. D. Overholser: IZGUBLJENO POVJERENJE
32. W. O'Connor: ZAMKA ZA KRADJIVCE STOKE
33. R. Beakson: POMAHNITALI RANČER
34. D. J. Stevens: NOĆ OBRAČUNA
35. L. L'Amour: UKROČENA ZEMLJA
36. W. R. Cox: DJEVOJKA S ISTOKA
37. H. S. Sharon: CRNI ORAO
38. Tom West: SAMO MOJ PISTOLI
39. Scott F. Scott: ALABAMA
40. H. S. Sharon: PODVALA BILLA JACKSONA
41. Louis L'Amour: BEZDUŠNI VODIČ
42. W. O'Connor: OPASNI DOŠLJAK
43. W. O'Connor: OSAMLJENI ŠERIF
44. U. H. Wilken: PROKLETI ŽIVOT
45. S. H. Sharon: NAPAD NA KOČIJU
46. J. F. Beck: U IME ZAKONA
47. L. L'Amour: VISOKI STRANAC
48. L. L'Amour: OBRAČUN U PRERIJI
49. S. C. Lawrence: VRELI DAN U BUFFALU
50. P. Hangster: POVRATAK
51. J. F. Beck: OLOVO PRAVDE
52. Hal Warner: TRAGOVI U PUSTINJI
53. G. A. Lutz: PUCNJI U PRAZNO
54. E. Jones: NEUSTRASI VI SLADE
55. L. L'Amour: ZLATNA PLANINA

U PRIPREMI:

56. H. Hatten: SMRTONOSNI POKOLJ

KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA



**BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKO
— LJUBAVNIH ROMANA**